

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΕΒ' | ΤΕΥΧ. Α' | ΙΩΑΝ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ. 72.18.308 | 1/15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1985 | ΑΡΙΘ. 17-18

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΣΜΟΣ

Γ'

Ἡ Ἐκκλησία πρέπει πάντοτε νά ὑπενθυμίῃ τίς κοινωνικές της ἀρχές καί νά διαφωτίῃ ἐπὶ τοῦ ἀκανθώδους κοινωνικοῦ προβλήματος, πού δημιουργεῖται στήν προσπάθεια πρὸς ἀντιμετώπισι τῆς οἰκονομικῆς ἀνισότητος, ἀθλιότητος καί δυστυχίας, πρὸς ἀποκατάστασι τῆς ἁρμονίας καί τῆς εἰρήνης μεταξὺ τῶν κοινωνικῶν τάξεων, πρὸς ἐξάλειψι τῆς ἀδικίας, πρὸς ἐπικράτησι τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, πρὸς ἐμπέδωσι τῆς κοινωνικῆς τάξεως.

Ἐκεῖνο, πού πρέπει νά τονισθῇ μὲ ἔμφρασι εἶναι ὅτι ὁ διαφωτιστικὸς ρόλος τῆς Ἐκκλησίας οὐδέποτε πρέπει νά ὀδηγῇ στήν προβολή ἐνὸς συγκεκριμένου πολιτικοῦ προγραμματισμοῦ καί ἐνὸς ἀποκρυσταλλωμένου μοντέλου πολιτικῆς δράσεως. Ὁ σχεδιασμὸς καί καθορισμὸς αὐτοῦ εἶναι ἔργο τῶν φορέων τῶν πολιτικῶν, κοινωνικῶν καί οἰκονομικῶν ἐπιστημῶν, γιὰ τίς ὁποῖες ἐπίσης, — ὅπως καί γιὰ τὴν ἱατρικὴ καί ὁποιαδήποτε ἄλλη ἐπιστήμη—, ἰσχύουν οἱ λόγοι: «Κύριος ἔδωκεν ἀνθρώποις ἐπιστήμην τοῦ ἐνδοξάζεσθαι ἐν τοῖς θαυμασίοις αὐτοῦ» (Σοφ. Σειρ. λη', 1-6).

Ἡ Ἐκκλησία, ὅπως δὲν προβάλλει, κατὰ παρόμοιον τρόπο δὲν καταδικάζει αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν ὁποιαδήποτε εἰλικρινῇ καί καλοπροαίρετῃ πολιτικῇ προσπάθειᾳ πρὸς ἀντιμετώπισι τοῦ κοινωνικοῦ προβλήματος.

Ἡ ἀμεροληψία αὐτῇ τῆς Ἐκκλησίας ἐναντι τῶν διαφόρων οἰκονομικοπολιτικῶν προγραμμάτων καί συστημάτων δὲν πρέπει νά ἀποβῇ στρουθοκαμηλισμός, πού κρύβει τὰ μάτια μπροστὰ στίς τυχόν ὀφθαλμο-

φανεῖς παραβιάσεις τῶν χριστιανικῶν κοινωνικῶν ἀρχῶν, πού ἀναφέραμε στὸ προηγούμενο ἀρθρο μας. Πολὺ περισσότερο ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι δυνατὸ νά λησμονῇ τὸ «πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις» (Πράξ. ε', 29), νά σιωπᾷ καί νά μὴ διαφωτίῃ σχετικῶς — ἰδίως τὰ νεαρὰ μέλη της—, ὅταν οἱ παραβιάσεις αὐτὲς συνδέωνται μὲ ἐνσυνείδητη καί ἀναμφισβήτητη κατάφρασι τοῦ θεωρητικοῦ ἢ τοῦ πρακτικοῦ ὕλισμου, τῆς ἀθεϊστικῆς ἢ τῆς ἀντιχριστιανικῆς κοσμοθεωρίας καί βιοθεωρίας καί τοῦ ἀντικκλησιαστικοῦ πνεύματος.

Μὲ τέτοια κριτήρια γίνεται κατανοητὸ γιὰτὶ ὁ Χριστιανισμὸς καί ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι δυνατὸ νά εὐλογήσουν λ.χ. τὸν ἀνεξέλεγκτο καί ἀπόλυτο οἰκονομικὸ «φιλελευθερισμὸ» ἢ τίς ὁποιοσδήποτε μορφές τῶν ἀθεϊστικῶν καί ὀλοκληρωτικῶν «σοσιαλιστικῶν» συστημάτων. Στίς περιπτώσεις αὐτὲς ἡ Ἐκκλησία δὲν εἰσέρχεται σὲ ἀλλότριες περιοχές, πού τὴν ἀπομακρύνουν ἐκ τῆς κυρίας ἀποστολῆς της, οὔτε διεκδικεῖ τὸ ρόλο εἰδικῆς αὐθεντίας πρὸς ἀξιολόγησι καθαρῶς οἰκονομικοκοινωνικῶν ἐνεργειῶν, ἀλλὰ κρίνει αὐτὲς, ὅπως ὀφείλει, σὲ συνάρτησι πρὸς τὴν ἀσυνείδητη ἢ συνειδητὴ παραβίασι θεμελιωδῶν ἠθικοκοινωνικῶν καί ἀνθρωπιστικῶν ἀρχῶν της καί πρὸς τὴν τυχόν ἄρνησι ἢ καί καταπολέμησι τῆς χριστιανικῆς πίστεως καί κοσμοθεωρίας. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου θά ἦταν σκόπιμη μία ὑπόμνησις τῶν σχετικῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων.

Ἐν πρώτοις ἡ ρεαλιστικὴ χριστιανικὴ

ἀνθρωπολογία εἶναι ἀπαράδεκτο νὰ συμβιβάζεται πρὸς τὸν «ἀμοραλισμὸν» τοῦ ἀνεξέλεγκτου καὶ ἀπολύτου οἰκονομικοῦ «φιλελευθερισμοῦ» (liberalismus)¹⁴. Τὸ σύστημα αὐτό, ποὺ ὁρμάται ἀπ' τὴν ἀρχή, ὅτι ἡ φύσις καὶ οἱ φυσικοὶ νόμοι εἶναι οἱ καλῦτεροι ρυθμιστὲς τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς, διέπεται ἀπὸ οὐτοπιστικὴ ὑπεραισιοδοξία γιὰ τὴν ἀνθρώπινη φύσι καὶ στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἀτομιστικοῦ «οὐμανιστικοῦ» ιδεώδους τῆς Ἀναγεννήσεως, τὸ ὁποῖο, ὡς μὴ ὠφέλε, μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου χειραφετήθηκε ἀπ' τὸν Χριστιανισμό καὶ τὴν Ἐκκλησίαν¹⁵. Κατὰ τὸ σύστημα αὐτὸ ὁ ἄνθρωπος εἶναι φύσει ἀγαθὸς καὶ αὐτάρκης ἐνδοκοσμικὴ δυναμικότης, ποὺ ὑποτάσσεται στὴν ἄλογη φύσι καὶ πρέπει νὰ εἶναι χειραφετημένος ἀπὸ πνευματικὲς δεσμεύσεις, ἠθικοὺς κανόνες καὶ κρατικὲς διατάξεις. Γι' αὐτὸ καὶ στὴν οἰκονομικὴ δραστηριότητα πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἀπολυτὴ ἐλευθερία. Τὸ «laissez faire, laissez passer» (= ἀφήσατε νὰ κάνῃ, νὰ γίνῃ· ἀφήσατε νὰ περάσῃ) εἶναι τὸ γνωστὸ σύστημα τῶν ὁπαδῶν τῆς οἰκονομικῆς ἐλευθερίας¹⁶, τὸ ὁποῖο θέλει νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν αὐτονομία τοῦ οἰκονομικοῦ βίου καὶ τὴ χειραφεσία του ἀπὸ ὅποιονδήποτε περιορισμό· ἐπιζητεῖ τὴ δημιουργία ἐλευθέρου παιγνίου τῶν οἰκονομικῶν δυνάμεων, νόμων καὶ φαινομένων· ἀρνεῖται παντελῶς στὸ κράτος καὶ στὴν ὀλότητα τὸ δικαίωμα τῆς ἐπεμβάσεως καὶ τῆς ρυθμίσεως τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς· ζητεῖ τὴν πλήρη ἐπαγγελματικὴ καὶ βιομηχανικὴ ἐλευθερία· κηρύσσει τὴν ἄρσι ὅποιουδήποτε περιοριστικῆς διατάξεως γιὰ τὸ εἶδος καὶ τὴν ποσότητα τῆς παραγωγῆς, γιὰ τὴν ἐκλογὴ καὶ τὴν ἄσκησι τοῦ ἐπαγγέλματος· ζητεῖ τὴν κατάργησι τῶν συντεχνιακῶν προνομίων· ἐπιβάλλει τὴν ἐλευθερία τῶν ἐμπορικῶν καὶ

ἐξαγωγικῶν διατάξεων καὶ θεωρεῖ τὸν νόμο τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως (ἀγγλ. the law of supply and demand· γερμ. der Gesetz von Angebot und Nachfrage) ὡς τὸν μοναδικὸ νόμο, ὁ ὁποῖος κυβερνᾷ τὴν οἰκονομικὴ ζωή. Οὕτως ἡ Οἰκονομία ὑπῆχθη σὲ ἀτέγκτους νόμους, ἀναλόγους πρὸς τοὺς φυσικοὺς. Ὅπως μέσα στὴ φύσι, ἔτσι καὶ μέσα στὴν οἰκονομία, δὲν ἔχουν θέσι θρησκευτικά, πνευματικά καὶ ἠθικά αἰτήματα καὶ κριτήρια. Ἐτσι δημιουργήθηκε ἡ «αὐστηρὴ» («καθαρὴ») πολιτικὴ οἰκονομία, ποὺ δὲν ἔχει καμιὰ σχέσι πρὸς ἠθικὲς δεσμεύσεις· δημιουργήθηκε ἡ «ἠθικὴ ἀδιαφορία», ἡ «amoralité» τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας¹⁷.

Συνέπεια τοῦ ἐφαρμοσθέντος «φιλελευθερισμοῦ» ὑπῆρξεν ἡ μεγάλῃ ἀνάπτυξις τῆς ὕλιστικῆς «κεφαλαιοκρατίας» (Kapitalismus). Ἡ ἀνεξέλεγκτὴ ἐλευθερία τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς, ποὺ θὰ εἶχε τὴ θέσι τῆς μόνο σὲ μιὰ κοινωνία ἀγγέλων, συνετέλεσεν, ὥστε τὸ ἰδιωτικὸ κεφάλαιο νὰ κυριαρχήσῃ στὴν κοινωνικὴ ζωή καὶ νὰ γίνῃ, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπουσίαζε τὸ χριστιανικὸ πνεῦμα, «ἡ ἀφετηρία, ἀλλὰ καὶ τὸ τέρμα, τὸ κίνητρον, ἀλλὰ καὶ ὁ σκοπὸς τῆς παραγωγῆς τῶν οἰκονομικῶν ἀγαθῶν»¹⁸. Σὲ ὅλες τίς μορφές τῆς κοινωνικῆς ζωῆς κυριάρχησε τὸ ἰδιωτικὸ κεφάλαιο, ποὺ ὡς μόνο σκοπὸ, ἐκτὸς τῶν χριστιανικῶν ἐξαιρέσεων, εἶχε τὴν ἀκατάπαυστη καὶ συνεχῇ αὐξήσι τ.σ. Ἐτσι ὁ «καπιταλισμός», ποὺ κατὰ κανόνα διεπόταν ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ πρακτικοῦ ὕλισμοῦ, ἐξεκόλαψε τὰ κατώτερα ἐνστικτα τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καὶ ἀνέπτυξε τὸ ἀτομιστικὸ ὕλιστικὸ καὶ μαμμωνιστικὸ πνεῦμα, ποὺ περιφρονεῖ τοὺς νόμους τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀγάπης¹⁹.

Οἱ ὕλιστὲς λοιπὸν «κεφαλαιοκράτες», ἀπαλλαγμένοι ἀπὸ κάθε ἠθικὴ, κοινωνικὴ καὶ

14. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Χριστιανικὸς Ἀνθρωπισμός, ἐν Ἀθήναις 1951, σ. 236.

15. Πρβλ. Conrad Gröber, Handbuch der religiösen Gegenwartsfragen, Freiburg im Breisgau 1940, σ. 385-390.

16. Charles Gide et Charles Rist, Histoire des doctrines économiques, μτφρ. Ν. Πατσέλη, Ἀθήναι, 1930, σ. 390. Γεωργίου Καλλία, Συμβολὴ στὸν ἀγῶνα τῶν χριστιανῶν σοσιαλιστῶν, Ἀθήνα, 1946.

17. Conrad Gröber, ἐνθ' ἄνωτ. — Towards a christian civilization — A draft issued by the «Christian Union of Professional Men of Greece», The «Damascus» Publications, Athens 1950, σ. 214-215. Π. Μελίτη, Ὁ καπιταλισμός: θεμελίωσις καὶ ἀποτέλεσμα, περ. Ἀκτῖνες, ἔτος 1949, σ. 50-51. Γεωργίου Καλλία, ἐνθ' ἄνωτ., σ. 28-35. Dictionnaire critique du Marxisme, Presses Universitaires de France, Paris 1982, σ. 510.

18. Π. Μελίτη, ἐνθ' ἄνωτ., σ. 49.

19. Conrad Gröber, ἐνθ' ἄνωτ., σ. 319-321.

κρατική δέσμευσι, ήταν απολύτως ελεύθεροι να αναπτύξουν την κεφαλαιοκρατική τους κερδοσκοπία, ενώ το κράτος, όπως ελέχθη, έπαιζε ρόλον «νυκτοφύλακος κυνός», «πού αποκλειστικόν σκοπόν είχε να προστατεύη τόν κάτοχο του κεφαλαίου, διά να μη τόν ένοχλή η κανείς»²⁰. Έτσι οι επιτήδευοι ιδιοποιήθηκαν την εκμετάλλευσιν των εφευρέσεων και οι όλιγοι κεφαλαιοῦχοι αγόρασαν τις νέες μηχανές, δημιούργησαν τις μεγάλες βιομηχανίες, προσέλαβαν ως εργάτες χιλιάδες μικρών παιδιών και γυναικών και παρείχον μισθούς και ημερομίσθια ελάχιστα, πού καθορίζονταν αποκλειστικώς και μόνον απ' τόν νόμο τής προσφοράς και τής ζήτησεως και μέ τόν κριτήριο του «όριου λιμοκτονίας» (starvation limit)²¹.

Τήν ύλιστική «κεφαλαιοκρατία» «ώς πυκνοτάτη σκιά παρηκολούθησεν η γένεσις του προλεταριάτου, η ποικίλη άθλιότης τής κληθείσης τετάρτης τάξεως, τής εργατικής²².

20. Π. Μελίτη, ένθ' άνωτ., σ. 50.

21. Towards a christian civilization, σ. 215. Π. Μελίτη, ένθ' άνωτ., σ. 51-52, όπου σημειώνονται τά έξής: «Δέν είναι δύσκολον να συλλάβη κανείς τήν εικόνα, πού προβάλλει μέ μία τέτοια ρύθμισιν. Η εργασία είναι, ως πούμε, εμπόρευμα, ό μισθός η τιμή του εμπορεύματος αυτού. "Όταν προσφέρεται σε μεγάλη ποσότητα τό εμπόρευμα αυτό, μ' άλλα λόγια, όταν προσφέρονται πολλά εργατικά χέρια, τότε η τιμή κατεβαίνει, πέφτει τό ημερομίσθιο. Πόσο θά πέση; Θά πέση έως ότου νά παύση να περισσεύη η προσφορά, γιατί άμα πέση κάτω από ένα ώρισμένο όριο, δηλαδή τό όριο, πού χρειάζεται γιά τή στοιχειώδη συντήρησιν του εργάτου, τό «όριο λιμοκτονίας», τότε οι εργάτες θά αρχίζουν νά πεθαίνουν, επομένως η προσφορά εργατικών χεριών θά ελαττωθί, επομένως θά αυξηθί η ζήτησις, επομένως θά ανεβή ό μισθός. Αλλά πάλι αυτό τό άνέβασμα του μισθού έχει τά όριά του, γιατί άν ό μισθός ανεβή πάνω από τό «όριο λιμοκτονίας» και αρχίση και φθάνη στήν ευμάρεια, τότε θά αυξηθί η προσφορά εργατικών χεριών (μέ τους άγρότες, πού θά θέλουν νά γίνουν εργάτες, και μέ τις γενησεις, πού θά ένθαρρυνθούν) και επομένως κατ' ανάγκην θά ελαττωθί η ζήτησις, θά πέση πάλι ό μισθός ως τό όριο τής λιμοκτονίας, όποτε, άμα φθάση τό όριο αυτό, θά ανεβή πάλι, γιά νά ξεπέση, και ούτω καθεξής. Με άλλα λόγια, ό εργατικός μισθός θά ταλαντεύεται κάπου γύρω από τό όριο λιμοκτονίας. Αυτό λοιπόν τό «όριο λιμοκτονίας», τό «starvation limit», είναι τό θεμέλιο τής καπιταλιστικής οικονομίας. Ό εργάτης θά παίρνη όσο, ώστε ίσα-ίσα νά μη λιμοκτονή. Ούτε παραπάνω, ούτε παρακάτω. Η φιλελεύθερη οικονομία δέν δίστασε νά τό χαρακτηρίση ως ένα φυσικό νόμο και νά τόν ονομάση μάλιστα τόν «σιδερένιο» ή «χάλκινον» νόμο του εργατικού μισθού».

22. Κατά τό πρώτο ήμισυ του 19ου αιώνος «οι εργάτες και εργάτριες τής βιομηχανίας δουλεύουν σκληρά κάτω από συνθήκες όλότελα καταστρεπτικές γιά τήν υγεία τους. Δέκα έπτά ώρες συνέχεια σκληρής δουλειάς είναι η καθημερινή τους εργασία. Μισθοί και ημερομίσθια ελάχιστα. Και όμως δουλειά δέν άπάρχει εύκολα γιά τους άνδρες. Προτιμούνται οι γυναίκες,

Τό «προλεταριάτον»²³ τουτο είτε σχημάτισε σωματεία, πού αποβλέπουν στή διεκδίκησιν και στήν προστασία των δικαιωμάτων του, είτε έγινε θύμα των άπατηλών, αλλά δελεαστικών κηρυγμάτων των διαφόρων μορφών του «επαναστατικού» ή «σοσιαλιστικού» όλοκληρωτισμού. Έτσι η επιδείνωσις τής κοινωνικής άδικίας και η κορύφωσις τής «δι' όδόντων και όνύχων» «πάλης των τάξεων», η όποία κατά μέγα μέρος ένέπνευσε στόν Δαρβίνο τήν — όρθώς άμφισβητουμένη — ιδέα του «άγώνος περί ύπάρξεως», είχαν ως γενεσιουργό αίτία και άφετηρία τους τήν άνεξέλεγκτη «φιλελεύθερη» ή λιμπερτινιστική οικονομία²⁴, πού δέν είχεν άκόμη γνωρίσει τις βελτιώσεις του — έστω άντιλεγόμενου — «νεοφιλελευθερισμού», ό όποιος στις διάφορες μορφές του «σοσιαλισμού» αντιπαράσσει τήν προσπάθεια συνδυασμού του αίτήματος τής ελευθερίας μέ τήν κατοχύρωσιν των άνθρωπίνων δικαιωμάτων και τής κοινωνικής δικαιοσύνης.

Έκ των λεχθέντων γίνεται φανερό διατί ό ισχυρισμός, ότι δήθεν ό Χριστιανισμός και η Έκκλησία είναι σύμμαχοι του άνελεξέγκτου έγωκεντρικού «φιλελευθερισμού» και του μαμμωνιστικού «καπιταλισμού» είναι έντελώς άβάσιμος και άσύστατος. Η Έκκλησία ποτέ δέν είναι δυνατό νά εύλογήση ένα σύ-

γιατί πληρώνονται λιγώτερο. Και η άπληστία του κέρδους οδηγεί και πύ πέρα. Χρησιμοποιεί τά μικρά παιδιά, πού πληρώνονται ελάχιστα. Φθάνομε έτσι στήν άφθονη χρησιμοποίησιν μικρών παιδιών ήλικίας κάτω των 11 έτών, πού δουλεύουν από τις 7 τό πρωί έως τις 12 τά μεσάνυχτα. Η ζωή των μικρών αυτών δέν υπερβαίνει τά 20 χρόνια. Έπάνω στο άνθος τής ήβης τους τά θερίζει η φυματίωσις... Άρρώστιες, άκολασία, δυστυχία, κοινωνική άπαθλιώσις είναι τά άμεσα έπακόλουθα τής τραγικής αυτής κοινωνικής καταστάσεως» (Γεωργίου Καλλία, ένθ' άνωτ., σ. 33-34. Charles Gide et Charles Rist, ένθ' άνωτ.).

Και γιά τους Χριστιανούς είναι πολύ ενδιαφέρον τό αξιόλογο και άφυπνιστικό ύλικό, τό όποιο έχει συγκεντρώσει ό Κάρελ Μάρξ στο έργο του «Τό Κεφάλαιο». Βλ. λ.χ. τις άναρίθμητες σελίδες, πού αναφέρονται στις άπάνθρωπες και τραγικές συνθήκες εργασίας, κατοικίας, διαβιώσεως και διατροφής των γυναικών και των άνηλικών παιδιών. Έξ άλλου είναι ενδιαφέρον νά γνωρίζουμε, ότι, ως όμολογεί ό Κάρελ Μάρξ, πολλές πτυχές τής κοινωνικής εκμεταλλεύσεως και άδικίας είχαν ήδη καταγγελθί πρωτύτερα από κληρικούς ή θεολόγους. Πρβλ. λ.χ. Κάρελ Μάρξ, Τό Κεφάλαιο, τόμ. Α', βιβλ. Ι, έλλημ. μτφρ. Π. Μαυρομμάτη, Αθήνα, 1978, σ. 255.

23. Dictionnaire critique du Marxisme, σ. 725 έξ.

24. Conrad Grober, ένθ' άνωτ., σ. 588.

Η ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΟΔΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΜΕΛΗ—ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΤΩΝ ΣΥΝΟΔΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Ἡ Διάρκῃς Ἱερὰ Σύνοδος κατὰ τὴν α' συνεδρίαν αὐτῆς τῆς 129ης Συνοδικῆς Περιόδου (1.9.85 ἕως 31.8.86) συνεκρότησε τὰ Συνοδικὰ Δικαστήρια, διώρισε τοὺς Σεβ. Συνέδρους ὡς Μέλη τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν, συνεκρότησε τὰ Ὑπηρεσιακὰ καὶ τὰ Συμβούλια τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὁργανισμῶν κ.λπ., ὡς κάτωθι:

A. ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΝ διὰ Πρεσβυτέρους, Διάκονους καὶ Μοναχοὺς Συνοδικῶν Δικαστηρίων:

α) Πρόεδρος ὁ Σεβ. Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Θεόφιλος.

β) Τακτικὰ Μέλη οἱ Σεβ. Μητροπολίται: Καισαριανῆς κ. Γεώργιος, Δημητριάδος κ. Χριστόδουλος, Σάμου κ. Παντελεήμων καὶ Παραμυθίας κ. Τίτος.

B. ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟΝ διὰ Πρεσβυτέρους, Διάκονους καὶ Μοναχοὺς Συνοδικῶν Δικαστηρίων:

α) Πρόεδρος ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ.

β) Τακτικὰ Μέλη οἱ Σεβ. Μητροπολίται: Νέας Σμύρνης κ. Χρυσόστομος, Μεσογαίας κ. Ἀγαθόνικος, Μεγάρων κ. Βαρθολομαῖος, Γρεβενῶν κ. Σέργιος καὶ Χίου κ. Διονύσιος.

γ) Ἀναπληρωματικὸν Μέλος δι' ἀμφοτέρω τὰ Δικαστήρια ὀρίζεται κατὰ νόμον ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἱερισσοῦ κ. Νικόδημος.

ΣΥΝΟΔΙΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ

Συνοδικὰ Μέλη εἰς τὰς διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Ν. 590) 77 συσταθείσας Συνοδικὰς Ἐπιτροπὰς ὀρίζονται οἱ ἑξῆς Σεβ. Συνοδικοὶ Ἀρχιερεῖς:

1. Ἀρχιγραμματείας: Ὁ Σεβ. Μεγάρων κ. Βαρθολομαῖος.

2. Ἐκκλησιαστικῆς Τέχνης καὶ Μουσικῆς: Ὁ Σεβ. Χίου κ. Διονύσιος.

3. Θείας Λατρείας καὶ Ποιμαντικοῦ Ἔργου: Ὁ Σεβ. Γρεβενῶν κ. Σέργιος.

4. Δογματικῶν καὶ Νομοκανονικῶν Ζητημάτων: Ὁ Σεβ. Νικοπόλεως κ. Μελέτιος.

5. Μοναχικοῦ Βίου: Ὁ Σεβ. Σάμου κ. Παντελεήμων.

6. Χριστιανικῆς Ἀγωγῆς καὶ Νεότητος: Ὁ Σεβ. Παραμυθίας κ. Τίτος.

7. Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων: Ὁ Σεβ. Δημητριάδος κ. Χριστόδουλος.

στημα, πού ὠδήγησε στὴν ὑποδούλωσι καὶ ἐξαθλίωσι τῶν μαζῶν, στὴν καταπίεσι τῶν ἀδυνάτων, στὴν κατάθλιψι τῆς ἀγροτικῆς τάξεως μὲ τὰ χρέη, στὴν ἐξασθένησι τῆς μέσης τάξεως, στὴν ἔντασι τοῦ ταξικοῦ ἀγῶνος, στὴν αὐξηση τῆς ἀνεργίας καὶ τῆς οἰκονομικῆς δυστυχίας, στὴν ἄρνησι τοῦ ὑγινοῦς κρατικοῦ παρεμβατισμοῦ, στὴν οὐσιαστικὴ ἐξουδετέρωσι τῆς κρατικῆς ἐξουσίας, στὴν ὑποδαύλισι τῆς ἀναρχίας, στὴν χειραφεσία ἀπ' τὸ θεῖο δίκαιο, στὴν συνταύτισι καλοῦ καὶ κακοῦ, ἀξίας καὶ ἀπαξίας καὶ τέλος στὴν ἀφύπνισι τῶν δυνάμεων τοῦ κακοῦ, πού

ὑπνώττουν καὶ ἐμφωλεύουν στὸν — ρεαλιστικὰ καὶ ὄχι οὐτοπιστικὰ ἐξεταζόμενο — ἄνθρωπο.

Ἀλλ' ἡ ἔλλειψις ἀνθρωπολογικοῦ ρεαλισμοῦ καὶ ὁ ἀμοραλισμὸς εἶναι γνώρισμα ὄχι μόνον τοῦ «φιλελευθερισμοῦ», ἀλλὰ καὶ ἄλλων οἰκονομικοκοινωνικῶν συστημάτων, ὅπως θὰ ἐπισημάνωμε στὴ συνέχεια.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

8. Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ Ἐπιμορφώσεως τοῦ Κλήρου: Ὁ Σεβ. Νέας Σμύρνης κ. Χρυσόστομος.

9. Τύπου, Δημοσίων Σχέσεων καὶ Διαφωτίσεως: Ὁ Σεβ. Μεσογαίας κ. Ἀγαθόνικος.

10. Ἐπὶ τῶν Αἱρέσεων: Ὁ Σεβ. Σάμου κ. Παντελήμων.

11. Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Εὐποιίας: Ὁ Σεβ. Ἱερισσοῦ κ. Νικοδήμιος.

12. Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν: Ὁ Σεβ. Καισαριανῆς κ. Γεώργιος.

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ

Α. Ἀνώτερον Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον τῆς Ἐκκλησίας (Α.Υ.Σ.Ε.).

Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Γόρτυνος κ. Θεόφιλος, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ν. Σμύρνης κ. Χρυσόστομου.

Β. Ὑπηρεσιακὸν καὶ ἐποπτικὸν Συμβούλιον παρὰ τῇ ὑπ. Παιδείας.

Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Μεγάρων κ. Βαρθολομαῖος, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μεσογαίας κ. Ἀγαθονίκου.

Γ. Τριμελὲς Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον (διὰ θέματα ὑπαλλήλων Ἐκκλησ. Ὁργανισμῶν).

Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Μεσογαίας κ. Ἀγαθόνικος, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ἱερισσοῦ κ. Νικοδήμου.

Δ. Τριμελὲς Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον (διὰ θέματα ὑπαλλήλων Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ Ἱ. Μητροπόλεων).

Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Δημητριάδος κ. Χριστόδουλος, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Γρεβενῶν κ. Σεργίου.

ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

1. Ο.Δ.Ε.Π.

α) Τακτικά Μέλη: 1) ὁ Σεβ. Ν. Σμύρνης κ. Χρυσόστομος. 2) Ὁ Σεβ. Χίου κ. Διονύσιος.

β) Ἀναπληρωματικά Μέλη: 1) Ὁ Σεβ. Καισαριανῆς κ. Γεώργιος. 2) Ὁ Σεβ. Παραμυθίας κ. Τίτος.

2. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ.

α) Τακτικά Μέλη: 1) Ὁ Σεβ. Γόρτυνος κ. Θεόφιλος. 2) Ὁ Σεβ. Γρεβενῶν κ. Σέργιος.

β) Ἀναπληρωματικά Μέλη: 1) Ὁ Σεβ. Μεσογαίας κ. Ἀγαθόνικος. 2) Ὁ Σεβ. Νικοπόλεως κ. Μελέτιος.

3. Τ.Α.Κ.Ε.

Πρόεδρος ὁ Μκκ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Σεραφεῖμ. Ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ ὁ Σεβ. Γόρτυνος κ. Θεόφιλος.

Τακτικὸν Μέλος ὁ Σεβ. Μεσογαίας κ. Ἀγαθόνικος με ἀναπληρωτὴν τὸν Σεβ. Παραμυθίας κ. Τίτον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Νικοπόλεως κ. Μελέτιος.

ΥΠΟΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΓ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

Πρόεδρος: Ὁ Σεβ. Χίου κ. Διονύσιος, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ἱερισσοῦ κ. Νικοδήμου.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

Ἐποπεύουσα Ἐπιτροπή: 1) Ὁ Σεβ. Μεγάρων κ. Βαρθολομαῖος. 2) Ὁ Σεβ. Γρεβενῶν κ. Σέργιος.

Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ 129ης ΠΕΡΙΟΔΟΥ (1. 9. 1985 — 31. 8. 1986)

Τὰ Μέλη τῆς ὑπὸ τὴν νέαν σύνθεσιν Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου. Εἰς τὸ μέσον ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ καὶ ἑκατέρωθεν αὐτοῦ οἱ Σεβ. Μητροπολίται Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Θεόφιλος, Νέας Σμύρνης κ. Χρυσόστομος, Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Γεώργιος, Μεσσηνίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ. Ἀγαθόνικος, Μεγάρων καὶ Σαλαμῖνος κ. Βαρθολομαῖος, Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Χριστόδουλος, Σάμου καὶ Ἱκαρίας κ. Παντελεήμων, Παραμυθίας, Φιλατῶν καὶ Γηρομερίου κ. Τίτος, Χίου, Ψάρρων καὶ Οἰνουσῶν κ. Διονύσιος, Γρεβενῶν κ. Σέργιος καὶ Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Μελέτιος. Ἐπίσης ὁ Ἀρχιγραμματεὺν ἀρχιμ. κ. Ἰάκωβος Παπαθανασίου - Γκίνης καὶ οἱ Γραμματεῖς ἀρχιμ. κ. Ἰγνάτιος Λάμπας καὶ Γρηγόριος Παπουτσόπουλος. Ἐκ τῆς συνεδρίας ἀπουσίαζεν ὁ Σεβ. Ἱερισσοῦ, Ἀγίου Ὄρους καὶ Ἀρδαμερίου κ. Νικόδημος.

Η ΚΟΣΜΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΝ ΧΡΙΣΤΩ ΣΩΤΗΡΙΑΣ

Κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι σωτὴρ οὐ μόνον τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ ὅλου τοῦ κόσμου, ὡς «ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ὁ αἰὼν τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου» (Ἰωάν. 1,29), ἅρα εἶναι σωτὴρ οὐ μόνον τῆς ἀνθρωπότητος, ἀλλὰ καὶ ὅλης τῆς κτίσεως, συντελεσθησομένης «καινῆς» κοσμικῆς μεταμορφώσεως (Ἀποκ. 21,1. Ρωμ. 8,19-23). Αὕτη θὰ λάβῃ χώραν ἐν τοῖς ἐσχάτοις κατὰ τὴν δευτέραν παρουσίαν τοῦ Κυρίου, ὅτε ὁλοκληρωθῇ καὶ ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους μετὰ τῆς κοσμικῆς τοιαύτης τῆς κτίσεως ἐν ὅλῃ τῇ πληρότητι αὐτῆς. Εἰδικώτερον ὁ Μέγας Βασίλειος ὁμιλεῖ περὶ τῆς ἐν τοῖς ἐσχάτοις «ἀναγεννήσεως καὶ ἀνανεώσεως τοῦ παντὸς κόσμου, τοῦ ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας παλαιωθέντος»¹, ὅτε «πᾶσα ἡ κτίσις λυθῇσεται (Β' Πέτρ. 3,11) καὶ μεταποιηθῇσεται τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου»², καὶ «ὅτε καὶ πᾶσα ἡμῶν ἡ σωματικὴ κτίσις συναλλοιωθῇσεται... καὶ οἱ οὐρανοὶ ὡς ἱμάτιον παλαιωθῇσονται...»³, «κατὰ τὸ δούλημα τοῦ τὰ πάντα ἐπὶ σωτηρίᾳ καὶ συστάσει τῶν ὅλων οἰκονομοῦντος Θεοῦ»⁴. Ὡς οὖν ὁλόκληρος ὁ κόσμος ἔχει περιληφθῇ εἰς τὴν ἐν Χριστῷ ἀπολύτρωσιν, καὶ ἐντεῦθεν γέγραπται, ὅτι «τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονε καινὰ τὰ πάντα... καινὴ κτίσις ἐν Χριστῷ» (Β' Κορ. 5,17-18, πρβλ. καὶ Γαλ. 6,15. Ἀποκ. 21,5), μέλλοντος νὰ προέλθῃ ἐκ τοῦ κόσμου καὶ τοῦ αἰῶνος τούτου νέου κόσμου καὶ αἰῶνος, «οὐρανοῦ καινοῦ καὶ γῆς καινῆς» (Ἀποκ. 21,1. Ἐφ. 1,21. 2,7. Β' Πέτρ. 3,13), ἀνακαινιζομένου καὶ μεταμορφουμένου ὁλοκληροῦ τοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων συναπτομένου κόσμου δι' «ἀναστοιχειώσεως τῶν συνεστώτων»⁵, ὁπότε ὁ κατὰ «τὴν μορφήν ἀνακαινισθεὶς καὶ θελωθεὶς κόσμος θὰ εὗρεθῇ εἰς τέλειον συναρμοισμόν μετὰ τῶν ἀνακαινισθησομένων ἀνθρώπων»⁶. Συμφδὲ τούτοις ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος τούτου ὁ κόσμος ὅλος θὰ ὑποστῇ ριζικὴν ἀνακαινίσιν καὶ μεταμόρφωσιν, οὕτω δὲ καινὴ καὶ ἀφθαρτος κτίσις θὰ ἀντικαταστήσῃ τὸν φθαρτὸν τούτον κόσμον. «Ἐπειδὴ γὰρ ἀφθαρτὰ μέλλει δέχεσθαι σώματα, καὶ αὕτη (ἡ κτίσις) λοιπὸν ἐπὶ τὸ κρεῖττον μετασχηματισθῇσεται... καὶ πάντα ἐκποδῶν γίνεται τὰ τῆς φθορᾶς, τῆς ἀφθάρτου

δόξης κρατούσης πανταχοῦ»⁷ καὶ τῆς σωτηρίου χάριτος πληρώσεως καὶ μεταμορφώσεως τὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὴν κτίσιν ὁλόκληρον. Καθ' ὅσον «ἀνάγκη μεταποιηθῇ τὸν κόσμον, εἰ μέλλοι καὶ ἡ τῶν ψυχῶν κατάστασις πρὸς ἕτερον εἶδος ζωῆς μεταβάλλειν. Ὡς περ γὰρ ἡ παρούσα ζωὴ συγγενὴ ἔσχε τοῦ κόσμου τούτου τὴν φύσιν, οὕτω καὶ ἡ μέλλουσα τῶν ψυχῶν ἡμῶν διαγωγὴ οἰκείαν τῇ καταστάσει ὑποδέχεται τὴν λήξιν»⁸. Πάντως δὲν θὰ πρόκειται περὶ παντελοῦς καταστροφῆς τοῦ παρόντος κόσμου, ἀλλὰ περὶ ἀνακαινίσεως καὶ μετασχηματισμοῦ αὐτοῦ διὰ τῆς μεταβολῆς τοῦ σχήματος καὶ τῆς συστάσεως αὐτοῦ καὶ γενικῶς τοῦ ἐξωραϊσμοῦ καὶ τῆς μεταμορφώσεως αὐτοῦ. «Παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου» (Α' Κορ. 7,31).

Κατὰ ταῦτα ἡ ἐν Χριστῷ σωτηρία κέντηται καὶ κοσμικὴν ἐπὶ τῆς ὅλης κτίσεως διάστασιν, ἐπεκτεινόμενη διὰ μέσου τοῦ πεσόντος ἀνθρώπου καὶ ἐπὶ τῆς συστεναζούσης καὶ συνωδινούσης μετ' αὐτοῦ, λόγῳ τῆς πτώσεως, κτίσεως. Ἀλλ' ἔνεκα τῆς καθολικότητος καὶ παγκοσμιότητος τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας ἐπεκτείνεται αὕτη ἐπὶ συμπάσης τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως καὶ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ δι' αὐτῆς ἐπὶ συμπάσης τῆς κτίσεως, εἰσερχομένων οὕτως οἰονεῖ αὐτῶν εἰς τὴν θεϊαν ζωὴν, ἔνεκα τῆς ἐξαρτήσεως τῆς κτίσεως ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, ὡς κυβερνήτου αὐτῆς⁹. Ἐπομένως διὰ τῆς ἐκπτώσεως καὶ ἀλλοτριώσεως τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τοῦ Θεοῦ συνεξέπεσε μετ' αὐτοῦ καὶ πᾶσα ἡ κτίσις καὶ ὑπετάγη εἰς τὴν φθοράν, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας καὶ ἐπιστροφῆς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸν Θεὸν ἡλευθερώθη καὶ πᾶσα ἡ κτίσις ἀπὸ τῆς φθορᾶς καὶ ἐπανεῦρε τὸν ἀρχικὸν προορισμόν της. «Τῇ γὰρ ματαιότητι ἡ κτίσις ὑπετάγη οὐχ ἑκούσα, ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα... Οἶδαμεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν... Ἡ γὰρ ἀποκαταδοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ Θεοῦ ἀπεκδέχεται», ὅτε «καὶ αὕτη ἡ κτίσις ἐλευθερωθῇ ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ» (Ρωμ. 8,19-22). Οὕτως διαπιστοῦται συνύφανσις τις καὶ ἀλληλεγγύη μεταξὺ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς κτίσεως, ἥτις παρακολουθεῖ τὴν ἀνέλιξιν τῆς ἱστορίας τῆς σωτηρίας. Τὰ πάντα ἄρχονται ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας καὶ τῆς καταδίκης τοῦ Ἀδάμ, ἧς αἱ συνέπειαι ἐπεξετάθησαν καὶ ἐφ' ὁλοκληροῦ τῆς κτίσεως, ἥτις οὕτως ὑπεδουλώθη εἰς τὴν φθοράν. Ἐντεῦθεν ἡ φύσις συνακολουθεῖ εἰς πᾶσαν σωτήριον ἐνέργειαν τοῦ Αὐτρωτοῦ,

1. Μ. Βασιλείου, Εἰς Ψαλμ. 32,2, πρβλ. καὶ 44,2. PG 29,328. 389. BEΠ 52, 64. 93.

2. Τοῦ αὐτοῦ, Ἐπιστολὴ 139,2. PG 32,584. BEΠ 55,166.

3. Τοῦ αὐτοῦ, Εἰς Ψαλμ. 44,2. PG 29,389. BEΠ 52,93.

4. Τοῦ αὐτοῦ, Κατ' Ἐδνομίου 3,7. PG 29,669. BEΠ 52,226.

5. Γρηγορίου Νύσσης, Περὶ κατασκευῆς ἀνθρώπου 23, PG 44, 209. 212.

6. Αὐγουστίνου, Ἡ πολιτεία τοῦ Θεοῦ, βιβλ. XX, κεφ. 14-16, μετάφρ. Α. Δαλεζίου, Ἀθήναι 1961, σ. 107. 101.

7. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, Εἰς Θεόδ. 1,11. PG 47,291. Πρβλ. καὶ εἰς Γαλ. 6,3. PG 61, 679.

8. Μ. Βασιλείου, Εἰς Ἐξάμ. ὁμιλ. 1,4. PG 29,12. BEΠ 51, 188.

9. Βλ. καὶ Γρηγορίου Θεολόγου, Λόγ. 38, PG 36, 312 ἐξ.

συμμετέχουσα τοῖς «ἀλαλήτοις στεναγμοῖς» τοῦ Ἀγίου Πνεύματος (Ῥωμ. 8,26) καὶ ἀπεκδεχομένη τὴν ἀπελευθέρωσιν καὶ ἀπολύτρωσιν ἑαυτῆς ἐν τοῖς ἐσχάτοις. Λόγῳ δὲ τῆς μυστηριώδους σχέσεως ἀνθρώπου καὶ κτίσεως ἡ λυτρωτικὴ θεία χάρις ἐκχέεται διὰ τοῦ ἀνθρώπου, ὡς μικροκόσμου, ἐπὶ πάσης τῆς κτίσεως, τοῦ μακροκόσμου, καὶ τοιουτοτρόπως ὁ κόσμος διὰ τοῦ ἀνθρώπου ἐνοῦται μετὰ τοῦ Θεοῦ.

Περαιτέρω οἱ ἱεροὶ Πατέρες ἐδίδαξαν, ὅτι ὁ Θεὸς ὑπέταξεν εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν κτίσιν, ἵνα, ὅταν ἀνακαινίσῃ καὶ ἀφθαρτοποιήσῃ καὶ θεώσῃ τὸν ἄνθρωπον, ἐλευθερώσῃ τότε ἐκ τῆς δουλείας αὐτοῦ καὶ ὅλην τὴν κτίσιν καὶ συνανακαινίσῃ αὐτὴν καὶ ἀλλοιώσῃ αὐτὴν καθιστῶν αὐτὸν, οὕτως ὥστε ἐν τῇ κοινῇ ἀναστάσει θέλει ἐνωθῇ καὶ αὕτη μετὰ τῶν ὑπὲρ αἰσθησὶν ἐπουρανίων. Καθ' ὅσον τότε θὰ ἀνακεφαλαιωθῶσι «τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς» (Ἐφεσ. 1,10). Σχετικῶς ὁ Συμεὼν ὁ νέος θεολόγος γράφει, ὅτι ἡ κτίσις, «τῷ δι' οὗ γέγονεν ἀνθρώπων δουλεύσασα, φθαρτῷ φθαρτῇ γεγонуῖα, ὅτε πάλιν ἐκεῖνος ἀνακαινισθῇ καὶ πνευματικὸς, ἀφθαρτος καὶ ἀθάνατος γένηται, τότε καὶ αὕτη ἐλευθερωθεῖσα τῆς δουλείας ἡ κτίσις, ἡ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τῷ προσκεκρουκῶτι ὑποταγεῖσα καὶ αὐτῷ ἐκδουλεύσασα, συνανακαινισθῇ αὐτῷ καὶ ἀφθαρτωθῇ καὶ πνευματικὴ ὅλη γένηται... Διὰ δὴ τοῦτο, ἐκ καταβολῆς κόσμου τὴν ἐκ παλιγγενεσίας αὐτοῦ σωτηρίαν ὁ Θεὸς προορίσας, ὑπέταξεν αὐτῷ τὴν κτίσιν..., ὁπότε δὲ ἀνακαινίσῃ τὸν ἄνθρωπον καὶ ἀφθαρτον καὶ ἀθάνατον καὶ πνευματικὸν αὐτὸν ἀπεργάσῃται, τῆνικαὐτα καὶ αὐτὴν ὅλην τὴν κτίσιν, φημί, σὺν αὐτῷ ἀλλοιώσῃ καὶ αἰδῶν καὶ αὐτὸν ταύτην ἀποτελέσῃ»¹⁰. Ἐξ ἄλλου δὲ καὶ ἡ Ἐκκλησία φάλλει, ὅτι ὁ Χριστὸς, ἀναστὰς ἐκ τοῦ τάφου, «συνανέστησε πᾶσαν τὴν κτίσιν», «ἀνακαινίσας ἅμα τὴν καταφθαρεῖσαν τῶν ἀνθρώπων φύσιν καὶ ἀναπλάσας τὸν ἄνθρωπον», ὃν «συνανύψωσε καὶ ἐθέωσεν»¹¹. Ἐκτοτε δὲ «ἐλευθέρᾳ ἡ κτίσις γνωρίζεται» καὶ «φαιδρύνεται»¹², καὶ οὕτως ὄντως «νεουργεῖται ἡ κτίσις»¹³. Πρὸς τούτοις καὶ «κατὰ τὸν ἅγιον Μάξιμον τὸν Ὁμολογητὴν πᾶσα ἡ κτίσις θὰ ἀποκατασταθῇ καὶ θὰ εὖρῃ τὸ ἀρχικὸν κάλλος αὐτῆς, ἡνωμένη μετὰ τοῦ Δημιουργοῦ αὐτῆς, τοῦ Θεοῦ, ὁπότε ὁ Θεὸς θὰ γίνῃ «τὰ πάντα ἐν πᾶσι» καὶ θὰ ἀρχίσῃ ὁ τοῦ Θεοῦ σαδδατισμός», ὅστις εἶναι «ἡ εἰς αὐτὸν δι' ὅλου τῶν πεποιημένων κατάντησις» καθ' ἣν καταπαύει τῆς ἐπ' αὐτοῖς φυσικῆς ἐνεργείας τὴν αὐτοῦ θειοτάτην ἀρρήτως ἐνεργουμένην ἐνέργειαν»¹⁴.

Καὶ κατακλείομεν τὸ βραχὺ τοῦτο περὶ τῆς κοσμικῆς διαστάσεως τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας σημείωμα ἐπανερχόμενοι εἰς τὸν ἅγιον Βασίλειον, κατὰ τὸν ὁποῖον «ὁ Χριστὸς ἐφάνη τὴν πᾶσαν κτίσιν θέλων ἀνακαινίσαι... θέλων τὴν κτίσιν ἅπασαν, καταφθαρεῖσαν τῇ παραβάσει πρώην, καινίσαν ἀληθῶς... κατέχων χειρὶ τοῦ τὴν κτίσιν καὶ χειρὸς δουλείας αὐτὴν ἐλευθερῶν... Λευχειμονήτω πᾶσα γῆνός φύσις, ἐκπτώσεως νῦν οὐρανῶν ἐπηρμένη. Νάουσι ῥείθροις ἐκπλυθεῖσα πταισμάτων τῶν πρὶν πέφευγε παμφαῶς λελουμένη»¹⁵. Ἀλλὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀποστασίας τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τοῦ Θεοῦ «πᾶσα ἡ κτίσις συγκινεῖται τῷ Δεσπότη ἐπὶ τὴν ἐκδίκησιν τῶν εἰς αὐτὸν ἡμαρτηκότων... Ἡ γὰρ κτίσις, τῷ ποιήσαντι ὑπηρετοῦσα, ἐπιτείνεται μὲν εἰς κόλασιν κατὰ τῶν ἀδίκων, ἀνίσταται δὲ εἰς εὐεργεσίαν ὑπὲρ τῶν ἐφ' ἑαυτοῦ πεποισθότων»¹⁶, «ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συνεπιτίθεται τῇ ἐκδικήσει τῶν ἀμαρτωλῶν»¹⁷, διὰ τὴν ἀμαρτίαν τῶν ὁποίων «ἀκάνθας καὶ τριβόλους ἡμῖν ἀνατέλλει»¹⁸. Τέλος πᾶσα ἡ κτίσις συμμετέσχε μυστηριωδῶς καὶ τοῦ σταυρικοῦ θανάτου τοῦ Λυτρωτοῦ, καθ' ὅσον «πᾶσα ἡ κτίσις ἡλλοιοῦτο φόβῳ, θεωροῦσά σε ἐν σταυρῷ κρεμάμενον Χριστέ· ὁ ἥλιος ἐσκοτίζετο καὶ γῆς τὰ θεμέλια συνεταράττετο· τὰ πάντα συνέπασχον τῷ τὰ πάντα κτίσαντι»¹⁹.

Τοσαῦτα, ἐν πάσῃ συντομίᾳ, περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Λυτρωτοῦ σωτηρίας σύμπατος τοῦ κόσμου, τῆς τε κτίσεως καὶ πρὸ πάντων τοῦ ἀνθρώπου, ὃν ὁ Μέγας Βασίλειος χαρακτηρίζει ὡς «οὐράνιον φυτόν»²⁰, ὡς «τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ζώων τὸ τιμιώτατον, τὸ μετὰ τοὺς ἀγγέλους ἐν λογικοῖς τεταγμένον»²¹, καὶ ὡς «τῇ εἰκόνι τοῦ Θεοῦ τετιμημένον»²². Ὅθεν διὰ τὸν ἀγχώδη καὶ παραπαίοντα σύγχρονον ἄνθρωπον «ἐνός ἐστὶ χρεῖα» (Λουκ. 10,40), τ.ἔ. τῆς πίστεως καὶ ἐπιστροφῆς εἰς τὸν Θεόν,

14. Μάξιμου Ὁμολογητοῦ, Περὶ Θεολογίας καὶ οἰκονομίας Α', 47, PG 90, 1100. Παρὰ Α. Ῥαντοσολίεβιτς, Τὸ μυστήριον τῆς σωτηρίας κατὰ τὸν ἅγιον Μάξιμον τὸν Ὁμολογητὴν, Ἀθήναι 1975, σ. 210. Καὶ ἐν σ. 207 καὶ 223 αὐτόθι γίνεται λόγος περὶ ἀποκαταστάσεως «τῆς ὅλης φύσεως ἐν τῇ ἀναστάσει», σημαίνουσης «τὴν εἰς τὴν ἀφθαρσίαν καὶ ἀθηνασίαν ἀποκατάστασιν» καὶ εἰς τὸ «ἀρχαῖον κάλλος».

15. Τροπάρια Χριστουγέννων καὶ Θεοφανείων, ἐν Μηναίοις Δεκεμβρίου, σ. 176, καὶ Ἰανουαρίου, σ. 81.

16. Μ. Βασίλειος, Εἰς Ἡσαΐαν 13, 269. PG 30, 592. BEH 56, 260.

17. Αὐτόθι: 5,181. PG 30,424. BEH 56, 184.

18. Εἰς Ἐξαήμε. 5,6. PG 29, 105. BEH 51, 227.

19. Στιχηρὸν ἑσπερινοῦ Μ. Παρασκευῆς, ἐν: Τριώδιον, σ. 411. Βλ. καὶ Γρηγόριου Θεολόγου, Λόγ. 45, 13 καὶ 29.

20. Μ. Βασίλειος, Εἰς Ἐξαήμε. 9,1. PG 29, 192. BEH 51, 265.

21. Τὸ ὁ αὐτοῦ, Εἰς Ἡσαΐαν 2,83. PG 30, 253. BEH 56, 108. Βλ. καὶ Εἰς Ἐξαήμε. 9,6. BEH 51, 271.

22. Αὐτόθι, PG 30, 253. 589. 29,344. BEH 56,108.

10. Παρὰ Β. Κριβοσέϊν, Μέσζ στὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ. Ὁ ἄλλος Συμεὼν ὁ νέος θεολόγος (μετάφρ. Πίτσας Κ. Σκουτέρη). Θεσσαλονίκη 1983, σ. 379. Βλ. καὶ κατωτέρω αὐτόθι, σ. 395: «Ἐν τῇ κοινῇ ἀναστάσει καὶ πᾶσα ἡ ἐπίγειος κτίσις, ἡ δρωμένη αὕτη καὶ αἰσθητή, ἀλλοιωθήσεται καὶ τοῖς ἐπουρανίοις, ἡγουν τοῖς ἀοράτοις καὶ ὑπὲρ αἰσθησὶν, ἐνωθήσεται».

11. Πεντηκοστάριον, Ἀθήναι 1959, σ. 111, 114, 125.

12. Καν. Β' ἐορτῆς Χριστουγέννων, ἡ' ὁδῆς, τροπ. 1, Θεοφανείων Β', εἰρμός ἡ' ὁδῆς, Μεταμορφώσεως Α', ἡ', 2.

13. Τροπάριον Ἀκαθίστου ὕμνου, ἐν: Τριώδιον, Ἀθήναι 1960, σ. 302.

ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΚΤΗΜΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ*

Τὸ ἐν Παραγούῃ καὶ μόνον παράδειγμα καταρρίπτει εἰς τὸ κενὸν πᾶσαν ἐνστάσιν καὶ ἀντίρρησην τῶν ἀντιφρονούντων, οἵτινες ἐκ λόγων ἀποκλειστικῶς ὀφελμιστικῶν ἀποκλείουσι τὴν ἐφαρμογὴν ἐν τῇ πράξει τῆς περὶ κοινοκτημοσύνης διδασκαλίας, διότι διὰ τῆς ἐν τῇ πράξει ἐφαρμογῆς τῆς ἐν λόγῳ διδασκαλίας θίγονται καιρίως τὰ συμφέροντά των καὶ ἄρδην ἀνατρέπονται τὰ σκότια σχέδια τοῦ ὀργανωμένου κακοῦ. Ἐὰν σήμερον, εἴπερ ποτὲ καὶ ἄλλοτε, θεωρεῖται ὡς πάντῃ ἀνεφάρμοστον τὸ σύστημα τῆς κοινοκτημοσύνης, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι ἡ ἁμαρτία καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἀδικία, ἡ ἐκμετάλλευσις καὶ πᾶσα κακία ἐν γένει ὑπερεπλεόνασε.

Ἐντεῦθεν οἱ καταστρεπτικοὶ πόλεμοι καὶ αἱ ἐρημώσεις, δηώσεις καὶ παντοῖαι καταστροφαί, κακὰ δηλογότι, ἅτινα συνοδεύουν τὰς συρράξεις μεταξὺ τῶν λαῶν. Ἐὰν ὀψέποτε ἡ ἀνθρωπότης ἀνένηφε καὶ συνήρχετο ἐκ τοῦ ληθάργου, παραιτουμένη τοῦ ἀτομικοῦ συμφέροντος καὶ τῆς ἐγωϊστικῆς ματαιοδοξίας, κακῶν μασιζόντων ἀνγλεῶς ἄτομα καὶ κοινωνίας καὶ ἐφήρμοξε τὰς περὶ κοινοκτημοσύνης διδασκαλίας τῆς θεοπνεύστου Γραφῆς, ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ ἡ κοινωνία θὰ μετεβάλλετο εἰς ἐπίγειον παράδεισον διὰ τῆς ὀριστικῆς καταργήσεως τῆς ἀδικίας καὶ πάντων τῶν συμπαρομαρτούντων ταύτῃ ἀφ' ἑνὸς καί, ἀφ' ἑτέρου διὰ τῆς μονίμου ἐγκαθιδρύσεως τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης καὶ τοῦ

πνεύματος τῆς ἀδελφότητος, ἰσότητος καὶ ἀπαρασαλεύτου εἰρήνης.

Τὸ ἐφαρμόσιμον τοῦ προγράμματος τῆς κοινωνίας, ἣν περιγράφουσιν αἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων²³⁶ εἶναι γεγονός ἀναμφισβήτητον, καθ' ὅσον θεμελιούται ἐπὶ τε τῆς Ἀγίας Γραφῆς καὶ τῆς Ἱστορίας. Ἐπομένως ἡ πολιτεία τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι οὐτοπική ὡς ἡ τοῦ Πλάτωνος (427 ἢ 428 - 347 ἢ 348 π.Χ.), ἀλλὰ πραγματικὴ δυναμένη νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν, ἐὰν θεαίῳ εἰς τοῦτο ἐλευθέρως καὶ ἀδιάστως στέρωσιν οἱ ἄνθρωποι.

Ἐν τῇ Πολιτεῖα τοῦ Θεοῦ μόνιμον ἀγαθὸν θὰ ἀποτελῇ ἡ εἰρήνη, ἥτις ἐκπορευομένη ἐκ τοῦ «ἄρχοντος εἰρήνης»²³⁷, δηλαδή τοῦ Θεοῦ, θὰ ἐμπνέῃ τὴν διάνοιαν καὶ τὴν καρδίαν παντὸς ἀνθρώπου, καὶ οὕτως ἡ εὐημερία καὶ ἡ προκοπὴ τῆς Πολιτείας θὰ εἶναι σταθερά καὶ ἀνοδική.

δ) Ἡ κοινοκτημοσύνη κατὰ τοῦ Σ Πάτερως τῆς Ἐκκλησίας καὶ συγγραφεῖς.

Ἀναμφισβήτητος ἡ κοινοδικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, θὰ ἐπέδρασε βαθύτατα ἐπὶ τῶν χριστιανῶν, ὥστε μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν Ἱεροσολύμων ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων (70 μ.Χ.) καὶ τῆς ἐκεῖθεν ἀπελάσεως τῶν χριστιανῶν²³⁸ καὶ ἄλλαι Ἐκκλησίαι μιμού-

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 442 τοῦ ὑπ' ἀρ. 15-16 τεύχους.

καθ' ὅσον «Τὸ τέλος τῆς πίστεως σωτηρία ψυχῶν» (Α' Πέτρ. 1,9). Μόνον παρὰ τῷ Θεῷ θὰ εὕρῃ τὴν σωτηρίαν τοῦ ὁ ἄνθρωπος, ἔχων ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ σημερινὸς κόσμος τῶν μεγάλων ἐπιστημονικῶν κατακτήσεων καὶ τῆς τεχνολογίας, ὑποταγείς τῇ ματαιότητι καὶ θαίνων πρὸς τὴν αὐτοκαταστροφὴν του, «συστενάζει καὶ συνωδίνει» μετ' αὐτοῦ, ἀπεχδεχόμενος «τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ Θεοῦ» (Ῥωμ. 8,19. 22).

Καθηγητὴς ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΚΑΡΜΙΡΗΣ

Μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν

236. Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, 2, 42-47. 4, 32-37. 6, 1-7.

237. Ἡσαίας, 9,6.

238. Ἡ χριστιανικὴ κοινότης τῶν Ἱεροσολύμων μετὰ τὴν ἐκπόρθησιν τῆς Ἀγίας Πόλεως ὑπὸ τῶν Ῥωμαϊκῶν στρατευμάτων τοῦ Τίτου (40-81 μ.Χ.) κατέφυγεν εἰς τὴν πέραν τοῦ Ἰορδάνου κειμένην Πέλλαν. Εὐσεβίου, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, Γ', 5,3, Β.Ε.Π., σελ. 253, τόμος 19, Ἀθῆναι, 1959. Πλεονονα περὶ τῆς κοινότητος ταύτης ὡς καὶ τῶν σχέσεων αὐτῆς πρὸς τὴν αἵρεσιν τοῦ Ἐδωνισμοῦ. Βλ. Σάββα Ἀγουρίδου, Ἡ Κοινοκτημοσύνη ἐν τῇ Ἀρχαῇ Ἐκκλησίᾳ, σελ. 30, ἐνθα ἐν ὑποσημείωσει 1 παρατίθεται καὶ ἡ σχετικὴ Βιβλιογραφία.

μεναι τὴν Μητέρα τῶν Ἐκκλησιῶν νὰ καθιέρωσαν εἰς τὸν τρόπον καθ' ὅλου τῆς ζωῆς των τὸ καθεστὼς τῆς κοινοκτημοσύνης, ὡς τοῦτο ἐκτίθεται ἐν τῷ Ἱερῷ Βιβλίῳ τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων²³⁹. Οἱ ἀδελφοὶ τῶν Ἱεροσολύμων ἐπώλουν τὰ κτήματα αὐτῶν, τὸ δὲ χρηματικὸν ποσόν, ὅπερ εἰσέπραττον ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν κτημάτων ἔφερον καὶ «ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων»²⁴⁰. Τὰ χρήματα οἱ ἀδελφοὶ δὲν ἐνεχείριζον εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, ἀλλ' ἔθετον ταῦτα παρὰ τοὺς πόδας αὐτῶν, τοῦτο δὲ ἦτο σημεῖον τῆς ἀγίας περιφρονήσεως, ἣν οἱ Ἀπόστολοι ἐξεδήλουν πρὸς τὰ πλοῦτη τοῦ κόσμου τούτου. Ἰδοὺ τί διδάσκει ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος (354 - 407): «Μετὰ πολλῆς τῆς τιμῆς τοῦτο ἐποιοῦν· οὐδὲ γὰρ εἰς τὰς χεῖρας ἐτόλμων δοῦναι, οὐδὲ τετυφωμένους παρῆχον, ἀλλὰ παρὰ τοὺς πόδας ἔφερον, καὶ αὐτοὺς οἰκονόμους ἠφίεσαν γίνεσθαι καὶ κυρίους ἐποιοῦν, ἵνα ὡς ἐκ κοινῶν λοιπὸν ἀναλίσκηται, ἀλλὰ μὴ ὡς ἐξ ἰδίων»²⁴¹. Εἰς τὸ κοινὸν ταμεῖον τῆς Μητρὸς τῶν Ἐκκλησιῶν δὲν συνεσέφερον μόνον τὰ ἀπλὰ μέλη τῆς χριστιανικῆς ἐκείνης κοινοτήτος, ἀλλὰ καὶ «ὅσοι κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον»²⁴² μεταξὺ τῶν Ἀποστόλων ἐξεποιοῦν τὴν ἀκίνητον περιουσίαν των καὶ τὸ ἀντίτιμον ταύτης «ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων». Τοιοῦτον παράδειγμα ἀναφέρουσιν αἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων τὸν Κύριον Ἀπόστολον Βαρνάβαν, οὗτινος λίαν σημαντικὴ ὑπῆρξεν ἡ οἰκονομικὴ συμβολὴ εἰς τὸν βίον τῆς χριστιανικῆς κοινότητος τῆς Ἱερουσαλῆμ. Ὁ συνεργάτης εἰς τὸ ἱεραποστολικὸν ἔργον τοῦ Παύλου, Βαρνάβας, πωλήσας ἀγρόν, παρέδωκεν ὁλόκληρον τὸ εἰσπραχθὲν ποσὸν εἰς τοὺς Ἀποστόλους διὰ τὸ κοινὸν ταμεῖον τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ παράδειγμα τοῦ «ἀγαθοῦ», τοῦτου «ἀνδρὸς καὶ πλήρους Πνεύματος Ἁγίου καὶ πίστεως»²⁴³ ἀσφαλῶς θὰ ἐμιμήθησαν καὶ πολλοὶ ἄλλοι, ἀλλ' ἡ μνεῖα μόνον τῆς χειρονομίας τοῦ Υἱοῦ τῆς Παρακλήσεως εἶναι χαρακτηριστικὴ. Τὸ ὄνομα τοῦ Βαρνάβα δὲν μνημονεύεται ἀπλῶς διὰ τὸ κύρος τοῦ ἀνδρὸς καὶ τὴν ἄξιαν τοῦ κτήματος, ἀλλὰ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, διότι ἐπρωτοστάτησεν εἰς τὴν ὁργάνωσιν τῆς κοινοτικῆς ζωῆς τῆς πρώτης Ἐκκλησίας. Ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Βιβλίου τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων πληροφορούμεθα καὶ τὴν σημαντικὴν συμβολὴν τῆς μητρὸς τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου καὶ συγγενοῦς τοῦ Βαρνάβα, Μαρίας, ἣτις παρέδωκε τὸν οἶκον αὐτῆς, ἵνα καταστή κέντρον συναθροίσεως, προσευχῆς, θείας Εὐχαριστίας καὶ καταστρώσεως τῶν Ἱεραποστολικῶν σχεδίων²⁴⁴.

239. Πράξεων, 2,44 ἐξ. 4,34 ἐξ. 6,1 ἐξ.

240. Πράξεων, 4,35.

241. Ἰωάννου Χρυσόστομου, Ἰπόμνημα εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, Ὁμιλία XI, γ, MPG, 60,96.

242. Πράξεων, 4,34.

243. Πράξεων, 11,24.

244. Πράξεων, 12,12 ἐξ. Βλ. καὶ Παναγιώτου Χρήστου, Ὁ Ἀπόστολος Βαρνάβας, σελ. 14, Ἀθήναι, 1951.

Τὰ πάντα κατὰ τὴν ὄντως μακαρίαν ἐκείνην ἐποχὴν ἦσαν κοινά. Ὁ πλοῦτος συνεδέετο ἀναποφεύκτως πρὸς τὴν «εὐπερίστατον ἀμαρτίαν»²⁴⁵. Ὁ Ἐπίσκοπος τῶν Ἱεροσολύμων Ἅγιος Ἰακώβος ὁ Ἀδελφόθεος (62 μ.Χ.)²⁴⁶ καυτηριάζων τὴν ὑπεροφίαν καὶ φιλοδοξίαν τῶν πλούσιων, λέγει: «Ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὁλοφύροντες ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις. ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπεν, καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σπητόδρωτα γέγονεν, ὁ χρυσοῦς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατΐνεται, καὶ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον ὑμῶν ἔσται καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν. ὡς πῦρ ἐθησαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμνησάντων τὰς χώρας ὑμῶν ὁ ἀπεστερημένος ἀφ' ὑμῶν κρᾶζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων εἰς τὰ ὦτα Κυρίου Σαβαὼθ εἰσεληλύθασιν. Ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς. κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον· οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν»²⁴⁷.

Τὸ πνεῦμα τῆς κοινοκτημοσύνης κατὰ τοὺς αἰῶνας τῶν φρικαλέων διωγμῶν παρέμεινε λίαν ἔντονον ἐν ταῖς χριστιανικαῖς κοινότησι. Οἱ χριστιανοὶ τῆς ἡρωϊκῆς ἐκείνης περιόδου τοῦ ἐφηρμοσμένου Χριστιανισμοῦ οὐδέποτε ἀνεγνώρισαν ὡς ὀρθοὺς τοὺς νόμους καὶ τοὺς θεσμοὺς τῆς κοσμοκρατείας Ρώμης, εἰ καὶ λόγῳ τῶν ἐπικρατουσῶν τότε συνθηκῶν ἦσαν ἡναγκασμένοι, ὅπως ὑπακούωσιν εἰς αὐτοὺς παθητικῶς. Οἱ θεοφόροι τῆς Ἐκκλησίας Πατέρες καὶ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς παρέμειναν πιστοὶ καὶ ἐδρατοῖ εἰς τὸ καθεστὼς τῆς κοινοκτημοσύνης, καταδικάζοντες τὴν ἀτομικὴν ἰδιοκτησίαν, τὴν τῶν κρατικῶν καταναγκαστικῶν μέσων, τὴν στρατιωτικὴν θητείαν, κ.λπ..

Ὁ συγγραφεὺς τῆς ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀποστόλου Βαρνάβα φερομένης ἐπιστολῆς (ἐγράφη πρὸ τοῦ 160 μ.Χ.) σημειοῖ τὰ ἐξῆς ἀξιόλογα: Τὰ πάντα θὰ ἔχῃς κοινὰ μετὰ τοῦ πλησίον σου. Οὐδὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἔχῃς ἰδικόν σου. Διότι, ἐὰν ἔχῃς κοινὸν τὸ αἰώνιον, πολλῶν μᾶλλον, πρέπει νὰ ἔχῃς κοινὸν τὸ μὴ αἰώνιον!... «Κοινωνήσεις ἐν πᾶσιν τῷ πλησίον σου, καὶ οὐκ ἔρεῖς ἴδια εἶναι. εἰ γὰρ ἐν τῷ ἀφθάρτῳ κοινωνοὶ ἔστε, πόσῳ μᾶλλον ἐν τοῖς φθαρτοῖς...»²⁴⁸. Ὁ συγγραφεὺς τῆς ἐν λόγῳ ἐπιστολῆς σφοδρῶς ἐπιτίθεται κατὰ τῶν πλεονεκτῶν, οἵτινες προκειμένου νὰ ἱκανοποιήσωσι τὸ ἀκόρεστον πάθος των εἶναι ἱκανοὶ τὰ πάντα νὰ μετέλθωσι. Περὶ τῶν πλεονεκτῶν σημειοῖ τὰ ἐξῆς: «Οὔτε φάγῃ τὸν ἀετὸν οὐδὲ τὸν ὀξυπτερον οὐδὲ τὸν ἰκτίνα οὐδὲ τὸν κόρακα»²⁴⁹. οὐ μὴ, φησὶν, κολληθῇσιν οὐδὲ ὁμοιωθῇσιν ἀνθρώποις τοιοῦτοις, οἵτινες οὐκ οἶδασιν διὰ κόπου καὶ ἰδρωτὸς πορίζειν ἑαυτοῖς τὴν τροφήν, ἀλλὰ ἀρπάζουσιν

245. Ἐδραίους, 12,1.

246. Ἰωσήπου, Ἰουδ. Ἀρχ. XX, 9,1.

247. Ἰακώβου, 5,1-6. Πρβλ. Α' Τιμοθέου, 6,17-19.

248. Βαρνάβα Ἐπιστολή, XIX, 8, Β.Ε.Π., Τόμος Β', σελ. 242, Ἀθήναι, 1955.

249. Λευϊτικόν, 11, 13-16.

τὰ ἀλλότρια ἐν ἀνομίᾳ αὐτῶν καὶ ἐπιτηροῦσιν ὥς ἐν ἀκεραιοσύνῃ περιπατοῦντες, καὶ περιθλέποντα τίνα ἐκδύσωσιν διὰ τὴν πλεονεξίαν, ὥς καὶ τὰ ὄνεια ταῦτα μόνον ἑαυτοῖς οὐ πορίζει τὴν τροφήν, ἀλλὰ ἄργα καθήμενα ἐκζητεῖ πῶς ἀλλοτρίας σάρκας καταφάγη, ὄντα λοιμὰ τῇ πονηρίᾳ αὐτῶν»²⁵⁰.

Ὁμοίως καὶ ἐν τῷ ἐβδόμῳ διδλῶ τῶν «Διαταγῶν τῶν Ἀποστόλων»²⁵¹ ἐξαίρεται τὸ καθεστὼς τῆς κοινοκτημοσύνης ὥς τὸ μόνον ἐνδεδειγμένον διὰ τὰς χριστιανικὰς κοινότητες, ἀφοῦ ἄλλωστε συνεστήθη ὑπὸ τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων: «Κοινωνήσεις εἰς πάντα τῷ ἀδελφῷ σου καὶ οὐκ ἔρεῖς ἴδια εἶναι, κοινὴ γὰρ ἡ μετὰ πάντων παρὰ Θεοῦ πᾶσιν ἀνθρώποις παρεσκευασθῇ»²⁵². Ἡ αὕτη ἐντολή, ἣτοι ἐν τῇ τὰ πάντα πρέπει νὰ εἶναι κοινὰ, ἐπαναλαμβάνεται ἐν τῇ «Διδαχῇ τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων»²⁵³ διὰ τῶν: «Οὐκ ἀποστραφήσῃ τὸν ἐνδεόμενον, συγκοινωνήσεις δὲ πάντα τῷ ἀδελφῷ σου καὶ οὐκ ἔρεῖς ἴδια εἶναι· εἰ γὰρ ἐν τῷ ἀθανάτῳ κοινωνοί ἐστε, πῶς μᾶλλον ἐν ταῖς θνητοῖς»²⁵⁴. Ὁ ἀπολογητὴς φιλόσοφος καὶ μάρτυς Ἰουστίνος († 165 μ.Χ.) περὶ τῶν ὁμοθηρήσκων αὐτοῦ λέγει τὰ ἐξῆς θαυμάσια. Ἡμεῖς, οἵτινες ἄλλοτε προσεπαθούσαμεν νὰ ἀποκτήσωμεν ὅσα ἡδυνάμεθα πλεονα πλούτη, φέρομεν τώρα εἰς τὴν κοινότητα, ὅτι ἔχομεν καὶ διανεμομεν ταῦτα εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην: «Χρημάτων δὲ καὶ κτημάτων οἱ πόρους παντὸς μᾶλλον στέργοντες, νῦν καὶ ἂ ἔχομεν εἰς κοινὸν φέροντες καὶ παντὶ δεομένῳ κοινωνοῦντες»²⁵⁵. Ὁ σύγχρονος τοῦ Ἰουστίνου ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεὺς Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς (ἐγεννήθη περὶ τὸ 150 καὶ ἀπέθανε μετὰ τὸ 211 καὶ πρὸ τοῦ 216 μ.Χ.) ρητῶς γράφει ὅτι τὰ πάντα εἶναι κοινὰ. Τὰ ἀγαθὰ δὲν ὑπάρχουσιν ἵνα ἀποκτῶσι ταῦτα οἱ πλούσιοι μόνον. Διὰ τοῦτο, τὸ ἐπιχείρημα: ἔχω τὰ πάντα ἀφθονα, διατὶ νὰ μὴ ἀπολαύσω ταῦτα; δὲν προσιδιάζει οὔτε εἰς τοὺς ἀνθρώπους οὔτε εἰς τὴν κοινωνίαν... Ὁ Θεὸς ἔδωκε τὴν ἐλευθερίαν νὰ ἀπολαμβάνωμεν τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς, ἀλλὰ μόνον ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον καὶ διέταξε ἢ ἀπόλαυσις νὰ εἶναι κοινὴ: «Κοινὰ οὖν τὰ πάντα καὶ μὴ πλεονεκτούντων οἱ πλούσιοι. τὸ οὖν πᾶ-

ρεστί μοι καὶ πλεονάζει μοι, διὰ τί μὴ τρυφήσω; οὐκ ἀνθρώπινον οὐδὲ κοινωγικόν... δέδωκεν γὰρ ὁ Θεὸς οἶδ' ὅτι τῆς χρήσεως ἡμῖν τὴν ἐξουσίαν, ἀλλὰ μέχρι τοῦ ἀναγκαίου, καὶ τὴν χρῆσιν κοινὴν εἶναι δεδούληται»²⁵⁶.

Ὁ αὐτὸς ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεὺς ἐν τῇ ὁμιλίᾳ αὐτοῦ «Τίς ὁ σφζόμενος πλούσιος» ὑποστηρίζει ὅτι ὁ πλούτος αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν μὴ ὢν κακὸς ἀποβαίνει τοιοῦτος διὰ τῆς κακῆς χρήσεως. Ὁ πλούτος ὅταν χρησιμοποιηθῇ δικαίως ὑπηρετεῖ προθύμως τὴν δικαιοσύνην, ἐνῷ ὅταν χρησιμοποιηθῇ ἀδίκως ἀποδεικνύεται ὑπηρετῆς τῆς ἀδικίας καὶ τοῦτο διότι ἀπὸ αὐτὴν ταύτην τὴν φύσιν τοῦ προώρισται νὰ ὑπηρετῇ καὶ οὐχὶ νὰ ἄρχῃ: «τοιοῦτον καὶ ὁ πλούτος ὄργανόν ἐστι. δύνασαι χρῆσθαι δικαίως αὐτῷ πρὸς δικαιοσύνην καθυπηρετεῖ ἀδίκως τις αὐτῷ χρῆται· πάλιν ὑπηρετῆς ἀδικίας εὐρίσκεται· πέφυκε γὰρ ὑπηρετεῖν, ἀλλ' οὐκ ἄρχει»²⁵⁷. Ἡ καλὴ χρῆσις, κατὰ τὸν Κλήμεντα, τοῦ πλούτου συνίσταται, εἰς τὸ νὰ ἔχῃ ὁ πλούσιος τὴν συναίσθησιν ὅτι τὰ ἀγαθὰ τοῦ προέρχονται ἐκ τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἔχει ταῦτα χάριν τῶν ἀδελφῶν, τοῦ καὶ οὐχὶ χάριν τοῦ ἑαυτοῦ τοῦ καὶ ὅτι διαχειριζόμενος αὐτὰ ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν συγανθρώπων του, ἀσχεῖ λειτούργημα ἔναντι τοῦ Θεοῦ. Οὕτως ὁ χριστιανὸς δύναται ταυτοχρόνως νὰ εἶναι καὶ πλούσιος καὶ πτωχός, νὰ ἐξουσιάζῃ καὶ οὐδὲν νὰ θεωρῇ ἰδικόν του: «Οὐκ ἄρα ἀπορριπτέον τὰ καὶ τοὺς πέλας ὠφελοῦντα χρήματα· κτήματα γὰρ ἐστὶ κτητὰ ὄντα καὶ χρήματα χρήσιμα ὄντα καὶ εἰς χρῆσιν ἀνθρώπων ὑπὸ τοῦ Θεοῦ παρεσκευασμένα, ἃ δὴ παράκειται καὶ ὑποβέβληται καθάπερ ὕλη τις καὶ ὄργανα πρὸς χρῆσιν ἀγαθὴν τοῖς εἰδόσι»²⁵⁸.

Τοῦ πνεύματος τῆς κοινοκτημοσύνης ἔχεται καὶ ὁ πρῦτανος τῶν Λατίνων ἀπολογητῶν Τερτυλλιανὸς (155 - 240 μ.Χ.), ὅστις εἰς τὸν ἀπολογητικὸν του (Apologeticum ἢ Apologeticus) ἐν ᾧ ἀναιρεῖ πρῶτον τὰς κατὰ τῶν χριστιανῶν κατηγορίας καὶ μάλιστα τὴν ἐπὶ προσβολῇ τῆς αὐτοκρατορικῆς μεγαλειότητος καὶ εἰτα τονίζει τὴν ἀπόλυτον ἀξίαν τοῦ Χριστιανισμοῦ, σημειοῖ καὶ τὰ ἐξῆς περὶ κοινοκτημοσύνης: «Οὐτω λοιπόν, στενωὺς ἡνωμένοι διὰ τοῦ πνεύματος καὶ διὰ τῆς ψυχῆς δὲν διατάζομεν νὰ διανεμώμεθα τὰ ἀγαθὰ μας μετὰ τῶν ἄλλων. Τὰ πάντα εἶναι παρ' ἡμῖν κοινὰ πλὴν τῶν συζύγων»²⁵⁹.

(Συνεχίζεται.)

† Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης ΑΝΤΩΝΙΟΣ

250. Βαρνάβα Ἐπιστολή, X, 4, σελ. 235. Πρβλ. XIX, 6, σελ. 242: «οὐ μὴ γένη ἐπιθυμῶν τὰ τοῦ πλησίον σου, οὐ μὴ γένη πλεονέκτης, οὐδὲ κολληθῇ ἐκ ψυχῆς σου μετὰ ὑψηλῶν, ἀλλὰ μετὰ ταπεινῶν καὶ δικαίων ἀναστραφῇ. τὰ συμβαίνοντά σοι ἐνεργήματα ὡς ἀγαθὰ προσδέξῃ, εἰδὼς ὅτι ἔννευ Θεοῦ οὐδὲν γίνεται».

251. Αἱ Διαταγαὶ τῶν Ἀποστόλων, ὡς ἐξ ἐσωτερικῶν ἀποδείξεων ἀναμφισβητήτως ἀποδεικνύεται, ἐγράφησαν πρὸ τοῦ τέλους τοῦ Δ' καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Ε' αἰῶνος. Βλ. Δημητρίου Σ. Μπαλάνου, Πατρολογία, σελ. 436, Ἀθήναι, 1930.

252. Διαταγαὶ Ἀποστόλων, Ζ', XII, 5, Β.Ε.Π., τόμος Β', σελ. 121, Ἀθήναι, 1955.

253. Ἡ Διδαχὴ τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων ἀποτελοῦσα τὴν ἀρχαιότεραν ἔχει τοῦ νῦν γνωστῆν Ἐκκλησιαστικὴν διὰταξιν, κατὰ τοὺς εἰδικούς, συνεγράφη πρὸ τοῦ 160 μ.Χ.

254. Διδαχὴ τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων, IV, 8, Β.Ε.Π., τόμος Β', σελ. 216-217, Ἀθήναι, 1955.

255. Ἰουστίνου Μάρτυρος Ἀπολογία Α', 14,2, Β.Ε.Π., τόμος Γ', σελ. 168, Ἀθήναι, 1955.

256. Κλήμεντος Ἀλεξανδρέως, Παιδαγωγὸς Β', κεφ. XII, Β.Ε.Π., τόμος Ζ', σελ. 184, Ἀθήναι, 1956.

257. Κλήμεντος Ἀλεξανδρέως, Τίς ὁ σφζόμενος πλούσιος, Β.Ε.Π., σελ. 358, τόμος Η', Ἀθήναι, 1956.

258. Κλήμεντος Ἀλεξανδρέως, Τίς ὁ σφζόμενος πλούσιος, Β.Ε.Π., σελ. 358, τόμος Η', Ἀθήναι, 1956.

259. Τερτυλλιανὸς, Ἀπολογητικὸς, κεφ. ΑΘ', MPL, 1. Πρβλ. Διδακτικὸν τοῦ Πλάτωνος, ἀντίθετον πρὸς τὴν τοῦ Τερτυλλιανοῦ, δι' ἧς οὗτος εἰσάγει εἰς τὴν θεωρίαν τοῦ τὴν κοινοκτημοσύνην τῶν γυναικῶν. Πλάτωνος Πολιτεία, 457C κ.ἐξ. 543a. Πλάτωνος Νόμοι, 739C.

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΩΝ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

(Τοπωνυμία — Ἱδρυσις — Διατελέσαντες ἄρχιερεῖς)*

8. Χρυσάνθος (1719-1729).

Εἰς τὸ μέσον δύο συνοικιῶν τοῦ χωρίου Ἀμυγδαλιᾶς ὑψοῦτο, πρὸ τῆς ἐμφυλίου θυέλλης, ὁ καθεδρικός ναὸς τῆς κωμοπόλεως, τιμώμενος ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Δημητρίου. Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ὑπέρθυρον τοῦ νοτίου κλίτους ὑπῆρχε κτιτορική ἐπιγραφή, ἔχουσα ὡς ἔπεται:

«*Ἀνηγέρθη (ὁ θεῖος οὗτος) καὶ πάνσεπιος ναὸς τοῦ ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου... ἀρχιερατεύοντος τοῦ πανιερωτάτου καὶ λογιωτάτου μητροπολίτου (Γρεβενῶν) ὑπερίστου κυρίου κὺρ - Χρυσάνθου πολλὰ τὰ ἔτη. Διὰ συνδρομῆς (αὐτοῦ) καὶ αἰδεσιμωτάτου Ἰωάννου ἱερέως καὶ Δάμπρου τοῦ ποιε Παπαρίζου καὶ ἐπιτρόπων... Διὰ χειρὸς... Αὐγούστου 30».*

Ὅπως παρατηροῦμεν ἀπὸ τὴν ἐπιγραφὴν, ὁ χρόνος ἐξήλειψεν τὸ ἔτος τῆς ἀνεγέρσεως, πλὴν τοῦτο δύναμεθα νὰ προσδιορίσωμεν ἀπὸ διασωθεῖσαν ἐπιγραφὴν ἐπὶ σταυροῦ τάφου, προφανῶς τοῦ ἱερέως Ἰωάννου ὡς ἀνωτέρω ἐμνημονεύθη, ἔχουσα οὕτως: «*Ἰωάννου ἱερέως. Ἀπριλίου 30, 1757*». Ἐπομένως ὁδηγοῦμεθα εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ ναὸς ἀνηγέρθη μετὰ τὸ 1700.

Ἐτέραν εἴδησιν περὶ τοῦ Χρυσάνθου ἔχομεν ἐκ τοῦ παρεκκλησίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων τῆς κώμης Πυλωρῶν ἔνθα ἡ ἐπιγραφή:

«*ΕΣΤΟΡΘΥ Ο ΘΗΟΣ ΟΥΤΟΣ ΚΕ ΠΑΝΣΕΠΤΟΣ ΝΑΟΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΕΝΔΟΞΩΝ ΚΕ ΠΑΝΕΦΥΜΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΚΕ ΠΡΟΤΟΚΟΡΙΦΕΟΝ ΠΕΤΡΟΥ ΚΕ ΠΑΥΛΟΥ ΑΡΧΗΕΡΑΤΕΒΩΝΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΗΕΡΟΤΑΤΟΥ ΚΕ ΛΟΓΙΟΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΤΗΣ ΑΓΙΟΤΑΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΟΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ ΚΥΡΙΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΧΡΙΣΑΝΘΟΥ ΔΗΑ ΣΙΝΔΡΟΜΗΣ ΤΟΥ ΤΗΜΗΟΤΑΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΟΤΗ ΚΑΡΑΤΖΑ ΕΠΗ ΕΤΟΥΣ 1726 ΣΕΠΤΕΒΡΗΟΥ 20*».

9. Παρθένιος (1730-1743).

Περὶ αὐτοῦ ἔχομεν τὴν πληροφορίαν ἀπὸ ἐπιγραφὴν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ὑπέρθυρον τῆς εἰσόδου εἰς τὸν Κάτω Ναὸν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παναγίας τοῦ ὁμωνύμου χωρίου, ἄλλοτε καλουμένου Τουρνίκι, ἴσως πρὸς τιμὴν τοῦ ἡγεμόνος καὶ στρατηγοῦ Τουρνίκη, τὸν ὁποῖον μεταξὺ ἄλλων μνημονεύει εἰς παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μο-

νῇ τοῦ Ὁσίου Νικάνωρος ἀποκείμενον κηρόβουλον ἐπίσημον ἔγγραφόν του, ἀπευθυνθὲν πρὸς τὴν ἀδελφότητά τῆς ὡς ἂνω Μονῆς καὶ γραφὲν «*ἐν πρωτευούσῃ Τορκοβίντση μηνὶ Φεβρουαρίῳ καὶ τρέχοντος ἔτους ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι σήμερον, ζῖριε*» (ἦτοι 1607 μετὰ Χριστόν), ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Ῥάδουλ Βοεβόδα ἀπάσης Οὐγγαροδλαχίας. Ἡ σχετικὴ ἐπιγραφή ἔχει οὕτω:

«*ΙΣΤΟΡΕΙΘΗ ΟΥΤΟΣ Ο ΘΕΙΟΣ ΚΑΙ ΠΑΝΣΕΠΤΟΣ ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΝΔΟΞΟΥ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ ΕΙΣ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΟΥ ΘΕΟΦΙΛΕΣΤΑΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΠΑΡΘΕΝΙΟΥ ΔΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΟΥ ΤΩΝ ΑΕΙΜΝΗΣΤΩΝ ΑΝΔΡΩΝ ΤΟΥ ΜΕΝ ΠΑΝΟΣΙΩΤΑΤΟΥ ΕΝ ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΙΣ ΠΑΤΚΟΥ ΕΚ ΚΟΜΕΩΝ Ο ΕΙΣ ΕΞ ΕΛΑΣΣΩΝΟΣ Ο ΔΕ ΕΚ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΣΤΩ ΕΙΣ ΑΝΑΜΝΗΣΙΝ ΤΟΥΤΩΝ ΤΩΝ ΜΑΚΑΡΙΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣ ΜΑΚΑΡΙΑΝ ΜΝΗΜΗΝ ΚΑΙ ΑΙΩΝΙΟΥ ΑΦΕΣΙΝ ΤΗΣ ΤΩΝ ΑΜΥΗΤΩΝ ΑΙΓΡΗΒΕΙΩΝ⁴ ΤΗΣ ΠΑΝΑΧΡΑΝΤΟΥ ΚΑΙ ΑΕΙΠΑΡΘΕΝΟΥ ΜΑΡΙΑΣ ΓΕΝΟΙΤΟ ΑΜΗΝ. ΔΙΑ ΧΕΙΡΟΣ ΕΜΟΥ ΤΟΥ ΤΑΠΕΙΝΟΥ ΚΑΙ ΑΧΡΙΟΥ ΠΑΝΟΥ ΕΞ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ. ΕΞ ΑΗΡΙΑΙΟΥ ΚΑΙ ΗΛΙΦΑΙ ΤΕΛΟΣ ΙΟΥΝΙΟΥ Δ' ΑΨΑ' - Ζ' ΣΛΗΗ*».

Ὅμοιως ἀναφέρεται καὶ εἰς ἑτέραν κτιτορικὴν ἐπιγραφὴν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου κώμης Λόχμης:

«*Ἀνηγέρθη καὶ ἀνιστορήθη οὗτος ὁ θεῖος καὶ πάνσεπιος ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικολάου διὰ συνδρομῆς, κόπου τε καὶ μόχθου Βιζιωτίας ἔνεκεν ψυχικῆς αὐτῶν σωτηρίας καὶ μνήμης τῶν γονέων αὐτῶν. Κύριος γὰρ οἶδεν ὁ ἐρευνῶν καρδίας. Αὐτὸς γὰρ ἀξιῶσι αὐτοὺς τῆς βασιλείας τῶν Οὐρανῶν. Καὶ ἀρχιερατεύοντος τοῦ πανιερωτάτου κυρίου κὺρ Παρθενίου ἐπὶ ἔτους σωτηρίου 1742, Ἰουνίου 2».*

Ἄλλην μαρτυρίαν περὶ αὐτοῦ ἔχομεν ἐκ τοῦ συγγράμματος «*Σύντομος ἱστορικὴ περιγραφὴ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βελεγράδων*», τοῦ Ἀνθίμου Δ. Ἀλεξούδη, ἐκδοθέντος ἐν Κερκύρα τὸ ἔτος 1868 καὶ ἐν σελίδι 98: «*1737-1743 Παρθένιος*».

4. «*ΤΩΝ ΑΜΥΗΤΩΝ ΑΙΓΡΗΒΕΙΩΝ*», τὸ ὁρθὸν πρέπει νὰ εἶναι «*τῶν ἀμυήτων αἰγιβοτῶν*», πιθανῶς πρόκειται περὶ ἀδαπτίστων μοσμιθεανῶν βοσκῶν οἱ ὅποιοι ὁπηρετοῦσαν εἰς τὴν Μονὴν ἐπὶ τουρκοκρατίας.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 450 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 15-16 τεύχους.

10. Π ρ ό χ ω ρ ο ς (1743 - 1749).

Καὶ περὶ τούτου πληροφοροῦμεθα ἐκ τοῦ μνημονευθέντος συγγράμματος τοῦ Μητροπολίτου Βελεγράδων Ἀνθίμου Δ. Ἀλεξούδη, καὶ ἐν σελ. 98.

11. Γ ρ η γ ό ρ ι ο ς Α' (1749 - 1777).

Περὶ τούτου πληροφοροῦμεθα, ἐν πρώτοις, ἀπὸ ἐντοιχισμένην πρὸς τὴν πλευρὰν τοῦ νότου, ἐνεπίγραφον πλάκα εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἀγ. Γεωργίου Περιοβολίου:

«ΕΤΟΣ 1760 ΣΕΠΤ. / ΤΟΝ ΚΕΡΟΝ ΟΠΟΥ ΕΚΤΗ / ΣΤΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙ / ΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΡΧΗΕΡΑ / ΤΕΒΟΝ ΓΡΙΓΟΡΙΟΣ ΓΡΕΒΕΝΟΥ / ΙΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΙΣ ΠΑΠΑ / ΔΙΜΟΣ ΠΑΠΑΠΟΣΤΟΛΗΣ / ΠΑΠΑΔΑΜΙ ΠΑΠΑΔΗ / ΜΟΣ ΠΑΓΙΑΝΙ ΠΑΠΑΚΙΑΚΙ ΜΑΣΤΟΡΙ ΕΚ ΧΟ / ΡΙΟΝ ΒΟΡΡΙΑΝΙ ΣΙΜΟ ΜΑΡΑ ΣΙΑ ΑΛΕΘΟΛΟ ΟΕ / ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΓΟΥΝΙ ΓΙΑΝΙ ΣΤΙΛΟΣ ΝΑΗ ΒΑΣΟ».

Κυρίως ὅμως περὶ τοῦ Γρηγορίου τοῦ Α' μαρτυροῦμεν ἐκ τῶν Πρακτικῶν τῆς προσαρτήσεως τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀχριδῶν καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν Μητροπόλεων καὶ ἐπισκοπῶν εἰς τὸν Πατριαρχικὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως Θρόνον τὸ ἔτος 1767, ὡς ταῦτα ἀνεύρομεν εἰς τὸ σύγγραμμα τοῦ Μητροπολίτου Ἀνθίμου Ἀλεξούδη ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σύντομος ἱστορικὴ περιγραφὴ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Βελεγράδων», εἰς τὰ ὅποια φαίνεται ὅτι ἡ κατάργησις τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀχριδῶν καὶ Α' Ἰουστινιανῆς ἐγένετο καὶ τῇ συμπράξει τοῦ Μητροπολίτου Γρεβενῶν Γρηγορίου, διὰ σουλτανικοῦ φερμανίου ἐπὶ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Σαμουήλ, Σουλτάνου δὲ τοῦ Μουσταφᾶ τοῦ Γ' καὶ ἀρχιεπισκόπου Ἀχριδῶν Ἀρσενίου. Ἐν συνεχείᾳ λοιπόν, καταχωρίζομεν τὴν Συνοδικὴν πράξιν περὶ τῆς εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον προσαρτήσεως τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀχριδῶν καὶ τῶν ὑποκειμένων αὐτῇ Μητροπόλεων καὶ Ἐπισκοπῶν, τὴν παραίτησιν τοῦ τέως Ἀρχιεπισκόπου ταύτης κυροῦ Ἀρσενίου, διπλῆν, καθ' ὅσον κατεῖχεν καὶ τὴν Μητρόπολιν Πελαγονίας παρὰ τοὺς Ἐκκλησιαστικοὺς Κανόνας, τὸ συνυποσχετικὸν γράμμα τῶν Μητροπολιτῶν τῶν ὑπαγομένων τότε εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀχριδῶν περὶ τοῦ νὰ μὴ ἀθετήσωσι τὰ πεπραγμένα, ἥδη μετὰ τὴν παῦσιν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, καὶ γράμμα ἀποσταλὲν μετὰ ταῦτα πρὸς τὸν Βελεγράδων πλέον συνυπογραφόμενον ὑπὸ τοῦ παραιτηθέντος Ἀρσενίου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ Ἀρχιερέων ἐν Κωνσταντινουπόλει οἰκοθῆν καὶ κατ' ἐντολὴν τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τῶν ἐπαρχιῶν τούτων μεταδάντων καὶ διεκπεραιωσάντων ταῦτα:

ΠΡΟΛΟΓΟΣ, ΕΙΤΕ ΣΥΝΤΟΜΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

ΠΡΟΤΕΤΑΓΜΕΝΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ

«Ἀνδρῶν μὲν εἴη σοφῶν τὰ ὀνόματα παρεξαιτά-

ζειν τοῖς πράγμασι, καὶ μὴ ὡς ἔτυχε παραδέχεσθαι, νομικῶς δὲ καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς ἀπάτην ποιεῖσθαι κατάφορον, καὶ τὸ βέλτιον ἐπανάγειν τὰ πράγματα. Παραχαράσσεται γὰρ πολλάκις οὐχ ὅπως τοῖς ἐν λόγοις σοφιστομένοις, ἀλλ' ἤδη ποῦ καὶ ἐν πολιτείαις τοῖς μὴ δοθῶς χρωμένοις τοῖς πράγμασι, περικαλύμματά πως τοῖς οἰκείοις ἀδοξίας τὰ σεμνὰ ποιουμένοις τῶν ὀνομάτων... νεαρὰν οὖν σημαίνειν οἶδαμεν θέσπισμα καὶ διαταγὴν Βασιλέως, ἥτοι τὰ μοὶ καλῶς ἔχοντα ἐπανορθοῦσαν ἢ τάττουσαν, ἔνθα μηδέποτε νόμος ἔκειτο, ἦν δὴ διάταξιν καὶ νόμον Βασιλικὸν κοινότερον ὀνομάζομεν, Ρωμαῖσι δὲ Σάκραν καὶ τουρκικώτερον Χάτι Σερίφιον. Τὸ δὲ δὴ νομοθετεῖν μέλλοντα,... χρὴ ἐπανορθοῦν τὰ μὴ καλῶς κείσθαι δόξαντα, οὐ μὴν δὲ τὰ καλῶς ἔχοντα περιτρέπειν ἐπιχειρεῖν, ὡς τινες ἐν ἀρχαίοις χρόνοις τῶν ἡμετέρων... ἥκιστα μὲν εἰς σύστασιν, ἀναιροπὴν δὲ μᾶλλον τῶν καλῶς τὴν ἀρχὴν τεταγμένων, καὶ ταῦτα ἱερῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, οἰκείους ἐξέθεντο νόμους καὶ Νεαρὰς ἀπεκάλεσαν. Τῶν γὰρ πάσαι φιλαλλήλως συνεισώτων μερῶν καὶ συναπαρτιζόντων τὸ καθόλου τῆς ἐκκλησίας σῶμα, τὰς δύο ταύτας Ἐπαρχίας καὶ ἐκκλησίας, τὴν Ἀχρίδος φασὲν καὶ τὴν Ἰπεκίου, ΒΙΑΙΩΣ ΑΠΟΣΠΑΣΑΝΤΕΣ ΚΑΙ ΑΦΕΛΟΜΕΝΟΙ αὐτονόμους ἢ μᾶλλον ἀπολύτους εἴησαν, καὶ τοῦτον Νεαρὰς ἐξέθεντο, Νεαρὰι δὲ πολλῶν παραιτίους κακῶν. Ἐντεῦθεν γὰρ τὰ δεινὰ ἐναρξάμενα, καὶ προϊόντι συναυξανόμενα τῷ χρόνῳ, μηδενὸς ὄντος τοῦ ἀναστέλλοντος πανωλεθρίου ἠπειλοῦν ταῖς Ἐκκλησίαις ἐκείναις· σὺν γὰρ τῶν ἀφανῶν καὶ ἀσήμενων ἔξωθεν ποθεν προσβάλλοντες, ἀντεξωθόντο ἀλλήλους, καὶ τὸ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἀρπάζοντες ὄνομα, δεινῶς κατωρχοῦντο τῶν ἐκκλησιῶν ἐκείνων, θύοντες καὶ ἀπολλύοντες καὶ χρεῶσιν ἐπάγοντες χρεῖ, ὥστε τοὺς μὲν ἐν αὐταῖς προϊστάμενους Ἀρχιερεῖς, ἀδεῶς καταδιώκεσθαι, ζημίαις τε καὶ ὑπεροχαῖς ἀδίκους καθυποβάλλεσθαι, τὰ δὲ λογικὰ ἐκεῖνα τοῦ Χριστοῦ ποιμνία, τοὺς εὐσεβεῖς καὶ Ὀρθοδόξους Χριστιανοὺς κατατρέχεσθαι καὶ μονοῦν κινδυνεύειν ἐξαφανισθῆναι τέλεον τὰς Ἐπαρχίας ἐκείνας. Εἰς τοιοῦτον γὰρ ἀξιοδοτήριον πέρας ἦδη ληγοῦσης τῆς αὐτονομίας ἀμφοτέρων τῶν Ἐκκλησιῶν ἐκείνων, οἱ ἐν αὐταῖς Ἀρχιερατικῶς ἤδη προϊστάμενοι μετὰ τῶν ἐμπεπιστευμένων αὐτοῖς λογικῶν ποιμνίων ἐν ἀμχανίᾳ γενόμενοι παντελεῖ, κατέφυγον δημοθυμαδὸν ἐνταῦθα εἰς Βασιλεύσαν, καὶ γνώμη κοινῇ τῶν ἐκεῖσε χριστιανῶν, συναινούντων καὶ τῶν τέως ἐχόντων τὰς Ἀρχιεπισκοπὰς ἐκείνας καὶ παραιτουμένων οἰκείᾳ δουλίᾳ, προσέδραμον τῷ Βασιλεῖ Κράτει διὰ κοινῆς αὐτῶν ἀναφορᾶς, καὶ ἐδεήθησαν θερμῶς ἀποκατασταθῆναι τὰς δύο ταύτας Ἀρχιεπισκοπὰς Ἀχριδῶν καὶ Ἰπεκίου μετὰ τῶν ἐν αὐταῖς Μητροπόλεων καὶ παροικιῶν ἀπασῶν, εἰς τὸν καθ' ἡμᾶς ἀγιώτατον Ἀποστολικὸν Πατριαρχικὸν καὶ Οἰκουμενικὸν Θρόνον, καὶ συναρμολογηθῆναι τῷ λοιπῷ τῆς ἐκκλησίας σώματι. Τοῦ γοῦν κραταιοτάτου ἡμῶν Ἀνακτος, δὴ Κυρίου πολυειοῦ, ἐπινεύσαντος εὐμενῶς ταῖς θερμαῖς αὐτῶν δεήσεσι ΝΕΑΡΑ ΗΤΟΙ ΧΑΤΙ ΣΕΡΙΦΙΟΝ ΕΞΕΔΟΘΗ, ΟΠΩΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΠΑΝΤΑ ΑΙΩ-

ΝΑ διατελῶσιν ἀμφότεραι αἱ Ἐπαρχίαι ἐκεῖναι Ἀχριδῶν καὶ Ἰπεκίου ὑποκείμεναι τῷ καθ' ἡμᾶς τούτῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνῳ, καθὼς καὶ αἱ λοιπαὶ Μητροπόλεις καὶ κατὰ πάντα διοικούμεναι καὶ διεξαγόμεναι ... Εἰς ἐνδειξὴν οὖν διηγεῖται τοῦ ἐν τοῖς ἐσχάτοις τούτοις χρόνοις γεγονότος, τὰς διαληφθείσας ἀγίας ἐκκλησίας Ἀχριδῶν καὶ Ἰπεκίου πρὸς τὸ εἶναι συνηγόμεναι καὶ ὑποκείμεναι πρὸς τὸν καθ' ἡμᾶς ἀγιώτατον Ἀποστολικὸν Πατριαρχικὸν καὶ Οἰκουμενικὸν Θρόνον ἐξετέθη καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον Πατριαρχικὸν καὶ Συνοδικὸν γράμμα ἐν τῷ Ἱερῷ Κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης Ἐκκλησίας. Ἐν ἔτει σωτηρίου ,αψξζ'.

Εἰς τὴν συνέχειαν ἀκολουθεῖ

**«ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΑΡΤΗΣΕ-
ΩΣ ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΧΡΙΔΩΝ ΚΑΙ
ΤΩΝ ΥΠ' ΑΥΤΗΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ Ε-
ΠΙΣΚΟΠΩΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΤΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΘΡΟΝΟΝ.**

Τῆς ἀγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀχριδῶν προσηλωθείσης ἤδη καὶ συνενωθείσης τῷ ἀγιωτάτῳ Ἀποστολικῷ καὶ Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ, ὁμοῦ μετὰ τῶν ὑποκειμένων αὐτῇ Μητροπόλεων καὶ Ἐπισκοπῶν, τοῦ τε Καστορίας, τοῦ Πελαγονίας, τοῦ Βοδενῶν, τοῦ Κορυτζᾶς, τοῦ Βελεγράδων, τοῦ Σιρμνίτζης, τοῦ Γ ρ ε β ε ν ὦ ν, τοῦ Σισανίου, τοῦ Μογλενῶν, τοῦ Πρεσπῶν, τοῦ Δεβρῶν, τοῦ Κόρας, καὶ τοῦ Βελισσοῦ, διὰ τὰς συνεχεῖς καὶ ἀλλεπαλλήλους ἐπιδρομὰς καὶ ἐφόδους τῶν κατὰ καιροὺς ληστρικῶ τῷ τρόπῳ παρεισπηδόντων εἰς αὐτήν, καὶ παρὰ τοὺς θεῖους καὶ ἱεροὺς τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας Κανόνας, ἀνευ βουλῆς καὶ ψήφου καὶ γνώμης τῶν περὶ αὐτὴν ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν, διὰ δόσεως δὲ ἀμυνθῆτων χρημάτων καὶ φθορᾶς καὶ δαπάνης ἀρπαζόντων τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν ταύτην, ἐξ ὧν συνέβαιεν οὐ μόνον λεηλατεῖσθαι καὶ δομηρεῖν κατετρέχεσθαι αὐτὸν τε τὸν ἀρχηγὸν τῶν κακῶν καὶ τοὺς ἀναιτίους ὁμοῦ, καὶ καταδαπανᾶσθαι καὶ φθείρεσθαι, ἀλλὰ ὅλον τὸ περὶ αὐτὴν χριστιάνημα τῶν Ὁρθοδόξων πλήρωμα, τῶν μὲν ἀλόγως ἀπαιτούντων, τῶν δὲ ἀναιτίως καὶ παραλόγως καταβαλλόντων, ὥστε καὶ εἰς ὑπέρογκα θάρη καὶ ἀπαραμύθητα ὑποπεσεῖν ὅλον τὸ ἐκεῖσε κλίμα, μηδενὸς ὄντος τοῦ προϊσταμένου ἢ οἰκονομοῦντος καὶ σῶζοντος καὶ φυλάττοντος, ἀλλὰ φύρδην καὶ ἀναμίξ συγκεχυμένων τῶν ἐκεῖσε τῆς Ἐκκλησίας πραγμάτων, καὶ τέλος κινδυνεύειν τὰ ἔσχατα ἐρημωθῆναι τὰς ἐκεῖσε Μητροπόλεις καὶ ἄρδην ἐκ μέσου ἐξαλειφθῆναι τοὺς τε ποιμενοντας καὶ ποιμενομένους, ἐξ αἰτίας μόνης τῶν δοξομανούντων περὶ τὸ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ὄνομα· δι' αὐτὰ ταῦτα τὰ αἰτία, συνδραμόντων ἐνταῦθα εἰς Βασιλεύουσαν τοῦ τε τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν ἔχοντος, καὶ ἰδίᾳ βουλῇ καὶ γνώμῃ παραιτησάμενου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ταύτης Κύρ. Ἀρσερίου, τοῦ τε Καστορίας Κύρ. Εὐθυμίου, τοῦ Βοδενῶν

Κύρ. Γερμανοῦ, ἔχοντος καὶ τὴν γνώμην τοῦ τε Μογλενῶν Κύρ. Γερμανοῦ, τοῦ Πρεσπῶν Κύρ. Παρθενίου, τοῦ Κόρας Κύρ. Ἀθερκίου, καὶ τοῦ Βελισσοῦ Κύρ. Ἰωσήφ, τοῦ Κορυτζᾶς Κύρ. Γενναδίου, τοῦ Σιρμνίτζης Κύρ. Ἀνανίου, ἔχοντος καὶ τὴν γνώμην τοῦ Βελεγράδων Κύρ. Ἰωάσαφ, τοῦ Γ ρ ε β ε ν ὦ ν Κύρ. Γ ρ η γ ο ρ ί ο ν καὶ τοῦ Σισανίου Κύρ. Νικηφόρου, καὶ διὰ κοινῆς αὐτῶν καὶ τῶν ὑφ' ἐαυτοὺς χριστιανῶν ἐνοφραγίστου ἀναφορᾶς τὰ κατ' αὐτοὺς ἀπολοφνυομένων τῷ Ὑφει τοῦ Κραταισιότου ἡμῶν Ἀνακτος καὶ τὴν κοινὴν τῶν χριστιανῶν καὶ τὴν ἰδίαν αὐτῶν σωτηρίαν πρὸ παντὸς ἄλλου αἰτουμένων διὰ τῆς πρὸς τὸν Πατριαρχικὸν καὶ Οἰκουμενικὸν Θρόνον ὑποταγῆς καὶ τῆς δεήσεως αὐτῶν εἰσακουσθείσης, ὡσαύτως δὲ καὶ τῆς ποτὲ Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀχριδῶν μετὰ τῶν ὑποκειμένων αὐτῇ Μητροπόλεων εἰς ἐν τῆς Ἐκκλησίας σῶμα συναρμολογηθείσων, ὥστε εἶναι καὶ λέγεσθαι τοῦντεῦθεν καὶ τὸν ἐξῆς ἅπαντα αἰῶνα Μητροπόλεις ὑποκείμεναι τῷ Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ καὶ τῇ λοιπῇ τῶν ἀδελφῶν χορείᾳ, ὃν τρόπον καὶ ἐκπαλαὶ αὐτῷ τῷ Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ ὑποκείμεναι Μητροπόλεις ἐν τε τῇ Ἀσίᾳ καὶ Εὐρώπῃ, καὶ συναριθμηθῆναι τῷ χορῷ τῶν λοιπῶν Μητροπόλεων τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ συνεδριάζειν τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ καὶ συμψηφίζειν μετὰ τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν, καὶ ψῆφον καὶ γνώμην ἔχειν ἐπὶ πάσης καὶ παντοίας ὑποθέσεως, καὶ ὅλως καρποῦσθαι καὶ νέμεσθαι κατὰ τοὺς λοιποὺς τῶν Μητροπολιτῶν τὰ γέρα καὶ θραβεῖα, τοῦ δὲ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ὀνόματος ἀποξεοθῆναι τῶν Βασιλικῶν πινάκων καὶ ὡς μηδέποτε γεγονότος λογισομένου, ἀντιτεῦθεν ἀπροσταίτου μεινάσης τῆς Ἀχριδῶν ποτὲ παροικίας, μηδενὸς ὄντος ἐν αὐτῇ τοῦ προϊσταμένου, τῶν ὧν ἰδίως εἶχε ποτὲ ὁ Ἀχριδῶν λεγόμενος Ἀρχιεπίσκοπος κωμοπόλεων καὶ χωρῶν, ἧτοι τὸ Δυρράχιον, Καβάγια, Δεμίρ Ἰσὰρ Ἐλμπασάνι καὶ ἰδίως Ὁχρίδα λεγομένη, ὧν εἰς μίαν Ἐπαρχίαν καὶ Μητροπόλιν ἀποκατασταθείσων ἤδη, τὴν Δυρράχιον, ἡμεῖς οἱ ἐνδημοῦντες Ἀρχιερεῖς, προτροπῇ καὶ ἀδείᾳ τοῦ Παναγιωτάτου καὶ Σεβασμιωτάτου ἡμῶν ἀνθέντου καὶ δεσπότου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κ. Κ. Σαμουήλ, συνελθόντες ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, καὶ ψήφους κανονικὰς προβαλλόμενοι εἰς εὐρεσιν ἀξίου καὶ ἀρμοδίου προσώπου τοῦ ἀναδεξαμένου τὴν ποιμαντικὴν προστασίαν τῆς Ἐπαρχίας ταύτης, πρῶτον μὲν ἐθέμεθα τὸν δσιώτατον ἐν ἱερομονάχοις Κύρ. Γρηγόριον, δεύτερον δὲ τὸν ἱερομόναχον Ἰωάσαφ, καὶ τρίτον τὸν ἱερομόναχον Ναθαναήλ, ὧν καὶ τὰ ὀνόματα κατεσιγώθη ἐν τῷ δε τῷ ἱερῷ Κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας ἐν ἔτει ,αψξζ'.

† Θεσσαλονίκης ΝΕΟΦΥΤΟΣ ἔχων καὶ τὰς γνώμας τῶν συναδελφῶν μου ἁγίων Ἀρχιερέων τοῦ Καισαρείας Κύρ. Μακαρίου, τοῦ Ἐφέσου Κύρ. Μελετίου, τοῦ Κυζίκου Κύρ. Γερασίμου καὶ τοῦ Νικομηδείας Κύρ. Νικηφόρου.

† Κρήτης ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ, ἔχων καὶ τὰς γνώμας τῶν

συναδέλφων μου ἁγίων Ἀρχιερέων τοῦ τε Χαλκηδόνος Κύρ. Ἰωαννικίου, τοῦ Δέρκων Κύρ. Διονυσίου καὶ τοῦ Προύσης Κύρ. Μελετίου.

† Νέων Πατρῶν ΠΟΔΥΚΑΡΠΟΣ.

† Ἀρχιάλουν ΔΑΝΙΗΛ ἔχων καὶ τὰς γνώμας τῶν συναδέλφων ἡμῶν ἁγίων Ἀρχιερέων τοῦ Μνιλλήνης Κύρ. Ἀνθίμου, τοῦ Μεσημβρίας Κύρ. Ἀνθίμου, τοῦ Βυδίνης Κύρ. Ἰωσήφ καὶ τοῦ Ναυπλίου Κύρ. Βενεδίκτου.

† Καστορίας ΕΥΘΥΜΙΟΣ ἔχων καὶ τὴν γνώμην τοῦ ἁγίου Πελαγονίας.

† Βοδενῶν ΓΕΡΜΑΝΟΣ ἔχων καὶ τὰς γνώμας τῶν Ἀρχιερέων τοῦ Μογλενῶν Γερμανοῦ, Δεδρῶν Γρηγορίου, Πρεσπῶν Παρθενίου, Βελισσοῦ Ἰωσήφ καὶ Γκόρας Κύρ. Ἀθερκίου.

† Κορυτζᾶς ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ.

† Τιβεριουπόλεως ΑΝΑΝΙΑΣ, ἔχων καὶ τὴν γνώμην τοῦ ἁγίου Βελεγράδων Κύρ. Ἰωάσαφ.

ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΧΡΙΔΩΝ ΑΡΣΕΝΙΟΥ

«Διὰ τῆς παρουσίας μου οἰκειοθελῶς καὶ ἀδιάσπαστου παραιτήσεως φανερῶ ὁ κάτωθεν ὑπογεγραμμένος, ὅτι διὰ τὸ ἀδυνάτως ἔχειν με οἰκονομῆσαι καὶ διορθῶσαι τὰς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τοῦ Ἀχριδῶν χρεῖας ἀλλεπαλλήλως ἐπισυνθάσας ἐπὶ τε τῶν πρὸ ἡμῶν καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν, λαθὴν οὐ μικρὰν λαθόντων τῶν κακοποιῶν τὸ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ὄνομα εἰς τὸ κατατρέχειν καὶ ζημιοῦν καὶ βλάπτειν καὶ τὰς ὑποκειμένης τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀχριδῶν Μητροπόλεις καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ πτωχοὺς ραγιάδες, καὶ διὰ τὸ μὴ ἄλλως ἔχειν ἐλευθερωθῆναι τῶν χρεῶν αὐτῶν τὸ ἐκεῖσε κλίμα καὶ ὅλον τὸ χριστιανικὸν γένος εἰμὴ τῇ ἀναιρέσει τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, δι' αὐτὰ ταῦτα παραιτούμαι ἤδη τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀχριδῶν, οὐ μὴν δὲ καὶ τῆς προτέρας μου Ἐπαρχίας Πελαγονίας. Ἐπὶ τοιαύτῃ συμφωνίᾳ μετὰ τῶν συναδέλφων μου ἁγίων Ἀρχιερέων ἐγένετο ἡ παρῶσα οἰκειοθελής καὶ ἀδιάσπαστος παραίτησις, ἥτις ὀφείλει καταστρωθῆναι καὶ ἐν τῷ ἱερῷ Κώδικι τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἀψῆξ'. Ἰανουαρίῳ ιστ'».

(Τ.Σ.) † Ὁ Ἀχριδῶν ΑΡΣΕΝΙΟΣ ὑπόσχεται.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΣ Αὐτοῦ

«Ἡ ταπεινότης ἡ ἐμὴ διὰ τοῦ παρόντος τῆς οἰκειοθελοῦς τῆς παραιτήσεως γράμματος δηλοποιεῖ ὅτι, μὴ δυναμένη κυδερνῆσαι τὰ ἐπικείμενα τῇ Ἐπαρχίᾳ μου χρεῇ, οὕτε μὴν ὅλως ἀπελθεῖν ἐκεῖσε διὰ τὰς ὑποφωμένους τῶν δυνασίων ἐνοχλήσεις, οἰκειοθελῶς καὶ ἀδιάσπαστος ποιῶμαι παραίτησιν τῆς Ἐπαρχίας μου Πελαγονίας. Ὅθεν δέομαι θερμῶς τοῦ Παναγιωτάτου καὶ Σεβασμιωτάτου μοι Δεσπότη καὶ

τῆς ἱερᾶς τῶν Πανιερωτάτων Ἀρχιερέων Συνόδου, ἵνα συγκатаνεύσωσι τῇ αὐθαιρέτῳ μοι ταύτῃ θουλή. Καὶ εἰς τὴν περὶ τούτου ἐνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν δέδωκα τὴν παρούσαν μου οἰκειοθελῆ παραίτησιν κατασημασμένην τῇ ἰδιοχείρῳ μου ὑπογραφῇ καὶ σφραγίδι.

Τ.Σ. † Ὁ Πρώην Πελαγονίας ΑΡΣΕΝΙΟΣ.

ΣΥΝΓΡΟΣΧΕΤΙΚΟΝ ΤΩΝ ΥΠΟ ΤΟΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΝ ΑΧΡΙΔΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ.

«Διὰ τοῦ παρόντος συμφωνητικοῦ ἡμῶν γράμματος δηλοποιούμεν ἡμεῖς οἱ ὑπογεγραμμένοι, ὅτι, ἐπειδὴ καὶ εἰς διάσπασμα ὀλίγον καιροῦ, ἀφοῦ οἱ Ἀρχιεπίσκοποι ἤρχιζαν νὰ συγκαταλλάσσονται, ἐπροξενήθησαν εἰς ἡμᾶς ἀνυπόφοροι ζημίαι καὶ ἀταξίαι καὶ ἀτιμία πολυτάται ἀπὸ τὰ ὅποια καὶ τὴν ζωὴν μας ἐδαρύνθημεν, λοιπὸν διὰ νὰ ἐλευθερωθῶμεν ἀπὸ τὰς ἀλλεπαλλήλους καθ' ἡμῶν καταδρομὰς καὶ ἀνυποφόρους ζημίας καὶ κινδύνους διαφόρους, δεῖν ἐγνωμεν ἐξαγοράσασθαι τὴν ἡσυχίαν ἡμῶν καὶ τυχεῖν τῆς ἡσυχίας. Ὅθεν συμφωνοῦμεν ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μετὰ καρδίαν τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ ἡ ὅποια εἶναι ὁ Σοφώτατος καὶ Παναγιώτατος Δεσπότης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Κ. Κ. Σαμουήλ⁵, καὶ ἡ περὶ αὐτὸν ἁγία καὶ Ἱερὰ Σύνοδος, νὰ συγκатаνεύσουν δι' ἀγάπην τοῦ Ἰησοῦ ἐν Βηθλεὲμ γεννηθέντος Χριστοῦ διὰ νὰ δεχθοῦν ἡμᾶς τοὺς ἐλέους ἀξίους εἰς τὴν μάνδραν καὶ ποιμνὴν τῆς αὐτῆς τοῦ Χριστοῦ ἁγίας Μεγάλῃς Ἐκκλησίᾳ, καὶ νὰ ἔχη τὴν αὐτὴν πρόνοιαν καὶ φροντίδα ὑπὲρ ἡμῶν ὡς ὑπὲρ πάντων. Ὅστις δ' ἂν θελήσῃ, νὰ συγχύσῃ τὴν ἐν τῷ παρόντι συμφωνίαν καὶ διεγείρῃ σκάνδαλα ἢ κρυφίως ἢ φανερώς καὶ εἰς τὸ ἐξῆς φωραθῇ, καὶ ὑπὸ ἀξιοπίστων μαρτυρηθῇ, ὁ τοιοῦτος, ὅστις ἂν εἴῃ, ὡς τηλικούτος τῇ ἀπιστίᾳ καὶ τῇ ἐθελοκακίᾳ νὰ ἦναι αὐτοκαθαίρετος καὶ ἀφωρισμένος παρὰ τῆς ἁγίας καὶ δημοσύνης καὶ ἀδαιρέτου Τριάδος καὶ ὑπόδικος τῷ αἰωνίῳ ἀναθέμα-

5. «Ὁὗτος ἐπὶ τοῦ Πατριαρχικοῦ Οἴκου. Θρόνου ἀναβᾷς καὶ εὐρύνει τὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους ἡμῶν χρήζοντα συναντιλήψεως καὶ θεραπείας, μὲθ' οὗ πολλῶ καὶ κόπῳ, διὰ τῆς αὐτοῦ φρονήσεως καὶ δραστηριότητος, ἐπήνεγκεν ἐν αὐτοῖς ἱκανὰς ἐπιωφελεῖς βελτιώσεις γνωστὰς τοῖς πᾶσι, τὰς ὁποίας καὶ ἡ Ὑψηλὴ Ἀνακτορικὴ Κυβέρνησις εὐμενῶς ὑπεστήριξε, ἐνισχύουσα διὰ διαφόρων Σουλτανικῶν θεσπισμάτων. Περί αὐτοῦ ὁ αἰμνῆτος Δέρκων Γρηγόριος τῷ 1815. φ' Ἀπριλίου 20, γράφων τῷ Κωνσταντίνῳ Οἰκονόμῳ τῷ ἐξ Οἰκονόμων, Σχολαρχοῦντι τότε ἐν Σμύρνῃ, ἀναφέρει (Ἀπόσπασμα) «οὐ τέως καὶ ὁ καθ' ἡμᾶς ἐκεῖνος Κύρ Σαμουήλ, τὸ κλέος, φημί, πάντων τῶν μετὰ τὴν ἄλυσιν Πατριαρχευσάντων καὶ τῶν Μουσῶν συνήγορος, ὁ περιδοξὸς καὶ τῷ ὄντι Μουσόληπτος, Ἰλιάδα διέστη συμφορῶν, γλώττης Ὀμηρικῆς θεομένων εἰς ἔκφρασιν». (Ἐκκλησιαστ. συγγράμ. Οἰκονόμου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων ὑπὸ Σοφοκλέους ἐν τοῖς προλεγόμενοις. Σελ. λ'. Τόμ. Α' 1862 Ἀθήνησι».

11. Εἰς ἐνδειξιν λοιπὸν τῆς σταθερᾶς ἡμῶν γνώμης γράφομεν τὸ παρὸν καὶ αὐταῖς ταῖς ἰδίαις σφραγίδι σφραγίζομεν, διὰ τὰ ἔχει ὅλην τὴν ἰσχύν, τὸ ὁποῖον ταπεινῶς προσφέρουμεν εἰς χεῖρας τοῦ κοινοῦ Πατρὸς ἡμῶν Παναγιωτάτου Δεσπότου καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κ. Σαμουήλ καὶ τῇ περὶ αὐτὸν ἀγία καὶ ἱερᾷ Συνόδῳ». ,αψξζ'.

† Ὁ Καστορίας ΕΥΘΥΜΙΟΣ ὑπόσχεται.

† Ὁ Βοδενῶν ΓΕΡΜΑΝΟΣ ὑπόσχεται.

† Ὁ Κορνιζᾶς ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ ὑπόσχεται.

† Ὁ Τιβεριουπόλεως ΑΝΑΝΙΑΣ ὑπόσχεται.

† Ὁ Σιοανίου ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ὑπόσχεται.

† Ὁ Γρεβενῶν ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ὑπόσχεται.

(Πρόσκεινται δὲ καὶ αἱ σφραγίδες αὐτῶν).

ΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟ ΤΟΥ ΤΕΩΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟ-
ΠΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ ΤΟΥ ΚΛΙ-
ΜΑΤΟΣ ΑΧΡΙΔΟΣ ΠΕΜΦΕΝ

ΤΩΙ ΠΑΝΙΕΡΩΤΑΤΩΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΙ
ΒΕΛΕΓΓΑΔΩΝ ΚΥΡΙΩΙ ΙΩΑΣΑΦ.

«Τὴν Πανιερότητά της ἀδελφικῶς ἐν Χριστῷ κατασπαζόμενοι, χαιρετοῦμεν, δεόμενοι τοῦ ἁγίου Θεοῦ ἵνα τὴν διαφυλάτῃ ὑγιαίνουσιν καὶ εὐδαιμονοῦσαν, μετ' ἐπιτυχίας τῶν καταθυμίων, οὗ τῷ ἐλέει ὑγιαίνουμεν καὶ ἡμεῖς ἄχρι ἐνεσιώσης. Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἶχομεν τῆς γράφει ὅλα τὰ νέα, δηλαδὴ τὰς καταδρομὰς καὶ τὰς ἐνοχλήσεις, ὅπου ὑπὸ τῶν χρεωφειλειτῶν ἐδοκιμάσαμεν, καὶ τέλος ὁμοῦ μὲ παπτοῖους τρόπους ἐπασχίσσαμεν παρακαλοῦντες τὴν Ὑψηλὴν Πόρταν νὰ προστάξῃ τὸν Παναγιώτατον νὰ μᾶς δεχθῇ, καὶ γιγνομένης τῆς προσταγῆς, μᾶς ἐδέχθη μὲ ἱλαρὸν πρόσωπον καὶ ἐκαταλάβομεν τῷ ὄντι δι' ἐλευθερώθημεν ἀπὸ τὰς καταδρομὰς τῶν τελεπίζιδων καὶ δι' εἴμεθα εἰς τὸ ἐξῆς ἀνενόχλητοι ἀπὸ κάθε κίνδυνον. Εἰς τοῦτο πρέπει καὶ ἡ Πανιερότης της νὰ κάμῃ παράκλησιν καὶ δέσῃ εἰς τὸν Θεὸν διὰ τὴν ἄκραν στερέωσιν τῆς Παναγιότητός του εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον, καὶ πασχίζοντες διὰ τὰ ἐλευθερωθῶμεν καὶ ἀρχήτερα κνηγῶντές μας οἱ χρεωφειλέται, ἡκολούθησαν ἔξοδα βαρέα, καὶ πρὸ τούτων ἦτον καὶ ἄλλαι ὁμολογίαι τοῦ Μακαριώτατου καὶ ὑφ' ἡμῶν ὑπογεγραμμέναι μὲ ἐγγύησιν καὶ ζητοῦντες ἡμᾶς νὰ σηκώσωμεν αὐτὰς τὰς ὁμολογίας ἀπὸ τὴν Βασιλεύουσαν, ἔγειναν νέοι χρεωφειλέται Ἀχριδιανοὶ μὲ ὁμολογίας τοῦ Μακαριώτατου καὶ μὲ ἐδικήν μας μαρτυρίαν, καὶ διαζόμενος ὁ Μακαριώτατος ὑπὸ τούτων, ἔκαμε σκοπὸν τὸ νὰ δώσῃ τὴν χρεωστικὴν τῆς ὁμολογίαν εἰς χεῖρας τούτων, καὶ στοχασθέντες ἡμεῖς

ὅτι, ἂν δώσῃ τὴν ὁμολογίαν της, θέλετε ἐνοχληθῇ ὑπὸ τούτων μεγάλως, ἐκρίναμεν εὐλογον καὶ ἀπεφασίσαμεν τὸ νὰ σταλθῇ κοινὴ ἐπιστολὴ εἰς τὴν Πανιερότητά της φανερώνοσα ταῦτα, καὶ λοιπὸν ἐρχομένης τῆς παρουσίας ἡμῶν ἐπιστολῆς διὰ χειρὸς τοῦ Οἰκονόμου παπᾶ Κῦρ Ἀγγελῆ, θέλετε δώσῃ εἰς τὸν ρηθέντα Οἰκονόμον Γρόσια τρεῖς χιλιάδες ἐκ τῆς αὐτῆς χρεωστικῆς ὁμολογίας διὰ τὰ ἐλευθερωθῶμεν ἀπὸ τὰς χεῖρας τούτων, τόσον καὶ ὁ Μακαριώτατος, ἐπειδὴ, ἂν δὲν ἐγένετο αὐτὸς ὁ τρόπος, ἀνάγκη ἦτον νὰ δοθῇ ἡ χρεωστικὴ τῆς ὁμολογίας εἰς χεῖρας τούτων, καὶ τὸ ὕστερον δὲν ἤξεύρομεν ποῦ ἤθελε καταντήσῃ αὐτὴ ἢ ὑπόθεσις. Λοιπὸν εἰς αὐτὴν τὴν κοινὴν ἀπόφασιν πρέπει ἡ Πανιερότης της νὰ φανῇ πρόθυμος καὶ νὰ δώσῃ αὐτὰ τὰ ἄσπρα, ὡς γράφομεν· εἰ δὲ πάλιν δὲν ἤθελεν εὐρεθῇ ἔτοιμα, ἃς πασχίσῃ δυνατὰ τὸ ὀλιγότερον νὰ δώσῃ δύο ἢ τὰ μισὰ καὶ τὰ ὑπόλοιπα νὰ τοὺς εὐχαριστήσῃ μὲ ὁμολογίας καὶ μὲ διορίας, διὰ τὰ μὴ συγχίζηται ὁ Μακαριώτατος, τόσον καὶ ἡμεῖς, καὶ ἔχε καλὴν καρδίαν, ἀδελφὲ, ἐπειδὴ εἰς τὸ ἐξῆς θέλομεν περᾶσθαι ζωὴν εἰρηνευμένην καὶ ὅχι ὡς τὴν πρώτῃν μεμολυσμένην, ἐπειδὴ ἐμείναμεν πάντῃ ἀνενόχλητοι ἀπὸ κάθε καταδρομῆς, δίδοντάς μας ὁ Παναγιώτατος φερμάνι ἰσχυρὸν κατὰ τῶν χρεωφειλειτῶν. Καὶ τώρα πρέπει ὅλοι μας κοινῶς νὰ παρακαλῶμεν τὸν Θεὸν νὰ δίδῃ καὶ νὰ χαρίσῃ εἰς τὸν Παναγιώτατον ὑγείαν, εὐζωίαν, γῆρας θαύτατον καὶ στερέωσιν εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον. Ἀκόμη δι' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν ἰδοὺ ὅπου σὰς γράφει καὶ ἡ Παναγιότης του. Ταῦτα· τὰ ἔτη δὲ αὐτῆς εἴησαν ἐκ Θεοῦ πλεῖστα». ,αψξζ'· ω Φεβρουαρίου 18'.

† Ὁ πρῶν Ἀχριδῶν καὶ Πελαγονίας ΑΡΣΕΝΙΟΣ ἐν Χριστῷ ἀδελφός αὐτῆς.

† Ὁ Καστορίας ΕΥΘΥΜΙΟΣ καὶ ἐν Χριστῷ αὐτῆς ἀγαπητὸς ἀδελφός.

† Ὁ Βοδενῶν ΓΕΡΜΑΝΟΣ καὶ ἐν Χριστῷ αὐτῆς ἀγαπητὸς ἀδελφός.

† Ὁ Κορνιζᾶς ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ καὶ ἐν Χριστῷ αὐτῆς ἀγαπητὸς ἀδελφός.

† Ὁ Τιβεριουπόλεως ΑΝΑΝΙΑΣ καὶ ἐν Χριστῷ αὐτῆς ἀδελφός.

† Ὁ Γρεβενῶν ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ καὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

† Ὁ Σιοανίου ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ καὶ ἐν Χριστῷ αὐτῆς ἀδελφός.

Ἐκ τοῦ Κώδικος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου Μοσχόπολεως πληροφοροῦμεθα ἀπὸ ἐνθύμησιν περὶ τοῦ Γρηγορίου τὰ κάτωθι: «Τὸ ἔτος αψξε (1765) ὁ Μακαριώτατος καὶ πατὴρ ἡμῶν πάντων Πατριάρχης Ἀχριδῶν Κ. Ἀρσένιος ἔγραψεν εἰς σαρανταλείτουργον ἄσπρα 1200, ὁ Πανιερώτατος Καστορίας Εὐθύμιος 600, ὁ Γ ρ ε β ε ν ὠ ν Γ ρ η γ ὀ

ΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΙΣΤΕΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΣ ΤΩΝ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΕΝ ΣΤΙΧΟΙΣ ΠΟΙΗΤΙΚΟΙΣ

Παραθέτομεν κατωτέρω ἓν ἐξάιρετον ποίημα θεοσεβοῦς τινος ἐπιστήμονος τῶν θετικῶν Ἐπιστημῶν, ἀνωνύμως παραδοθέντος ἡμῖν πρὸ τεσσαράκοντα περίπου ἐτῶν παρὰ τοῦ κ. Κωνσταντίνου Κωνσταντινίδου, Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ τῆς Νευρολογίας καὶ τῆς Ψυχιατρικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, λίαν θεοσεβοῦς καὶ πολυγραφωτάτου συγγραφέως ὄντος, μετὰ τοῦ ὁποίου συνεδεόμεθα φιλικῶς.

Ἐπειδὴ ἐν τῷ ποιήματι τούτῳ ἐκφράζεται κατ' ἄριστον τρόπον τὸ ψυχικὸν βίωμα τοῦ θρησκεύοντος τούτου ἐπιστήμονος καὶ ὁμολογεῖται ἡ θερμουργὸς αὐτοῦ πίστις πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἡ θαθεῖα νοσταλγία πρὸς τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας, διὰ τοῦτο ἐθεωρήσαμεν σκόπιμον, ὅπως δημοσιεύσωμεν αὐτό.

Εἰς τοὺς μνημονευθέντας θεοσεβεῖς καὶ διαπρεπεῖς ἐπιστήμονας ἐν τῇ δημοσιεύσει κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἐν τῷ Περιοδικῷ «Ἐκκλησία» συνοπτικὴ ἡμῶν μελέτη, τῇ ὑπὸ μορφὴν δοθείσης διαλέξεως, συνταχθεῖσα περὶ τῆς «Σχέσεως Ἐπιστήμης καὶ Θρησκείας», προστίθεται εἰς ἐπὶ πλέον, ὅστις διετήρησε τὴν ἀνωνυμίαν αὐτοῦ προφανῶς οὐχὶ ἐξ ἄλλου τινὸς λόγου, εἰ μὴ ἐκ θαυμάτης ταπεινοφροσύνης.

ρ ι ο ς 600, ὁ Σισανίου Νικηφόρος 600, ὁ Θεοφιλέστατος Πρεσβῶν 600».

Ἐκ τοῦ Κώδικος τοῦ Σισανίου Νεοφύτου ἔχομεν εἰσέτι τὴν πληροφορίαν περὶ τοῦ Γρηγορίου: «Ἀποθανόντος δὲ τοῦ κύρ Ζωσιμά⁸ ἀντ' αὐτοῦ ἔλαβε τὸν θρόνον τοῦτον (Σισανίου) ὁ κύρ Νικηφόρος ὁ ἐξ Ἀχρίδος, κατὰ δὲ τὸ αψῆξ (1767) ἔτος πορευθεὶς εἰς βᾶσιλευσαν μετὰ καὶ ἄλλων ἀρχιερέων, λέγω τοῦ Καστορίας κύρ Εὐθυμίου, Βοδενῶν Γερμανοῦ, Στρωμνιτῆς Ἀνανίου, καὶ Γρεβενῶν κύρ Γρηγορίου ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ παναγιωτάτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως κυροῦ Σαμουήλ καὶ κινήσαντες ἀγωγὴν ὁμοθυμαδὸν μετέθεσαν τὰς ὑποκειμένας ἐπαρχίας τῷ τῆς Ἀχρίδος κλίματι, ἐνώσαντες αὐτὰς τῷ οἰκουμένικῳ θρόνῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐκτοτε οὖν τετίμηνται αἱ ἐπαρχίαι αὗται γεγόμενα μητροπόλεις».

(Συνεχίζεται)

† Γρεβενῶν ΣΕΡΓΙΟΣ

6. Πρόκειται περὶ τοῦ αὐτοκληθέντος πατριάρχου Ἀχρίδων Ζωσιμά καὶ Ἀρχιεπισκόπου πρώτης Ἰουστινιανῆς καὶ πάσης Βουλγαρίας, ὁ ὁποῖος «ἐξω τῶν καίμενων ὅρων ἐκπίπτων, καὶ νεωτερίζων κατατολμῶν καὶ ἀντιποιοῦμενος τοῦ τίτλου τοῦ πατριάρχου τῶν Ἀχρίδων ὑπεγράφετο ἐν πάσαις ταῖς ἐν τῇ κώδικι πράξεσι διὰ πρασίνης μελάνης. Τῆς ἐπωνυμίας ταύτης ἀντεποιεῖτο μέχρι τοῦ 1714 ὅτε παραιτησάμενος τὸν θρόνον τῶν Ἀχρίδων διεκράτησε τὴν προεδρίαν τοῦ Σισανίου καὶ ἔπαυσε τὴν χρῆσιν τῆς πρασίνης μελάνης, ἥς χρῆσιν ἤρξατο ὁ ἐν τῇ ἀρχιεπισκοπῇ Ἀχρίδων διαδεξάμενος αὐτὸν Ἰωσήφ». (Ἐκκλησιολογία, ἔτος Δεύτερον, τεῦχος ΑΑ', 19 Μαρτίου 1882, σελ. 494).

Τοιούτους δὲ μετρίφρονας ἐπιστήμονας συναντῶμεν πάντοτε, θεωροῦντας ἑαυτοὺς, ὡς ἀπολύτως μηδαμινούς πρὸ τοῦ Ἀπείρου καὶ Πανσόφου Δημιουργοῦ καὶ Προνοητοῦ Θεοῦ.

Διαφυλάξαντες ἐν τῷ προσωπικῷ ἡμῶν ἀρχεῖῳ τὸ ὑπέροχον τοῦτο ποίημα τοῦ ἀνωνύμου θεοσεβοῦς τούτου ἐπιστήμονος τῶν θετικῶν Ἐπιστημῶν, παραθέτομεν αὐτό, ὡς ἐγράφη κατωτέρω.

† Ὁ πρ. Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου
ΤΙΤΟΣ ΕΜΜ. ΜΑΤΘΑΙΑΚΗΣ

ΠΡΩΤΗ ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

Τὴν αὐγή, ἡ σκέψη μου, ἀναβαίνει
ἄδολη σὰ περιστέρι
σιὸ θρόνο Σου
Θεέ μου.
Ἀναβαίνω σὺς κορυφὲς τῆς Δόξης Σου.
Τὴν σιλιπνὴ μαρμαρυγὴ τῆς παρουσίας Σου,
σιὸ Φῶς Σου,
Ζητῶ νὰ λούσω τὴν ὑπαρξή μου.
ὦ!! γνώρισέ μου τὸ πρόσωπό Σου Κύριε...
Γνώρισέ μου τὶς γραμμὲς τοῦ χαρακτῆρος Σου.
Δόσ' νὰ μεθύσω
σὴ φανέρωση τῆς παρουσίας Σου
μὲ τοὺς χυμούς
τῆς αἰωνίου Ζωῆς...

Εἶσαι, λένε, ὁ Ἅγιος καὶ ὁ Ἀληθινός.
Οἱ δρόμοι Σου εἶναι ἄφογοι.
Ἀναδίδουν,
τὸ ἄρωμα τῆς εὐθύτητας.
Τὰ παδιὰ τῶν ἀνθρώπων
ἀναπαύονται
σὴ ἴχνη τῶν θεμάτων Σου
Στὴ σκιά τῶν βλεφάρων Σου
ἀνθίζει
τὸ ὑπεροχόμιο ἄνθος τῆς εὐτυχίας
Καὶ ἐγώ, σὲ ἐζήτησα Θεέ...
ὦ!! γνώρισε τὸ πρόσωπό Σου
σὴν ψυχὴ μου
γιὰ νὰ σκιρτήσῃ ὅπως τὸ Ἄνθος
σὴ χρυσόλευκη ἀγγελία τῆς αὐγῆς.

Ἦλθα ὁδοιπόρος
ἀπὸ τὰ μέρη
τῶν σκοτεινῶν βάλτων καὶ τῆς ἀνασιγῆς νύχτας.
Τὰ πόδια μου ἐμάτωσαν...
σὲ δρόμους χωρὶς φῶς

οὐ στενωπὰ χωρὶς ἐλπίδα.
 Μὰ ἡ ἀγάπη Σου μὲ εἶδε.
 Κάθε ἡμέρα ἀνέβαινες
 σὺ δ' ὁρος
 γιὰ νὰ σημάνῃς τὸν ἐρχομὸ μου.
 Δὲ μὲ ἀφῆγες νὰ πλησιάσω.
 Μὲ συνάντησες...
 Μὲ τὴν ἀγάπη Σου ἐκάλυψες
 τὴ γύμνια τῆς ψυχῆς μου.
 Μὲ ἐφίλησες...
 Καὶ ἡ αἰωνιότης ἐφανερώσῃ
 σὲ μὲ τὰ μυστικά της.
 Καὶ ἐγὼ, ὦ, τί εἶχα νὰ πῶ
 σὺ πατρικὸ φίλιν Σου;
 Ἡ φωνή μου ἔσθυσσε σὺ δ' ἀρνηγὰ μου
 ἀπὸ ἐκπληξή καὶ ἀδυναμία.
 Ἡ παρὰ κλήση κι' ἡ ἔκστασις
 δὲ χρειάστηκαν νὰ γλυκάνουν
 τὴ δικαιοσύνη Σου,
 γιὰ τὴν ἥσουν
 γλυκύτερος ἀπὸ τὸ μέλι,
 πὺδ' ἀπαλὸς
 καὶ ἀπὸ τὴν αἶσρα τῆς αὐγῆς.
 Ὁ ζῆλος Σου
 ἔκαμε μάταιους
 τοὺς καρποὺς τῆς δικῆς μου ἀποστασίας,
 τὴν πεῖνα καὶ τὴ γύμνια.

Γιὰ τὴν θυσίαν, γιὰ μέ, τὸ μόσχο Σου,
 τὸ σκευτὸ,
 γιὰ νὰ χορταίνῃ ἡ ψυχὴ μου.
 Γιὰ τὴν ἐνέδυσσιν
 μὲ τὴν ἀγνότητα τῶν ἀγγέλων
 καὶ τὴ λευκότη
 τῶν μυθικῶν κρῖνων.
 Ὡς φανέρωσες σὲ μὲ τὸ πρόσωπό Σου
 Θεέ!!
 Στὸν καμβά τῆς φαντασίας μου
 ἡ ψυχὴ μου
 ζητεῖ νὰ σχεδιάσῃ τὴ μορφὴ Σου.
 Μὰ Σὺ γλυκὲ μου
 ξεπερνᾷς
 τὴ λεπτότη τῶν ἀνθέων,
 τὸ μεγαλεῖο
 τῶν νυκτερινῶν ἄστρων,
 τὴ γλυκύτη
 τῶν ἑσπερινῶν ὠδῶν.
 Ἡ πὺδ' ἐλεντή μου σύλληψη
 μοιάζει
 μὲ σχέδιο θρόνου
 κενὸ κι' ἀνούσιο.

* * *

Στὰ μάτια μου ἀναδεύει
 ἡ θαμπή

ἡ ἀπόκοσμη ὀπτασία Σου.
 Ζητῶ νὰ Σὲ ψηλαφήσω Κύριε...
 Ἡ λευκὴ ἐπιθυμία
 λιποθυμῇ
 σὲς ἄκρες τῶν δακτύλων μου
 καὶ Σὺ εἶσαι ἀκόμη μακρυνά.
 Τρέχεις ὅπως τὸ φῶς...
 Διαλύεσαι...
 ὅπως τὸ γλυκὸ ὄνειρο
 καὶ δὲν μένει
 παρὰ ἡ ἀπαλὴ νοσταλγία τῆς μορφῆς Σου.
 Ἐξέρχομαι τοὺς ῥοδίνους κήπους
 τοὺς πρωϊνούς.
 Σὺλλέγω τις ὁμορφιὲς ποὺ Σ' ἀρέσουν
 καὶ σπολίζω
 τὴν κόμη τῆς ψυχῆς μου.
 Μὲ μῦρα ταπεινοφροσύνης
 καὶ ὑπομονῆς
 ἀρωματίζω τὸ πρόσωπό μου,
 γιὰ τὴν Σὺ, ὁ Ἅγιος, εἶσαι ταπεινός.
 Ἡ ψυχὴ μου δοκιμάζει τοὺς ἥχους
 γιὰ νὰ διακρίνῃ μεταξὺ τῶν
 τῆ μουσικῆ τῶν θημάτων Σου.
 Ποῦ εἶσαι Κύριε;
 Προφέρω τὸ ὄνομά Σου
 καὶ ἐνορῶμαι κατόπιν
 σὲ ἱερὴ ἔκστασις
 τὴν ἁρμονικὴ διαδοχὴ τῶν συλλαβῶν.
 Αὐτὲς κυλοῦν στὰ βάθη μου,
 γλυκαίνουν τὴν ὑπαρξή μου,
 παρέρχονται
 καὶ Σὺ δὲν ὑπάρχεις.
 Ὡς ἔλα, Κύριε, ὁ Θεός μου
 πέταξε ὅπως ἡ ἀστραπή
 ἀπὸ τὰ βάθη τῶν οὐρανῶν Σου.
 Ἀνάτειλε,
 ὅπως ὁ ἥλιος τῶν θερινῶν κύκλων,
 σὺ νύχτιο πρόσωπο τῆς ψυχῆς μου
 καὶ κόμισέ μου
 τὴ χαρὰ τῆς φιλίας Σου.
 Ἡ θωπεία τῆς ἀγάπης Σου
 εἶναι γλυκύτερα
 παρὰ ἡ θωπεία τῶν ἄστρων
 διὰ τὴν ὁμιλοῦν μὲ ἀχτινοβολίες φωτὸς
 σὲ τὴν αἰθέρινη σιλουέτια τῆς νύχτας.
 Ὡς!! Ἐλα Κύριε ὁ Θεός.
 Ἐλα... γιὰ τὴν ὁμοιωθῆκα μὲ ἀνίσχυρο βρέφος
 καὶ κλαίω,
 ὅπως τὸ παιδί
 ἀπὸ ἀδυναμία καὶ πόθο
 ἀπὸ λαχτάρα καὶ ἀνέσπερη νοσταλγία.
 Ποτίζω τις παλάμες μου
 μὲ τὰ δάκρυα τῆς καρδιάς μου.
 Γιὰ τὴν σὲ ἐπιποθῶ Κύριε,
 σὲ διπλῶ
 ὅπως ἡ ἔλαφος τοὺς ῥυάκας τῶν ὑδάτων.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ *

(Για τὸν ἄγνωστο Θεὸ καὶ τὸν ἄγνωστο ἄνθρωπο)

«Ὁ μικρὸς δράχος τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐνίκησε τὸν μέγαν δράχον τῆς Ἀκροπόλεως, ὥς ποτε ὁ Δαβὶδ τὸν Γολιάθ»¹.

Μακαριώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Σεπτὴ χορεία τῶν Σεβασμιωτάτων καὶ Θεοφιλεστάτων Ἀρχιερέων,

Ἀδελφοὶ Συμπρεσβύτεροι καὶ Χριστοῦ Διάκονοι,

Ἀξιότιμε Κύριε Ὑπουργέ Ἐθν. Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ λοιποὶ ἐκπρόσωποι τῆς Πολιτικῆς καὶ Στρατιωτικῆς Ἡγεσίας,

Εὐλαδέστατο πλήρωμα τῆς Ἀθηναϊκῆς Ἐκκλησίας,

Πρὶν 1933 χρόνια, πᾶν σ' αὐτὸν τὸ μικρὸ δράχο, ὄρθωσε τὸ ἀπείρητο πνευματικὸ του μεγαλεῖο ὁ ἔμφυχος Ναὸς τοῦ ἀγνώστου Θεοῦ. Πόσο μικρὸς καὶ ἀσημαντος φάνταζε στὰ μάτια τῶν θεατῶν του αὐτὸς ὁ ἀχειροποίητος Ναός! Μὲ κρηπίδα καὶ βάση τὴν πίστη, λιθάρια οἰκοδομῆς ὅλες τὶς ἀρετές, κινοσστιχία τὴν ταπείνωση, ἐπιστύλιο τὴν ὑπομονή καὶ τὴν ἀνδρεία, γλυπτὸ διάκοσμο τὴν εἰρήνη, τὴν πραότητα καὶ τὴν χαρά, ἀέτωμα τὴν διάκριση, στέγη τὴν ἀγάπη, καὶ ἔ ν ο ι κ ο τὸν Θεάνθρωπο καὶ μαζί Του κάθε ἄνθρωπο... Ἀσφαλῶς, δὲν εἶχε τὴν ἐξωτερικὴ αἴγλη, τὴν λεπτοτεχνουργημένη μεγαλοπρέπεια, τὶς μύριες μαρμαρυγὰς καὶ φωτοσκιάσεις τοῦ Παρθενώνα. Ἀντίκρυ, ὅμως, σ' αὐτὸ τὸ ἀπρόσωπο κοιμωτέχνημα, ὁ Ἀπόστολος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ² διέθετε μιὰ μοναδικὴ προσωπικὴ μεγαλοσύνη, ἱκανὴ γιὰ νὰ σφραγίσῃ ἀναγεννητικὰ τὴν πνευματικὴ πορεία τοῦ παρηκμασμένου ἀρχαίου κόσμου.

* Ὁμιλία ποὺ ἐκφωνήθηκε, σεπτὴ ἐντολὴ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ, κατὰ τὸν πανηγυρικὸ Ἐσπερινὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, στὸν ἱερὸ Βράχο τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὴν 29ῃ Ἰουνίου 1985.

1. Ἐκθεσις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Σπυρίδωνος..., Ἀθήναι: 1952, σ. 51.

2. Ἡ χαρακτηριστικὴ «ταυτότητα» τοῦ Ἀγίου, μὲ τὴν ὁποία καταγράφηκε στὴν ζωὴ καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας. Στὰ περισσότερα ἐπιστολικά προσιμια τῶν σωζομένων Ἐπιστολῶν συστήνεται μὲ αὐτὴν τοῦ τὴν ιδιότητά, ποὺ συνιστᾷ τὴν προσωπικὴν του κλήση ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Κύριο (βλ. Α' καὶ Β' Κορ., Ἐφ., Κολ., Α' καὶ Β' Τιμ., Τίτ. καὶ Γαλ.).

Ὁ κόσμος τῆς παρακμῆς.

Τὸ πρόβλημα αὐτῆς τῆς παρακμῆς δὲν ἦταν μόνο πολιτικὸ ἢ πολιτιστικὸ ἢ κοινωνικὸ ἢ οἰκονομικὸ, ἀλλὰ ὄντολογικόν. Κάθε τι ποὺ ἔχει ἀρχή, ἀναμφισβήτητα κατευθύνεται πρὸς κάποιο τέλος. Καὶ ὁ ἀρχαῖος κόσμος δὲν ἀποτελοῦσε ἐξαιρέση. Εἶχε συμπληρωθεῖ ὁ κύκλος τῆς ἱστορίας του. Ἡ ἐποχὴ ἦταν κρίσιμη, ἀντιφατικὴ, γεμάτη ἀβεβαιότητα, ἀνασφάλεια καὶ πλῆξη, δίχως νόημα, χωρὶς προσανατολισμό. Οἱ Στωικοί, οἱ Ἐπικούρειοι (καὶ οἱ Κυνικοί), τὸ «φιλοσοφικὸ προλεταριάτο μὲ τὸ ραβδὶ τοῦ ζητιάνου»³, ὅπως τοὺς χαρακτήρισαν, πρότειναν σὰν μοναδικὴ λύση τὴν ἄμυνα ἄμυνα ἀπέναντι στὶς ραγδαῖες ἱστορικὲς ἐξελίξεις μὲ ἓνα εἶδος φιλοσοφικῆς ἀταραξίας, ἀπάθειας, αὐτάρκειας, φυγῆς καὶ ἀπομονώσεως⁴.

Ὁ προσωπικὸς Θεός.

Σὲ τοῦτα ἀκριβῶς τὰ ἀντιφατικὰ χρόνια ἐπισκέπτεται ὁ Παῦλος τὴν πολυφημισμένη πόλιν τῆς σοφίας καὶ... ἀπογοητεύεται. «Τὸ κλεινὸν ἄστυ», ποὺ χώρεσε τὰ πιδὶ διαλεχτὰ ἀνθρώπινα πνεύματα, οὔτε λίγο οὔτε πολὺ, δὲν τὸν χωράει τὸν μικρόσωπο Ταρσέα! Πῶς νὰ ἀνεχθῇ τὸν παθητικὸ ἐφησυχασμό, τὶς πληγτικὰς συζητήσεις, τὴν μοιρολατρία, τὴν δεισιδαιμονία; Ὁ ἴδιος ἀνατράφηκε σὲ μιὰ ριζικὰ διαφορετικὴ παράδοση. Εἶχε μάθει νὰ προσανατολιζέται ἀπὸ μικρὸς στὴν (ἐπι)-κοινωνία μὲ τὸν ἀποκαλυμμένο Θεὸ τῶν πατέρων του⁵. Γι' αὐτὸν ὁ Θεὸς δὲν ἀποτελοῦσε μιὰν ἀπροσδιόριστὴ ἀνώτερη δύναμη, ἀλλὰ εἶχε προσωπικὴ ὑπόστασι καὶ τὴν φανέρωσε πᾶν σὲ Σινᾶ μὲ τὸ συγκλονιστικὸ ὄνομα «Εγὼ εἰμι ὁ ὢν»⁶.

«Εγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις»⁷, τὸν διαβεβαίωσε στὸ ὄραμα τῆς Δαμασκοῦ. Κι ἀπὸ τότε, ὁ πρῶην διώκτης ἐγίνε «διωκόμενος» ἀπὸ τὴν ζωντανὴν παρουσίαν τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ. Ἡ ἐμπειρία του γιὰ τὸ

3. J. H O L Z N E R, Παῦλος, μετ. ἀρχιμ. Ἱ. Κοτσώνη, Ἀθήναι: 1948, σ. 220.

4. Βλ. Σ. Ἀ γ ο υ ρ ῖ δ η, Ἱστορία τῶν χρόνων τῆς Καινῆς Διαθήκης, Θεσσαλονίκη 1983, σ. 33 κ. ἐξ.

5. Βλ. Ἀρχιμ. Σ ω φ ρ ο ν ῖ ο υ, Ἡ Ζωὴ Του Ζωὴ μου, ἑλλ. μτφ. ἀπὸ τὶς ἐκδόσεις Π. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη 1983, σ. 21-29 καὶ Χ ρ. Γ ι α ν ν α ρ ᾱ, Ἀλφαριθμητὰ τῆς πίστεως, Ἀθήναι 1983, σ. 20-21.

6. Ἐξ. 3,14.

7. Πράξ. 9,5.

πρόσωπο του Θεανθρώπου δεν είναι εξωτερική (ένα είδος γνωριμίας), αλλά βιωματική, μόνιμη, αναφαίρετη⁸. Τό εκμυστηρεύεται στις σωζόμενες επιστολές του, τὸ ἀποδεικνύει ἡ ζωὴ του, τὸ τεκμηριώνουν «τὰ κατὰ πόλιν δεσμὰ καὶ αἱ θλίψεις»⁹ τοῦ ἀποστολικοῦ του ἔργου¹⁰.

Στὸ φῶς τῆς θ. Ἀποκαλύψεως.

Νὰ ἀναδύονται ἄραγε ὅλα αὐτὰ στὴν μνήμη τοῦ θεόπτη καὶ θεοκῆρυκος Ἀποστόλου, καθὼς τὸν προσκαλοῦν οἱ «σπερμιολόγοι» φιλόσοφοι γιὰ νὰ τοὺς ἐκθέσει τὴν διδασκαλία του; Πάντως, προσπαθεῖ νὰ βρεῖ σημεῖον ἐπαφῆς καὶ ἐπικοινωνίας.

Ὁ ἀρχαιοελληνικὸς στοχασμὸς ἐπιγόνῃσε κάποιες «ὕψηλές ἰδέες» γιὰ τὴ σχέση τοῦ Θεοῦ μὲ τοὺς ἀνθρώπους: ὅτι «εἴμαστε δική του γενιά» καὶ «μέσα σ' αὐτὸν ζοῦμε καὶ κινοῦμαστε καὶ ὑπάρχομε»¹¹. Αὐτὲς οἱ ἰδέες ἐπιστρατεύονται, γιὰ νὰ δηλώσουν ὅμως μιὰ ριζικὰ διαφορετικὴ, καινούργια, λυτρωτικὴ πραγματικότητα: ὅτι ὁ Θεὸς ποὺ δημιουργεῖ τὰ πάντα «ἐγένετο ἄνθρωπος καὶ φανερώθηκε στὸν κόσμῳ»¹² «πῆρε δούλου μορφὴ»¹³ καί... ὡς πραγματικὸς ἄνθρωπος ταπεινώθηκε θεληματικὰ, ὑπακούοντας μέχρι τὸ θάνατο, καὶ μάλιστα σταυρικὸ θάνατο»¹⁴.

Ἔτσι, ὅμως, «φανερώσε τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ σώσει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους»¹⁵. Στὸ φῶς τῆς ἀπο-

καλύψεως Του, τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀναστάσεώς Του, ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ σύμπαν δλόκληρο ἀποκτοῦν μιὰ χαρμόσυνη διαφάνεια. Τίποτε δὲν μένει σκοτεινὸ, γριφώδες, ἄσκοπο, τυχαῖο, μάταιο. Ὅλοι καὶ ὅλα δημιουργήθηκαν ἀπὸ τὸ τίποτε, ὅχι ὅμως γιὰ νὰ καταλήξουν στὸ μηδέν· ὅχι γιὰ νὰ στήσουν μέσα στὴν παγκόσμια μάζα τῆς ὕλης, ὅπως πίστευαν οἱ ὕλιστές φιλόσοφοι· οὔτε γιὰ νὰ ἀπορροφηθοῦν ἀπὸ τὸν κόσμῳ τῶν ἰδεῶν, καθὼς φαντάζονταν οἱ ἰδεαλιστές. Δὲν εἴμαστε ἕνας ἀριθμὸς, μιὰ ἀσήμαντη μονάδα στὸ ἀμέτρητο πλῆθος τοῦ κόσμου, μέσα στὶς ἀπροσδιόριστες διαστάσεις τοῦ παγκόσμιου χωροχρόνου. Καί, ἂν θέλετε πῶς συγκεκριμένα, καμιὰ πολιτικὴ, θρησκευτικὴ, οἰκονομικὴ, κοινωνικὴ σκοπιμότητα δὲν δικαιούται, δὲν μπορεῖ πλέον νὰ ἐκμηδενίσει τὴν ἰδιαίτερη προσωπικὴ μας ἀξία.

Ὁ Θεὸς ποὺ μᾶς ἐπλάσε ἐγένετο ἄνθρωπος, πράγμα ποὺ σημαίνει ὅτι ὁ κάθε συγκεκριμένος ἄνθρωπος ξαναβρίσκει τὴν ἀνεκτίμητη προσωπικὴ του ταυτότητα καὶ ἐλευθερία. Πλημμυρισμένοι ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεανθρώπου, ἀνασαίνουμε λυτρωμένοι, δίχως φοβίες καὶ συμπλέγματα, χωρὶς καταναγκασμούς. Μποροῦμε πλέον νὰ ὑπάρχομε χαρισματικὰ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ποὺ ὑπάρχει καὶ ὁ Θεός. Δὲν ζοῦμε, ἐπειδὴ κάποιοι μᾶς ἔφεραν στὸν κόσμῳ. Ἔχουμε τὸ προνόμιο, ἡ ζωὴ μας νὰ εἶναι ἕνα γεγονός ἐλευθερίας καὶ ἀγάπης, πᾶνω ἀπὸ κάθε φυσικὴ ἀναγκαιότητα, πέρα ἀπὸ ὁποιοδήποτε βιολογικὸ καταναγκασμὸ¹⁶. Ἡ ἀληθινὴ ἀξία τοῦ καθενὸς μας δὲν ἀπορρέει ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴ κατάσταση, τὴν φήμη, τὴν κοινωνικὴ ἢ πολιτικὴ θέση, ἀπὸ τὴν ταξικὴ προέλευση καὶ τὴν ἐπαγγελματικὴ του ζωὴ. Ὁ σαρκωμένος, σταυρωμένος καὶ ἀναστημένος Κύριός μας ἀποκάλυψε, μιὰ γιὰ πάντα, ὅτι γι' αὐτὸν δὲν ὑπάρχουν ἄνθρωποι πρῶτης καὶ δευτέρας κατηγορίας. «Δὲν ἔχουμε δικαίωμα νὰ δεχθοῦμε ὅτι ἕνα συγκεκριμένο πρόσωπο ἔχει μεγαλύτερη ἀξία ἀπ' ὁποιοδήποτε ἄλλο συγκεκριμένο πρόσωπο, ἢ ὅτι δέκα πρόσωπα ὑποχρεωτικὰ πρέπει νὰ ἔχουν μεγαλύτερη ἀξία ἀπὸ ἕνα»¹⁷.

Πρόκειται γιὰ μιὰ —ὄντως— ἐπαναστατικὴ θεώρηση τοῦ ἀνθρώπου, μοναδικὴ στὴν Ἱστορία καὶ ἀνεπανάληπτη. Ὁ ἄνθρωπος γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν δὲν ἔχει ἀπλῶς κάποια μεγάλη ἀξία, ἐπειδὴ τὴν ἀναγνωρίζουν οἱ διάφοροι ἀνθρωπισμοὶ καὶ οἱ φιλοσοφίες, δηλ. ἐξωτερικοὶ παράγοντες. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀξία, ὡς προσωπικὴ ὑπόσταση.

Αὐτὸ τὸ μήνυμα εὐαγγελίσθηκε στοὺς προγόνους μας ὁ Ἀπόστολος τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως. Μίλησε γιὰ τὸν «ἄγνωστο Θεό» ταυτόχρονα, ὅμως, φανέρωνε καὶ τὸν «ἄγνωστο ἄνθρωπο».

8. Ὁ ἱ. Χρυσόστομος, σχολιάζοντας τὸν λόγον τοῦ Ἀποστόλου «εὐδόκησεν ὁ Θεὸς ἀποκαλύψαι τὸν γῆν αὐτοῦ ἐν ἐμοί» (Γαλ. 1,16), παρατηρεῖ: «Διὰ τί μὴ εἶπεν: "Ἀποκαλύψαι τὸν γῆν αὐτοῦ ἐμοί"; ἀλλ' "ἐν ἐμοί"; Δεικνύς ὅτι οὐ διὰ ρημάτων μόνον ἤκουσε τὰ περὶ τῆς πίστεως, ἀλλὰ καὶ πολλοῦ Πνεύματος ἐπηρώθη τῆς ἀποκαλύψεως καταλαμβάνουσης αὐτοῦ τὴν ψυχὴν, καὶ τὸν Χριστὸν εἶχεν ἐν αὐτῷ λαλοῦντα (Β' Κορ. 13,3)» (εἰς Γαλάτας 1,9, PG 61,628).

9. Ἀπὸ τὰ Ἀπόστιχα τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς.

10. Βλ. Α' Κορ. 15, 31-32. Β' Κορ. 6, 4-10 καὶ 11, 23-33. Γαλ. 6,17. Α' Θεο. 2,2. Β' Τιμ. 1,12 κ.ἐξ. καὶ 4,6 καὶ 16-17. Πράξ. 9, 23-25 καὶ 29-30. 14, 5-6 καὶ 19-20. 16, 22-24. 17,5 κ.ἐξ. 21, κ.ἐξ. ἔως 28,31.

11. Πράξ. 17,28.

12. Α' Τιμ. 3,16.

13. Ἀρχιμ. Σωφρονίου, ὁπ. π., σ. 147: «Τὸ Ἀπόλυτο τῶν φιλοσόφων δὲν πῆρε τὴν ἀδεια ἀπὸ τοὺς δημιουργοὺς τοῦ νὰ ταπεινωθεῖ μέχρι σημείου νὰ πάρει μορφὴ δούλου (Φίλ. 2,7). Τὸ Ἀπόλυτο ποὺ κατανόηθηκε ἀπ' αὐτοὺς δὲν εἶναι στὴν πραγματικότητα τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὴν ἀνυπαρξία στὴν καταλέξη ἀρνητικὴ ἔννοια τοῦ θροῦ».

14. Φίλ. 2, 7-8.

15. Τίτ. 2,11.

16. Βλ. Χρ. Γιανναρά, ὁπ. π., σ. 93-94, Γ. Μαντζαρίδης, Χριστιανικὴ Ἠθική, Θεσσαλονίκη, 1983², σ. 199 καὶ 327 καὶ Ἀρχιμ. Σωφρονίου, ὁπ. π., σ. 33.

17. Κ. ἀλλίστου Γουέαρ, Ἐπισκόπου Διοκλείας, Ὁ ὁρθόδοξος δρόμος, Ἀθήνα 1983, σ. 60.

Τὸ ἀδιέξοδο τῆς ἀ-προσωπικῆς

φιλοσοφίας.

Οἱ ἀκροατές του στὸν Ἀρειο Πάγο δὲν μπορούσαν νὰ ὑποπτευθοῦν, καὶ, τὴν ἀνθρωπολογικὴ σημασία τῆς διδασκαλίας του. Ἀλλωστε δὲν εἶχαν καὶ τίς θεωρητικὲς προϋποθέσεις γιὰ νὰ ἀντιληφθοῦν κάτι τέτοιο. Ἰσως φανῇ περίεργο, μὰ εἶναι γεγονός ὅτι ἡ ἀρχαία ἐλληνικὴ φιλοσοφία καὶ νοοτροπία ποτὲ τῆς δὲν εἶδε στὸν ἄνθρωπο τὴν μοναδικότητα τοῦ προσώπου. Γιὰ τὸν Ἀριστοτέλη π.χ., ποῦ «πραγματικὰ κατανόουσε τὸ ἄτομο πολὺ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον μέσα στὴν ἐλληνικὴ παράδοσι»¹⁸, «ὁ ἄνθρωπος εἶναι καθ' ὁλοκληρίαν θνητός. Ἡ μοναδική του ὑπαρξίς δὲν εἶναι ἓνα πρόσωπο, καὶ δὲν ξεπερνάει τὸν θάνατο»¹⁹.

«Ἡ ἀρχαία ἐλληνικὴ σκέψις ἔχει ἀπὸ πολλοὺς χαρακτηρισθῇ ὡς "ἀ-προσωπικὴ" εἰς τὴν οὐσίαν της... Ἡ ἐλληνικὴ σκέψις δημιουργεῖ μίαν θαυμαστὴν ἔννοιαν "κόσμου", δηλ. ἐνότητος καὶ ἀρμονίας, ἓνα κόσμον γεμάτον ἐσωτερικὸν δυναμισμόν καὶ αἰσθητικὴν πληρότητα, ἓνα κόσμον ὄντως "καλὸν" καὶ "θεῖον"²⁰. Ὡστόσο, μέσα σ' αὐτὴν τὴν κοσμικὴ ἀρμονία, τὴν ἀτέρμονη καὶ ἀναλλοίωτη, ὑπέρτατος νόμος εἶναι ἡ ἀνάγκη. Τὰ πάντα, καὶ ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος, καὶ οἱ θεοὶ του κάποτε (ποῦ τοὺς πλάθει ὡς δικές του εἰκόνες), ὑποκύπτουν στὸν ἀτεγκτο νόμο τῆς ἀναγκαιότητος. Δὲν ὑπάρχει τὸ πρό- νόμο τῆς ἐλευθερίας, τῆς αὐτεξουσιότητος, αὐτὸ τὸ οὐσιώδες χαρακτηριστικὸ τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου²¹. Γιὰ τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας, ὁ ἄνθρωπος ἔχει μίαν ἀτομικὴν ἔκφραση — πρόσωπο — μορφή, ἀλλὰ ποτὲ δὲν εἶναι πρόσωπο²². Γι' αὐτὸ καὶ οἱ θεοὶ του, ἀκόμη καὶ ὅταν τοὺς προσδίδει ἀνθρωπομορφικὴ ἐμφάνιση καὶ ἰδιότητες, δὲν ἀποτελοῦν πρόσωπο, εἰ μὴ μόνον θεοποιημένες φυσικὲς, ἡθικὲς ἢ φανταστικὲς δυνάμεις. Μὲ ἄλλα λόγια, ἡ μυθο-θεολογία τῶν ἀρχαίων ἐξέφραζε τὸ "ἀ-προσωπικὸν" τῆς ἀνθρωπολογίας τους. Δὲν μπορούσε νὰ γίνῃ καὶ διαφορετικὰ. Γιατὶ μόνον "ἡ γνῶσις τοῦ προσωπικοῦ Θεοῦ δημιουργεῖ χωρὶς ἀμφιβολία ἓνα προσωπικὸ χαρακτῆρα. Τὸ ὅμοιο ἀναγνωρίζει τὸ ὅμοιο»²³.

18. Γ. Φ λ ο ρ ό φ σ κ υ, Θέματα Ὁρθόδοξου Θεολογίας, Ἀθήναι: 1973, σ. 153.

19. Ὁπ. π., σ. 152.

20. Ἰ. Ζ η ζ ι ο ύ λ α, Ἀπὸ τὸ προσωπεῖον εἰς τὸ πρόσωπον, στὸν τιμ. τόμο «Χαριστήρια εἰς τιμὴν τοῦ Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνος Μελίτωνος», Θεσσαλονίκη 1977, σ. 287 καὶ 289-290.

21. Βλ. Γ. Φ λ ο ρ ό φ σ κ υ, ὅπ. π., σ. 145 κ. ἐξ. καὶ Ἰ. Ζ η ζ ι ο ύ λ α, ὅπ. π., σ. 290.

22. Βλ. Μ. Σ ι ώ τ ο υ, Ἡ Χριστιανικὴ διδασκαλία περὶ τοῦ ἀνθρώπου ὡς προσώπου, ἐκδ. Ἐ.Ε.Μ. Ἰδρύματος Ἰ. καὶ Ἐ. Γρηγοριάδου, Ἀθήναι: 1984, σ. 62, ὅπου καὶ εὐρύτερη ἀνάπτυξη τοῦ ἐν λόγῳ θέματος.

23. Ἀρχιμ. Σ ω φ ρ ο ν ί ο υ, ὅπ. π., σ. 33.

Τὸ μυστήριον τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐν προκειμένῳ, μόνον ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἐμπειρία καὶ ζωὴ, ὅπως ἐκφράσθηκε στὴ δογματικὴ διδασκαλία γιὰ τὸ τρισυνόστατο τοῦ ἐνὸς Θεοῦ καὶ τὸ μονοὑπόστατο τοῦ σαρκωθέντος Λόγου, ἀποσαφήνισε τὸ ὄντολογικὸ βάθος, τὴν κοινωνικὴ ἔκφραση καὶ τὴν ἐσχατολογικὴ προοπτικὴ τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου²⁴. Ἔτσι, ἡ διδλικὴ μαρτυρία γιὰ τὸ «κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν»²⁵, ἰδωμένη —ἀπὸ τὴν πατερικὴ ἐρμηνευτικὴ παράδοση— μέσα στὸ φῶς τῆς Χριστολογίας τοῦ Ἀπ. Παύλου εἰδικότερα καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης, μέσα στὸ φῶς τῆς ἁσάρκους καὶ ἐνσαρκῆς οἰκονομίας τοῦ Θεοῦ Λόγου, ὑπογραμμίζει μὴ τολμηρῇ, πραγματικὰ, ἀλήθεια: ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἓνα μυστήριον μὲ θεολογικὸ ὕψος καὶ ἐκκλησιολογικὸ πλάτος, ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ κατανοηθῇ παρὰ ἀποκλειστικὰ διὰ τοῦ Θεοανθρώπου καὶ ἐν τῷ Θεοανθρώπῳ²⁶. «Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ θέσῃ ἄλλο θεμέλιο» γιὰ τὴν ἐρμηνεία τοῦ κόσμου, τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἱστορίας «ἐκτὸς ἀπὸ αὐτοῦ ποῦ ὑπάρχει, καὶ εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός»²⁷.

Ἀλλὰ «ἡ διάνοια ποῦ ἐμμένει στὶς φιλοσοφικὲς κατηγορίες δὲν μπορεῖ νὰ δεχθῇ τὸ εὐαγγελικὸ κήρυγμα. Γι' αὐτὴν εἶναι τρέλα»²⁸.

Ἔτσι, οἱ «σπερμολόγοι» σοφοὶ τῶν Ἀθηναίων δὲν κατόρθωσαν παρὰ νά... εἰρωνευθοῦν τὸ χαρμόσυνο ἄγγελμα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς συναναστάσεως τοῦ ἀνθρώπου.

Τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀποστόλου

καὶ ἡ ἐποχὴ μας.

Ὡστόσο εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ τὸ ὁμολογήσουμε, ὅτι, ἂν κατὰ ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἐποχὴ μένει διαχρονικὰ ἐπίκαιρα, δὲν εἶναι ἀσφαλῶς οὔτε ἡ γλυπτικὴ ἐνέργεια τοῦ ἀρχαίου κόσμου, οὔτε ἡ πολιτιστικὴ δημιουργία, ἀλλὰ αὐτὸ ἀκριδῶς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Γιατὶ συνεχίζει νὰ δίνει νόημα καὶ προοπτικὴ καὶ πνοὴ ζωῆς στὸ δικό μας παρόν, ποῦ τὸ καταδυναστεύει μὴ τραγικὴ ἀντιφατικότητα, παρόμοια μὲ ἐκείνης τῆς ἐποχῆς: τότε, ὅσο διευρύνονταν τὰ ὅρια τῆς οἰκουμένης, ἄλλο τόσο οἱ ἄνθρωποι κατέφευγαν στὴν ἀτομιστικὴ ἀπομόνωση. Σήμερα ἀπὸ πολλὰς κατευθύνσεις προωθοῦμε τὴν συναδέλφωση ἢ τὴν ὑπερεθνικὴ ἔνωση τῶν λαῶν, ἐνῶ ταυτόχρονα παντοῦ δεσπόζει ὁ ἐγωκεντρισμὸς καὶ ὁ ἀτομισμὸς στὴν πιὸ ἐπιθετικὴ μορφή τους.

24. Βλ. Ἰ. Ζ η ζ ι ο ύ λ α, ὅπ. π., σ. 287 κ. ἐξ., Μ. Σ ι ώ τ ο υ, ὅπ. π., σ. 39 κ. ἐξ.

25. Γέν. 1, 26-27.

26. Βλ. Ἀρχιμ. Ἰ ο υ σ τ ί ν ο υ Π ό π ο δ ι τ ε ς, Ἀνθρώπος καὶ Θεάνθρωπος, ἐκδ. Ἀστέρος, Ἀθήναι: 1981⁴, σ. 147.

27. Α' Κορ. 3, 11.

28. Ἀρχιμ. Σ ω φ ρ ο ν ί ο υ, ὅπ. π., σ. 117.

«Όλοι ανεξαιρέτως μιλάμε για άτομικά δικαιώματα, αλλά τα έννοούμε μόνο σαν άτομικό όφελος, συμφέρον και εξασφάλιση. Καθώς προσπερνάμε το κατώφλι του νεανικού ένθουςιασμού, —ας είμαστε ειλικρινείς— πολλές φορές αναρωτιόμαστε: να ακολουθήσουμε τον «ρεαλισμό» του βολέματος ή τον «ιδεαλισμό» της προσφοράς; Να ένταφιάσουμε το ήθος και την ανθρωπιά μας ή να αποκηρύξουμε τον ατομισμό μας; Τέλος πάντων, να γίνουμε ή να μη γίνουμε μια από τις λίγες εξαιρέσεις του διεθνούς ατομικιστικού «δικαίου»;

Βέβαια, είναι φανερό ότι με ένα τέτοιο έγωκεντρισμό, υποτάσσουμε την ζωή μας στους νόμους της βιολογικής ανάγκης, στο ένστικτο της αυτοσυντηρήσεως· δεν ζούμε σαν πρόσωπα, με έλευθερία και αγάπη, που σημαίνουν αυτοπροσφορά, θυσία και αληθινή κοινωνικότητα²⁹.

Κι αν αυτό συμβαίνει στη βάση, τότε ποιά θελτίωση να περιμένουμε από τις οργανωμένες κοινωνικές δομές³⁰; Πώς να καλλιεργηθεί εκεί ή ζωή της προσωπικής αγάπης, που αγκαλιάζει τον κάθε συγκεκριμένο «πλησίον»; Έφόσον —είναι γνωστό— και στο διεθνές και στο κρατικό πεδίο, οι οργανισμοί κοινής ωφέλειας, πρόνοιας και αλληλεγγύης, όπως και όλα τα εγκόσμια σχήματα, εργάζονται πάνω σε προγράμματα, με αριθμούς και στατιστικές αναλύσεις. Οι κοινωνικές ομάδες και συλλογικότητες, από τη φύση τους, ασχολούνται με ποσοστά και στόχους ευρύτερους από ό,τι ο συγκεκριμένος άνθρωπος με τις ανάγκες και τα προβλήματά του. Έτσι, ενώ τα στατιστικά δεδομένα δείχνουν ότι εξυπηρετούνται επαρκώς τα άτομα, στην πράξη αγνοούνται τα συγκεκριμένα πρόσωπα σε εγκληματικό μερικές φορές βαθμό.

Τί πρέπει, λοιπόν, να γίνει; Να καταργηθεί ή τακτική του προγραμματισμού και να αυτοσχεδιάσουμε; Μάλλον οφείλουμε να εφαρμόσουμε την δυναμική της αγάπης· είναι επιτακτικό το αίτημα να εκχριστιανισθούν οι θεσμοί και τα θεσμικά όργανα, γιατί σίγουρα «ή μοίρα του ανθρώπου αποφασίζεται μέσα στις ανθρώπινες καρδιές»³¹, εκεί όπου υπάρχει ή προσκομιδή της αυτοπροσφοράς. Δίχως αυτήν, παρ' όλες τις διακηρύξεις, τις διαφωτίσεις και τις επιμορφώσεις, δεν πρόκειται να έμπνεύσουμε την αληθινή κοινωνικότητα, και ο κόσμος μας θα συνεχίσει να αυτοδιαδρώνεται.

29. Πρβλ. Αρχιμ. Σωφρονίου, έπ. π., σ. 57: «Τό πρόσωπο δεν καθορίζει τον έκυτό του σαν αντίθεση. Είναι μια κατάσταση αγάπης. Η αγάπη είναι το πλέον βαθύ περιεχόμενο της υπάρξεώς του, ή ευγενέστερη έκφραση της ουσίας του. Σ' αυτή την αγάπη βρίσκεται το καθ' όμοίωση του Θεού, ό όποιος είναι αγάπη».

30. Είναι αξιοπρόσεχτα όσα επισημαίνει ο καθ. Γ. Μαντζαρίδης για τη σχέση των προσώπων με τις δομές της σύγχρονης κοινωνικής και επαγγελματικής ζωής (βλ. π.χ. στίς σελ. 291-292 και 355-356 της «Χριστιανικής Ήθικής» του).

31. Γ. Φλορόφου, έπ. π., σ. 122.

Δεν επαγγελλόμαστε, βέβαια, κάτι ουτοπικό, έφ' όσον ζούμε έμπειρικά και πραγματώνουμε την αληθινή κοινωνία στο ιστορικό σώμα της Έκκλησίας. Έλευθερωμένοι από την μεγαλύτερη αταπάτη, που λέγεται ατομική επιδίωση και συμφέρον, αναστηλώνουμε μέσα μας την εικόνα του Χριστού, με τον προσωπικό τρόπο υπάρξεως· και ταυτόχρονα τιμούμε αναστηλωμένη αυτήν την άχραντη εικόνα στο πρόσωπο κάθε αδελφού μας. Είμαστε θαθεία πεπεισμένοι ότι «δεν μπορεί να σωθή κανείς, παρ' όσον διά του πλησίον»³². «Είδες τον αδελφό σου, είδες τον Θεό σου», διευκρινίζουν οι πρωτοπόροι της αυτοθυσίας.

Ευαγγελιζόμαστε, λοιπόν, σ' όλόκληρο τον κόσμο τό ήθος της έλευθερίας, την πεμπουσία του ανθρώπινου προσώπου, την έν Χριστώ αγάπη, που ανέκαθεν μεταυσιώνονται σε έργα φιλαδελφίας από την Έκκλησία. Είναι γνωστά στους περισσότερους πρόσφατα εύγλωττα παραδείγματα. Την στιγμή που καταναλώνονται τα οικονομικά αγαθά για την εξυπηρέτηση των παράλογων διεθνών συμφερόντων, ή Έκκλησία που φυτεύτηκε σε τότο τον τόπο με τό κήρυγμα και τον μόχθο του Αποστόλου Παύλου, δεν παύει να αναλύσκει για τα συγκεκριμένα, αλλά και τα παγκόσμια προβλήματα· χαρακτηριστικό δείγμα ή προγραμματισμένη για τον Όκτώδριο παγχριστιανική σύσκεψη για την εξάλειψη της πείνας, με πρωτοβουλία δική Σας, Μακαριώτατε, (έπιτρέψτε μου να τό αναφέρω), όπως και ή έμμεση, αλλά σαφής τοποθέτησή μας για άπύραυλη γή, ένάντια στους έξοπλισμούς, μέσα από τό μόνο λειτουργικό αίτημα «όπέρ της ειρήνης του σύμπαντος κόσμου». Δεν είναι, άσφαλώς, ό έσχατος κίνδυνος που μάς παρακινεί, αλλά ή χριστοκεντρική αγάπη που «σταυρώνεται» διαπιστώνοντας τό μέγεθος της αλλοτριώσεως του κόσμου μας. Αυτή ακριβώς ή άδιάστη έκφραση της «έν Χριστώ» εκκλησιαστικής ζωής αποτελεί την μεγαλύτερη πρόκληση και πρόσκληση για την προσωπική επαναστατική (= αναστάσιμη) δυναμική της αυτοπροσφοράς και αυτοθυσίας, όπως την έζησε και δίδαξε ό μιμητής του Χριστού, ό Απóstolos του καινούργιου κόσμου.

Μακαριώτατε,

από την υπερχρονική και υπερτοπική λάμψη της προσωπικότητος του μεγάλου Φωτιστού μας, ή δική μας πνευματική διόραση προσπάθησε να κρατήσει μιάν άκτίνα και να την έστιάσει στο πιό όξυ πρόβλημα των καιρών μας: στη δύση του αιώνα μας και της... ανθρωπιάς μας ύψώνονται εκατομμύρια κινούμενοι θωμοί του άγνωστου Θεού και του άγνωστου ανθρώπου. «Αν ή φυγή ή ή έγωκεντρική κραυγή είναι μια κάποια λύση για την διανόηση των χρόνων μας, ή Έκκλησία αντίθετα οφείλει και μπορεί και πραγματώνει τον επανευαγγελισμό της προσωπικής ζωής και έλευθερίας, στο όνομα του αληθινού Θεού και ανθρώπου, του Κυρίου

32. Αγ. Μακάριος ό Μέγας.

ΕΠΙΚΗΔΕΙΟΣ ΛΟΓΟΣ *

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΟΙΔΙΜΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΝ

ΚΙΤΡΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ κυρὸν ΒΑΡΝΑΒΑΝ

«Καὶ κατέπασεν Ἰακώβ ἐπιτάσων τοῖς αὐτοῦ καὶ ἐξάρας τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κλίνην ἐξέλιπε καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ» (Γεν. μθ' 33).

Τὸ ἱερὸν τοῦτο λόγιον ἐκ τοῦ διδλίου τῆς Γενέσεως τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἀναφέρεται εἰς τὴν τελευταίαν τοῦ Πατριάρχου Ἰακώβ. Νὰ τὸ ἀποδώσωμεν ἐπὶ τὸ ἀπλούστερον:

«Ὁ Ἰακώβ εὗρίσκετο εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του. Διὰ τοῦτο καὶ ἐσταμάτησε νὰ δίδῃ ἐντολὰς καὶ συμβουλὰς εἰς τὰ παιδιὰ του. Ἐπῆρε, λοιπόν, τὴν στάσιν τῶν ἀνθρώπων ὅταν αὐτοὶ ἀποθνήσκουν. Καὶ σὰν νὰ ἀνέμενε κάτι μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν καὶ γλυκεῖαν ἡρεμίαν, ἐξάπλωσε καὶ ἤνωσε τὰ πόδια του εἰς τὴν κλίνην του, ἀφῆκε τὴν τελευταίαν του ἀναπνοήν, ἐκοιμήθη εἰρηνικῶς καὶ προσετέθη εἰς τοὺς εὐλαβεῖς πρόγονους του, οἱ ὅποιοι ἀπέθανον πρὸ αὐτοῦ».

Ἄς προσαρμόσωμεν, ἀδελφοί, ἱερὸν πλήρωμα καὶ ἐπὶ ἐκδημῶν Ἱεράρχου ἐκκλησιαστικῆ σύναξι, τὸ ἁγιογραφικὸν κείμενον ἐπικαίρως ταύτῃ τὴν στιγμήν. «Καὶ κατέπασεν ὁ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ἐπίσκοπος καὶ Μητροπολίτης Κίτρους καὶ Κατερίνης Βαρνάβας Τζωρτζᾶτος ἐπιτάσων τοῖς ἐν Κατερίνῃ, ταῖς κόμαις καὶ τοῖς χωρίοις πνευματικοῖς τέκνοις αὐτοῦ καὶ ἐξάρας τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κλίνην ἐξέλιπε καὶ προσετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ».

Ὁ Μητροπολίτης Κίτρους καὶ Κατερίνης κυρὸς Βαρνάβας ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τῇ 19ῃ Αὐγούστου τοῦ

* Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμος ἐκπροσωπῶν τὴν Διαρκὴ Ἱερὰν Σύνοδον καὶ τὸν Μακαριώτατον Πρόεδρον αὐτῆς Ἀρχιεπίσκοπον κ. Σεραφεῖμ μετέσχε τῆς νεκρωσίου Ἀκολουθίας καὶ ἐξεφώνησε τὸν παρόντα ἐπικήδειον λόγον διὰ τὸν κεκοιμημένον Ἱεράρχην κυρὸν Βαρνάβαν τῇ 22.8.1985 εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ἱ. Ναὸν τῆς Κατερίνης.

μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, ποῦ εἶναι «τὸ κέντρον τῆς ἱστορίας, τῆς προϊστορίας καὶ τῆς μεθιστορίας μας»³³.

Σ' αὐτὸ τὸ κέντρο τῆς ζωῆς καὶ τῆς καθολικῆς ἀλήθειας προσανατολίζεται ἡ ἀποψινὴ μας πολυπληθὴς ἐόρτια σύναξι· γιὰ νὰ διακηρύξῃ ἐκτὸς τῶν ἄλλων,

33. Ἱερ. Ἀθ. ν. Γ. ἐ. δ. τ. τ. ε. Ἡ Ἐκκλησιολογία τοῦ Ἀποστόλου Παύλου κατὰ τὸν Ἱ. Χρυσόστομον, διδ. διατριβή, Ἀθήναι 1967, σ. 14.

Ὁ ἀείμνηστος Μητροπολίτης κυρὸς Βαρνάβας.

ἐ.ἔ. μετὰ λαμπράν τε καὶ καρποφόρον ἀρχιερατικὴν διακονίαν, διαρκείας τριάκοντα καὶ ἑνὸς ἐτῶν. Τούτου «ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι» κυκλοῦμεν τὸ σεπτὸν σκῆνωμα καὶ ἀσπαζόμεθα τὴν εἰσέτι εὐλογοῦσαν ἀρχιερατικὴν χεῖρα αὐτοῦ. Θὰ εἶπω περὶ τοῦ προκειμένου νεκροῦ τοὺς λόγους τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου· «Πάντα μὲν ἦν καρτερικὸς καὶ κρείττων τοῦ περιδλήματος· τῇ τελευταίᾳ δὲ νόσῳ κακοπαθὼν, ἡ τῷ γήρᾳ, συνεπέθετο καὶ ταύτῃ χρονίᾳ καὶ σφαλερᾷ, τὸ μὲν ἀρρωστήσαι κοινὸν πρὸς τοὺς ἄλλους ἔσχεν ἀν-

ἀκόμη μιὰ φορά, ὅτι μόνον τὸ χωνευτήρι τῆς ἐλληνορθόδοξης παραδόσεως θὰ προσδώσῃ στὴν πόλιν μας, τὴν Ἀθήνα, τὴν αἴγλη τῆς πολιτιστικῆς πρωτεύουσας³⁴ ὅχι ἀπλῶς τῆς Εὐρώπης, ἀλλὰ καὶ οὐλόκληρου τοῦ κόσμου.

Ἀρχιμ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΕΚΙΑΡΗΣ

34. Ἡ ὁμιλία ἐκφωνήθηκε λίγες μέρες μετὰ τὴς ἐκδηλώσεις γιὰ τὴν ἀνακήρυξιν τῆς Ἀθήνας σὲ πολιτιστικὴ πρωτεύουσα τῆς Εὐρώπης.

θρώπους· Τοῦτο δέ, οὐκ ἔτι κοινόν, ἀλλὰ σφόδρα ἐκείνου καὶ τοῖς ἄλλοις ἀκόλουθον θαύμασιν... "Ἐστὶ δὲ ὅτε καὶ ὥρας ὑπὸ μόνῃς ἐρρώννυτο τῆς λειτουργίας· καὶ ὑπεχώρει τὸ πάθος, ὥσπερ ἐξ ἐντολῆς φυγαδευόμενον». (Γρηγορίου Θεολόγου, Ἐπιτάφιος εἰς τὸν πατέρα).

"Ὅμως οὕτως ὁ Θεὸς ἐπέτρεψεν. Καὶ ὅπως «τοῖς ἀνθρώποις ἀπόκειται ἀπαξ ἀποθανεῖν» (Ἑβρ. θ' 27) οὕτω καὶ ὁ Ἱεράρχης Βαρνάβας ἐκ τοῦ ἐπιγείου βίου εἰς τὴν οὐράνιον ζωὴν μετετέθη. Ἡμεῖς πάντες γενομέθα πλέον τοὺς πικροὺς καρποὺς τῆς ἀποστερήσεως τοῦ σεβασμίου πνευματικοῦ πατρὸς καὶ τοῦ προσφίλου ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ. Διὰ τὴν ἐσίγησεν ἡ ἐν τῇ λατρείᾳ τῆς Ἐκκλησίας ὑμνοῦσα τὸν Θεὸν καὶ τέρπουσα τὰς ἀκοὰς τῶν χριστιανῶν γλυκεῖα φωνὴ τοῦ Ἱεράρχου. Ἐσιώπησε τὸ εὐλαλον στόμα τοῦ κηρυκτικοῦ ἁμβωνος. Ἐκλείσαν οἱ λαμπεροὶ ὀφθαλμοὶ οἱ ἐκ τοῦ παρόντος τὸ μέλλον τῆς Ἐκκλησίας διοπεύοντες. Ἡδράνησεν ὁ κάλαμος γραμματέως τῆς Θεολογίας καὶ τοῦ Λόγου ὁ συγγραφεύς. Ἐπαυσαν οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας τῆς κινουμένης ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν εἰς πράξεις ἀγάπης καὶ «σπλάγγνων οἰκτιρμῶν». Ἀνεπαύθη ἀπὸ τῶν κόπων, τῶν μόχθων καὶ τῶν πόνων ὁ ἀνύστακτος τῆς Ἐκκλησίας ποιμὴν. Ἀναπεσὼν ἐκοιμήθη ὁ νυχθημερόν καταπονούμενος τῆς Ἐκκλησίας ὁρηγρὸς ἐργάτης. Ἐξηράνθη ἡ ἀστείρευτος πηγὴ τῶν σοφῶν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας γνωμῶν καὶ προτάσεων.

Βαρὺ τὸ πένθος τῆς Ἐκκλησίας. Βαρεῖα ἡ ἀπώλεια τῆς Ἱεραρχίας. Μεγάλῃ ἡ δόλυν τῶν συγγενῶν καὶ τῶν φίλων. Δακρύβυμος ἡ θλίψις τῶν πνευματικῶν τέκνων. Βαθεῖα ἡ πληγὴ τῆς τοπικῆς ταύτης Ἐκκλησίας.

Ὁ θάνατος δὲν θὰ δυνήθῃ νὰ ἀφανίσῃ τὴν αἴγλην τῆς προσωπικότητος τοῦ Μητροπολίτου Κίτρους Βαρνάβα. Καὶ θεωροῦμεν τὴν πλάκα τοῦ χαίοντος τάφου ἀνίσχυρον διὰ νὰ καλύψῃ τὴν λάμψιν τῆς ἡθικῆς λαμπρότητος τῆς τροφοδοτηθείσης ἐπὶ τεσσαράκοντα καὶ πέντε ἔτη κατὰ τὴν πορείαν δηλονότι τῆς λαμπρᾶς ἐκκλησιαστικῆς σταδιοδρομίας τοῦ κεκοιμημένου Ἱεράρχου.

Κεφαλὴν τὴν καταγωγὴν ἐγεννήθη ἐν ἔτει 1918 εἰς τὰς Πάτρας. Εἰς ἡλικίαν 22 ἐτῶν καὶ ἤδη χειροτονημένος διάκονος ἔλαβε τὸ πτυχίον τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἐν ἔτει δὲ 1940 ἐχειροτονήθη πρεσβύτερος καὶ ἀρχιμανδρίτης. Κατὰ τὸν ἐλληνοϊταλικὸν πόλεμον ὑπηρέτησεν ὡς στρατιωτικὸς ἱερεὺς εἰς τὸ μέτωπον. Ἀκολούθως διωρίσθη ἱεροκέρυξ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἐλασσόνας καὶ πρῶτος ἱερεὺς - ἱεροκέρυξ τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς Εὐελπίδων. Διετέλεσε καθηγητὴς τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ὁρθόδοξου Ἑλληνικῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, Διευθυντὴς τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων παρὰ τῇ Ἀποστολικῇ Διακονίᾳ καὶ Διευθυντὴς τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκτροφείου αὐτῆς. Εἰργάσθη εἰς τὸ ὀργανωτικὸν ἐπιτελεῖον τῶν κοινωνικῶν ἐκδηλώσεων τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τοῦ ἀειμνήστου ἀρχιεπισκόπου Σπυρίδωνος. Ἐν ἔτει 1948 μετέβη εἰς τὴν Μεγάλῃν Βρεταννίαν καὶ τὴν Σκωτίαν, ἔνθα ἐγνώρισε τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν δρᾶσιν τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἄλλων ὁμολογιῶν.

Τὴν 26ην Μαρτίου 1954 ἐξελέγη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Μητροπολίτης Κίτρους καὶ τὴν 28 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐχειροτονήθη εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τῶν Ἀθηνῶν. Εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Κίτρους καὶ Κατερίνης, ὡς ὁμολογεῖ ὁ ἱερός κληρὸς καὶ ὁ εὐσεβὴς λαὸς αὐτῆς, μαρτυροῦν δὲ ἀδιαφύετως τὰ καλὰ ἔργα, ἡ προσφορὰ τοῦ μακαριστοῦ Ἱεράρχου ὑπῆρξε τόσον μεγάλη ὥστε νὰ εἶναι ἐντὺς θαυμαστή. Μὲ κύριον στόχον τὴν καλλιέργειαν ὑγιεῖς ὀρθοδόξου ἐκκλησιαστικοῦ φρονήματος εἰς τὰς συνειδήσεις τῶν χριστιανῶν τοῦ ποιμνίου του, προσέδωκε ἰδιάζουσας θαυρύτητα εἰς τὴν διαμόρφωσιν λειτουργικοῦ, λατρευτικοῦ καὶ λειτουργικοῦ ἥθους εἰς τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς λοιποὺς συνεργοὺς αὐτοῦ ἐν Κυρίῳ. Ἐμερίμνησεν ὥστε νὰ κηρύσσεται πάντοτε ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τοῦ ἁμῶνος. Ἀνῆγειρε μὲ τὴν βοήθειαν τῶν συνεργατῶν του καὶ τῶν πιστῶν χριστιανῶν 73 νέους ἱεροὺς Ναοὺς. Ὡκοδόμησε κτίσματα φιλανθρωπικῆς προσφορᾶς καὶ κοινωνικῆς ἀποστολῆς. Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Πνευματικὸν Κέντρον Κατερίνης, τὰ Ἑνοριακὰ Κέντρα Νεότητος, τὸ Μαθητικὸν Οἰκτροφεῖον, τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Γηροκομεῖον, τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ὁρφανοτροφεῖον ὅπου στεγάζεται τὸ ἱδρυμένον ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1955 Ἐκκλησιαστικὸν Φροντιστήριον, ὁ Μητροπολιτικὸς Οἶκος, αἱ ἐφημεριακαὶ κατοικίαι καὶ αἱ ἀνακαινισθεῖσαι Ἱεραὶ Μοναὶ εἶναι οἱ καρποὶ τῆς ἀκαταπονήτου δραστηριότητος τοῦ Μητροπολίτου Βαρνάβα. Καὶ διὰ νὰ εἴπω πάλιν κατὰ τὸν Γρηγόριον τὸν Θεολόγον περὶ τοῦ κεκοιμημένου Ἱεράρχου· «Ἐπεὶ δὲ καὶ μνημόσυον τῆς ἐκείνου μεγαλοφυΐας ἔδει τῷ βίῳ καταλειφθῆναι, τί μᾶλλον ἔδει ἢ τὸν ναὸν τοῦτον, ὃν Θεὸς τε ἤγειρε καὶ ἡμῖν, ὀλίγα μὲν τῷ λαῷ προσχρησάμενος, τὰ πλείω δὲ οἰκοθεν εἰσενεγκών; Ἔργον οὐ σιωπῆς ἄξιον».

Ἄλλ' ἐπειδὴ κατὰ τὴν κρατοῦσαν εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν παράδοσιν, ὁ ἐπίσκοπος δὲν ἀνήκει μόνον εἰς τὴν ἐπισκοπὴν εἰς ἣν ἐξελέγη, ἐχειροτονήθη καὶ κατεστάθη, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὅλην Ἐκκλησίαν, ὁ Μητροπολίτης Βαρνάβας διεδραμάτισε σημαντικώτατον ρόλον εἰς τὴν ἀντιμέτωπισιν τῶν σοβαρῶν καὶ κρίσιμων ζητημάτων τῆς ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, κατὰ τὴν τελευταίαν τριακονταετίαν. Ὡς μέλος τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου εἰς πολλὰς περιόδους, ὡς μέλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, ὡς μέλος πλείστων συνοδικῶν καὶ νομοπαρασκευαστικῶν ἐπιτροπῶν καὶ ὡς μέλος ἐκκλησιαστικῶν ἀποστολῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἐκπροσωπήσεων εἰς τὰς ὁμοδόξους ἐκκλησίας καὶ εἰς διεκκλησιαστικοὺς ὁργανισμοὺς προσέφερε πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἐνδοποιμαντικὴν ζωὴν τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας καὶ εἰς τὴν οἰκουμένην προβολὴν αὐτῆς. Εἰς τὴν τόσον εὐρέος φάσματος ἀποστολήν του διέθετε τὸν ὀπλισμὸν τῆς θεολογικῆς γνώσεως, τῆς ἀρχιερατικῆς συνέσεως, τῆς προσήκουσας σοβαρότητος, τῆς εὐρηματικῆς σκέψεως καὶ τῆς φιλικῆς πρὸς πάντας διαθέσεως. Ὁ Μητροπολίτης Βαρνάβας ἦτο καὶ ὁ θεολόγος τοῦ σπουδαστηρίου, ὁ μελετητὴς τῶν Γραφῶν, ὁ ἐρευνητὴς τῆς πατερικῆς σκέψεως καὶ ὁ ἐξειδικευμένος εἰς τὰ θέματα τοῦ ὁρθοδόξου Κανονικοῦ Δικαίου ἐπιστήμιον ἱεράρχης. Ἀνεκλήρυνθη διδάκτωρ τῆς Θεο-

λογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν, ἐβραβεύθη τὸ συνολικὸν συγγραφικὸν ἔργον αὐτοῦ τὸ 1975 μὲ Ἀ' βραβεῖον ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν καὶ τὸ 1981 ἐξελέγη παμψηφεί ἀντεπιστέλλον μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Τὸ σημαντικώτατον πάντων εἶναι ὅτι ὁ ἐπίσκοπος Βαρνάβας ἠγάπα καὶ ἐλάτρευε τὸν Χριστόν, ἠγάπα καὶ διηκόνει τὴν Ἐκκλησίαν, ἠγάπα τὸ ποίμνιόν του καὶ ἐμερίμνα ἀπαύστως ὑπὲρ αὐτοῦ, δι' αὐτὸ καὶ ἀντηγαπᾶτο ὑπ' αὐτοῦ. Ἡ ἱστορικὴ αὕτη Ἱερὰ Μητρόπολις διὰ τοῦ ἱεροῦ κλήρου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὅλη διὰ τῶν ἐπιζώντων Ἱεραρχῶν καὶ τῶν λοιπῶν στελεχῶν αὐτῆς, οἱ συγγενεῖς, οἱ φίλοι καὶ τὰ πνευματικὰ τέκνα ἐν οἷς πολλοὶ ἱερεῖς, διάκονοι, ἀλλὰ καὶ Ἱεράρχαι θὰ ἐνθυμοῦνται ἐσαεὶ τὸν ἐκλεκτὸν τῆς ποίμνης τοῦ Χριστοῦ ποιμένα.

Διότι ὁ αἰδύμιος Ἱεράρχης, ἵνα ἐπιγραμματικῶς εἶπω, διεκρίνετο διὰ τὸ γνήσιον ὀρθόδοξον φρόνημα αὐτοῦ, διὸ καὶ ὑπὲρ τῆς Ὀρθοδοξίας γραπτῶς τε καὶ προφορικῶς ἐμαρτύρει. Διέθετε θεολογικὴν κατάρτισιν ἢ ὅποια τοῦ ἐχάριζε λόγον μεστὸν νοημάτων. Εἶχε βαθὺ ἐκκλησιαστικὸν φρόνημα, διὸ καὶ περὶ τῆς Ἐκκλησίας πάντοτε ὠμίλει. Ὁ διοργανωτικὸς δυναμισμὸς του ἦτο ἐκδηλὸς εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν ἐν τε τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ καὶ τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ. Συνεδύαζε τὴν δημιουργικὴν φαντασίαν μὲ τὴν ρεαλιστικὴν προσαρμοστικότητα. Διέθετε ἀριστὸν λειτουργικὸν ἦθος καὶ ὑποδειγματικὸν τελετουργικὸν ὕψος. Ἀληθὲς ἱεουργὸς τοῦ κηρυγματικοῦ λόγου ἐπειδὴ προετίμα ὀρθῶς τὸ χριστοκεντρικὸν περιεχόμενον αὐτοῦ. Ἦτο ὀμιλητὴς ἀκριβολόγος μὲ ρητορικὴν γλαφυρότητα. Συζητητὴς ἐπιδέξιος καὶ ὅταν διεφώνει ἤρεμος καὶ ἐγκρατής. Ἐπαινετικὸς πάντοτε ὑπὲρ τῶν συνεπισκόπων του, τῶν ἀκαδημαϊκῶν θεολόγων διδασκάλων καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐργατῶν τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπίσκοπος θεληματικὸς ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις τοῦ βίου αὐτοῦ, μὲ τόσον ἐκδηλὰ τὰ ἐξωτερικὰ σημεῖα τῆς ἐκ τῆς νόσου σωματικῆς φθορᾶς αὐτοῦ, γιγάντια ἀληθῶς συμμετοχὴ εἰς τὰ καθήκοντα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις του ὡς Ἐπισκόπου τῆς Ἐκκλησίας ὑπῆρξε μία ἀδιάψευστος ἐπιθεθαίωσις καὶ τερματικὴ ἐπισφράγις τῆς ἐξόχου, δυναμικῆς καὶ πληθωρικῆς προσωπικότητος αὐτοῦ. Τὸ χρησιμοποιηθὲν ὑπ' αὐτοῦ εὐαγγελικὸν λόγιον, κατὰ τὸν χειροτονητήριον λόγον του εἰς ἐπίσκοπον, πρὸ 31 ἐτῶν, ὡς προσδοκία καὶ εὐχή, ἀκούεται τώρα ὡς μαρτυρία καὶ ἀλήθεια. Ὁ ἱερός οὗτος ἀνὴρ «ἠγωνίσθη τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως» ἐπελήφθη τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθη καὶ ὡμολόγησε τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων» (Α'

Τιμοθ. στ' 12). Ὁ Μητροπολίτης Κίτρους καὶ Κατερίνης Βαρνάβας, κατὰ κόσμον Νικόλαος Τζωρτζάτος, ἀνεδείχθη, χάριτι θεία, ἐπίσκοπος ἄγιος καὶ δημόσιος ἀνὴρ σπουδαῖος.

«Καὶ κατέπαυσεν Ἰακώβ ἐπιτάσων τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ... καὶ ἐξέλιπε καὶ προστετέθη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ». Καὶ ἡ συνέχεια τῆς μεγαλειώδους σκηνῆς: «Καὶ ἐπιπεσὼν Ἰωσήφ ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἔκλαυσεν αὐτὸν καὶ ἐφίλησεν αὐτόν».

Ἰδοὺ ὅλοι ἡμεῖς ὡς ἄλλοι Ἰωσήφ. Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ, ἐκπροσωπούμενοι ὑπὸ τῆς ταπεινότητός μου, ἡ πληθὺς τῶν Ἱεραρχῶν, ὁ ἱερός κλήρος, οἱ ἄρχοντες τοῦ τόπου μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν ὑπουργὸν Βορείου Ἑλλάδος κ. Ἰωάννην Παπαδόπουλον καὶ τὸ εὐσεβὲς πλήρωμα τῆς τοπικῆς ταύτης Ἐκκλησίας, οἱ φίλοι καὶ οἱ συγγενεῖς «πεσόντες ἐπὶ πρόσωπον τοῦ Μητροπολίτου Βαρνάβα, νέου τῆς Ἐκκλησίας πατρὸς, κλαίμεν αὐτὸν καὶ φιλοῦμεν αὐτὸν εὐλαβῶς».

Καὶ ἐξερχόμενοι τοῖνυν λιτανεῦσαι καὶ ἐνταφιάσαι τὸ σκήνωμα αὐτοῦ, ἀνάστασιν νεκρῶν προσδοκῶντες, ἐλπίζομεν καὶ πιστεύομεν ὅτι θὰ ἴδωμεν πάλιν τὸν ποιμένα τὸν καλὸν τῆς Ἐκκλησίας ὡς καὶ πάντας τοὺς προσφιλεῖς κεκοιμημένους. Ἐκεῖ εἰς τὴν ἐπουράνιον καὶ ἀχειροποίητον νέαν πόλιν, τὴν ἀείφωτον, τὴν κατησφαλισμένην εἰς τὸν αἰῶνα, τὴν τεθεμελιωμένην ἀδιασειστώσως, τὴν παρέχουσαν ἀνετον, εὐφρόσυνον διαμονὴν εἰς τοὺς οἰκοῦντας, ἔνθα ὕδωρ ζωῆς καὶ καρπὸς τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς τρέφουσι τοὺς πολίτας αὐτῆς, οἱ ὅποιοι ἐν ἀμέσῳ ἐπικοινωνίᾳ μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἀγνίου διατελοῦντες, βλέπουν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ λατρεύουν αὐτῷ. «Καὶ ἐξαλείψει ἀπ' αὐτῶν καὶ ἀφ' ἡμῶν ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον, ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι, οὔτε πένθος, οὔτε κραυγὴ, οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι· ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθον» (Ἀποκ. κα' 4).

Τίμιε πάτερ καὶ δέσποτα, μὲ τὸ διαβατήριον τῆς πίστεως καὶ τῶν καλῶν ἔργων, τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ἀγάπης, τῆς μετανοίας καὶ τῆς συμμετοχῆς μέχρι καὶ τῆς τελευταίας ἡμέρας εἰς τὸ Ποτήριον τῆς ζωῆς, πορεύεσαι εἰς τὴν αἰωνίαν πατρίδα.

Αἰωνία Σου ἡ μνήμη καὶ καλὴν Ἀνάστασιν, τίμιε τῆς Ἐκκλησίας Ποιμενάρχᾳ.

Ἄ μ ἡ ν

ΙΔΡΥΜΑ PRO ORIENTE

ΕΙΚΟΣΙΝ ΕΤΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΔΙΑΛΟΓΟΝ

Μετά την παρέλευσιν είκοσαετίας, σχεδόν, από τῆς λήξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Β' Βατικανοῦ Συνόδου καὶ τῆς κατὰ τὸ δυνατόν ἀντικειμενικῆς ἀξιολογήσεως τῶν ἀποφάσεών της, ποὺ διὰ τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν καὶ τοὺς πιστοὺς της ἀπετέλεσαν τὴν ἀρχὴν μιᾶς νέας ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, ἐγίνεν ἐντονώτερον ἀντιληπτὴ ἡ ἱστορικὴ σημασία καὶ ἡ ἰδιαιτέρα σπουδαιότης τοῦ Διατάγματος περὶ Οἰκουμενισμοῦ, δεδομένου ὅτι τοῦτο ὑπῆρξεν ἡ βάσις τοῦ ἀνοιγματος τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὴν Ὁρθόδοξον Ἀνατολήν, ἡ ὁποία διὰ τοῦ αἰδίου Πατριάρχου Ἀθηνᾶγορου ἐσπευσεν νὰ ἀναλάβῃ τὰς εὐθύνas της διὰ τὸ ἔργον τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν πραγματοποιήσιν τῶν λόγων τοῦ Κυρίου «ὅτι πάντες ἐν ὧσιν» (Ἰω. 17,21).

Ἡ σπουδαιότης, ὅμως, τοῦ Διατάγματος περὶ Οἰκουμενισμοῦ ἐκδοθέντος τὸν Νοέμβριον τοῦ 1964, ἔγκειται καὶ εἰς τὴν δι' αὐτοῦ ἔξαρσιν τοῦ γεγονότος, ὅτι καὶ αἱ κατὰ τόπους Ἐκκλησίαι ὀφείλουσαν νὰ ἐργασθοῦν μετὰ ζήλου διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς κινήσεως πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἐνότητος, ἐντὸς τοῦ πνεύματος τῶν καιρῶν καὶ τῆς γραμμῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρώμης¹.

Ἀνταποκρινόμενος εἰς τὸ νέον πνεῦμα, μετὰ μάλιστα τὴν ἱστορικὴν συνάντησιν Πάπα καὶ Πατριάρχου εἰς Ἱεροσόλυμα, τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1964, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Βιέννης Καρδινάλιος Φραγκίσκος Κένιχ, γνωστὸς διὰ τὸν ἡγετικὸν φιλελεύθερον ρόλον του κατὰ τὰς ἐργασίας τῆς Β' Βατικανῆς Συνόδου, τὸν Νοέμβριον τοῦ 1964, συνέστησε τὸ Ἰδρυμα Pro Oriente μετ' σκοπὸν τὴν προσέγγισιν ἰδίως τῆς Ὁρθόδοξου καὶ τῶν λοιπῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν μετὰ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας διὰ τῆς προβολῆς τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας εἰς τὸν εὐρωπαϊκὸν χώρον καὶ μάλιστα εἰς τὴν Βιέννην, ἡ ὁποία ἀπὸ αἰῶνων ἀποτελεῖ τὸ σημεῖον συναντήσεως Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, μέσω οἰκουμενικῶν ἐπαφῶν, διαλέξεων, ἐπισκέψεων, δημοσιευμάτων καὶ πνευματικῶν ἀνταλλαγῶν. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Αὐστρίας κ. Χρυσόστομος, ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀποστολὴν καὶ τὸ ἔργον τοῦ Ἰδρύματος Pro Oriente, χαρακτηρίζει τοῦτο, ὡς «πραγματοποιήσιν τῶν ὁραματισμῶν τῶν μεγάλων ἐκκλησιαστικῶν ἀνδρῶν, διότι σκοπὸς του εἶναι ἡ προβολὴ τοῦ πνεύματος, τῆς ζωῆς, τῶν τύπων καὶ τῆς ἐκφράσεως τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, ἡ προσέγγισις τούτων μετὰ τοῦ καθολικοῦ κόσμου, τῶν θεολόγων καὶ τῶν πιστῶν, ὁ παραμερισμὸς τῶν προ-

καταλήψεων, ἡ ἐντόπισις καὶ ὁ τονισμὸς τῆς κοινῆς γραμμῆς τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ ἡ δημιουργία νέου χριστιανικοῦ κόσμου»².

Ἀπὸ τότε καὶ μέχρι σήμερον τὸ Pro Oriente, μοναδικὸν εἰς ὁλόκληρον τὸν καθολικὸν κόσμον, ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ πλουσιωτάτην δραστηριότητα, εἰς τὰ πλαίσια τοῦ ἐπικρατοῦντος εἰς τὴν Αὐστρίαν πνεύματος οἰκουμενικῆς συνεργασίας, ἐκδηλουμένου διὰ ὑποτροφίῶν εἰς ὀρθοδόξους θεολόγους, τῆς διδασκαλίας τῆς ὀρθοδόξου Θεολογίας εἰς τὰς Καθολικὰς Θεολογικὰς Σχολὰς — εἰς τὸ Γκράτς ἡ διδασκαλία ἔχει ἀνατεθῇ εἰς τὸν Ὑψηλὸν κ. Γρηγόριον Λαρεντζάκην — τῶν οἰκουμενικῶν ἐκπομπῶν τῆς τηλεοράσεως καὶ τοῦ ραδιοφώνου, τῆς βοήθειας εἰς τὸν ποιμαντικὸν τομέα, κ.ἄ. Ἀσφαλῶς τὸ πνεῦμα αὐτὸ ἐξηγεῖ τὴν προθυμίαν τῆς Αὐστριακῆς Κυβερνήσεως νὰ ἀναγνωρίσῃ, μετ' ὁμόφωνον ψῆφον τῆς Βουλῆς, νόμῳ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ τὴν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Ἱ. Μητροπόλιν Αὐστρίας ὡς Ν.Π.Δ.Δ., τὸν Ἰούνιον τοῦ 1967.

Ἱεράρχαι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, μετ' ἐπικεφαλῆς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Χαλκηδόνος κ. Μελίτωνα, καὶ τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ὡς καὶ θεράποντες τῆς Ὁρθόδοξου Θεολογίας, προέβαλον ἀπὸ τοῦ Βήματος τοῦ Pro Oriente, διὰ διαλέξεων εἰς τὰ πλαίσια οἰκουμενικῶν συμποσίων καὶ διὰ συμμετοχῆς εἰς θεολογικὰς συζητήσεις καὶ συνέδρια, τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν παράδοσιν τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας καὶ τὰς θέσεις τῆς Ὁρθόδοξου Ἀνατολῆς εἰς τὸν διάλογον μετὰ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο δέον νὰ τονισθῇ καὶ ἡ ἐξ ἀρχῆς ἐνθαρρυντικὴ καὶ ζωηρὰ συμμετοχὴ τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης. Οἱ Καθηγηταὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1967, μετ' ἐπικεφαλῆς τὸν αἰμνηστον Μητροπολίτην Θεσσαλονίκης Παντελεήμονα Παπαγεωργίου, ἐπεσεκέφθησαν ἐπισήμως τὸν Καρδινάλιον Κένιχ καὶ τὴν ρωμαιοκαθολικὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τῆς Βιέννης.

Πλὴν τῶν ἀκαδημαϊκοῦ χαρακτῆρος ἐκδηλώσεων, τὰ μέλη τοῦ Pro Oriente, παράγοντες τοῦ πολιτικοῦ, δημοσιογραφικοῦ καὶ οικονομικοῦ κόσμου τῆς Βιέννης, μετ' ἐπικεφαλῆς τὸν Καρδινάλιον Κένιχ καὶ τὸν Πρόεδρον τοῦ Δ.Σ. πρ. Ὑπουργὸν Παιδείας Dr. Theodor Piffl-Percevic, ἔχουν κατὰ καιροὺς ἐπισκεφθῇ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τὰς λοιπὰς

1. Unitatis redintegratio — Ökumenismusdekret, Art. 4, ἐν: 20 Jahre Ökumenismus, Innsbruck-Wien 1984, σ. 11-24.

2. Metropolit Dr. Chrysostomos Tsiter, Das Fünf-Jahres-Jubiläum von Pro Oriente — 1969, ἐν: ἄνωτ., σ. 297.

ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας, πρὸς γνωριμίαν καὶ δημιουργίαν προσωπικῶν σχέσεων.

Ἰδιαίτερας σημασίας ὑπῆρξε τὸ πρόσφατον προσκυνηματικὸν ταξίδιον τοῦ Pro Oriente ἐπὶ τῶν Βημάτων τοῦ Ἀποστόλου Παύλου εἰς τὴν Ἑλλάδα, πού ἐστέφθη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας³. Ἡ δραστηριότης τοῦ Ἰδρύματος σὺν τῷ χρόνῳ ἐπεξετάθη καὶ εἰς τὰς σχέσεις μετὰ τῶν Ἀρχαίων Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν, αἱ ἀνεπίσημοι θεολογικαὶ συζητήσεις μετὰ τῶν ὁποίων εἶχον, ἤδη, συγκεκριμένα ἀποτελέσματα⁴. Σαφῆ εἰκόνα τοῦ ἔργου καὶ τῆς δραστηριότητος τοῦ Pro Oriente δίδει ἡ μέχρι τοῦδε δεκάτομος σειρά τῶν δημοσιεύσεων, ἡ ὁποία περιλαμβάνει ἐπίσημα ἐκκλησιαστικὰ κείμενα, τὰς διαλέξεις καὶ συζητήσεις, ὡς καὶ γερμανικὴν μετάφρασιν τοῦ Τόμου Ἀγάπης⁵.

Ἀπὸ 7ης μέχρις 9ης Νοεμβρίου 1984 ἔλαβον χώραν εἰς τὴν Βιέννην αἱ ἐπίσημοι ἐκδηλώσεις τοῦ εορτασμοῦ τῆς συμπληρώσεως 20 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Διατάγματος περὶ Οἰκουμενισμοῦ καὶ τῆς συστάσεως τοῦ Ἰδρύματος Pro Oriente.

Κατὰ τὸ πρόγραμμα, τὴν 7ην Νοεμβρίου 1984, ὠμίλησεν εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βιέννης, ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Εὐάγγελος Θεοδώρου, μὲ θέμα τὸν λειτουργικὸν πλοῦτον τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ Κοσμήτορος Prof. Dr. Ernst Chr. Suttner.

Τὴν ἐπομένην, 8ην Νοεμβρίου, συνῆλθεν ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῶν μελῶν τοῦ Ἰδρύματος εἰς πανηγυρικὴν συνεδρίαν, εἰς τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν Μέγαρον, παρουσία καὶ τῶν Ἐπιτίμων Μελῶν, μετὰ τῶν ὁποίων ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Αὐστρίας καὶ ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Ἱ. Ἀναστασίου. Κατ' αὐτὴν ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Καρδινάλιου ἀπολογισμὸς καὶ ἀξιολόγησις τῆς ἐργασίας τοῦ Ἰδρύματος κατὰ τὴν τελευταίαν εἰκοσαετίαν καὶ προγραμματισμὸς τοῦ ἔργου μελλοντικῶς. Ἐξήρθη ὅλως ἰδιαίτερος ἡ λίαν πολῦτιμος καὶ ἀμέριστος ἀρωγὴ ἐκ μέρους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὡς καὶ ἡ πολῦτιμος συνεργασία μετὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Αὐστρίας κ. Χρυσόστομου καὶ διὰ μακρῶν ἐτονίσθη ἡ σημασία τοῦ προσκυνηματικοῦ ταξιδίου εἰς τὴν Ἑλλάδα. Μετὰ ταῦτα ὁ Καρδινάλιος ἀνεκήρυξεν Ἐπίτιμα Μέλη τοῦ Ἰδρύματος, εἰς ἀναγνώρισιν καὶ

ἐπιβράβειυσιν τῆς συμβολῆς τῶν εἰς τὴν προαγωγὴν τῶν σκοπῶν καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Pro Oriente τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Ἑλβετίας κ. Δαμασκηνόν, τοῦ ὁποίου ἐξῆρε τὴν προσωπικότητα καὶ τὸ κύρος εἰς τὰς διεκκλησιαστικὰς καὶ διορθόδοξους σχέσεις καὶ τὸν ρόλον του ὡς συμπροέδρου τοῦ Α' Ἐκκλησιολογικοῦ Συνεδρίου «Κοινωνία» (Βιέννη, Ἀπρίλιος 1974), τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Τυρολόης καὶ Σερεντίου κ. Παντελεήμονα, τοῦ ὁποίου ὁ Καρδινάλιος ἐτόνισε τὸ ἐπιστημονικὸν κύρος, τὴν ιδιότητα τοῦ Προέδρου τῆς Ἑταιρείας τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου τῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τὴν προσφορὰν του εἰς τὴν προβολὴν τοῦ Ἰδρύματος διὰ τῶν πρὸ ἐτῶν διαλέξεών του εἰς οἰκουμενικὸν συμπόσιον καὶ τὸν Καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Εὐάγγελον Θεοδώρου, τοῦ ὁποίου ἐπήνεσε τὴν ἐπιστημονικὴν, συγγραφικὴν καὶ δημοσιογραφικὴν δραστηριότητα καὶ τὴν συμβολὴν του εἰς τὴν προώθησιν τῶν διεκκλησιαστικῶν σχέσεων.

Ἐπηκολούθησεν ἡ τέλεσις ὑπὸ τοῦ Καρδινάλιου Ἑσπερινοῦ εἰς τὴν Μονὴν τῶν Σκώτων Βενεδικτίνων, κατὰ τὸν ὁποῖον ἀνεγνώσθη, πρῶτον, ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Αὐστρίας τὸ Πατριαρχικὸν Μήνυμα τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχοῦ κ. Δημητρίου, τόνισαντος, ὅτι «τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀπὸ τῆς πρώτης ἀρχῆς περιέβαλε διὰ τῆς προσοχῆς καὶ ἐκτιμήσεως αὐτοῦ τὸ σπουδαῖον τοῦτο Ἰδρυμα, ἡ δὲ μετ' αὐτοῦ συνεργασία ὑπῆρξεν εἰλικρινῆς καὶ γόνιμος κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διαρρησσῶν ἔκτοτε δύο δεκαετιῶν...», καὶ ὅτι ἡ δραστηριότης καὶ ἡ προσφορὰ τοῦ Pro Oriente «εἰς τὴν ἱεράν ὑπόθεσιν τῆς καλυτέρας γνωριμίας καὶ καταλλαγῆς μετὰ τῶν δύο ἐκκλησιαστικῶν ἡμῶν κόσμων, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἐπιδιωκομένης πλήρους ἐνότητος αὐτῶν ἐν τῇ κοινῇ πίστει, ἀποτελοῦσιν ὡς τόσας «οἰκουμενικὰς ἐλπίδας», διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν καὶ πραγμάτωσιν τῶν ὁποίων διακαῶς προσευχόμεθα καὶ ἐργαζόμεθα ὡς τε Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ προσωπικῶς»⁶. Ἐν συνεχείᾳ ἀνεγνώσθησαν οἱ χαιρετισμοὶ τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ρωσίας, Σερβίας, Ρουμανίας, Βουλγαρίας, Ἑλλάδος, Κοπτικῆς καὶ Ἀρμενικῆς. Ἰδιαίτερα σημασία ἐδόθη εἰς τὸ Μήνυμα τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεῖμ, ὅπερ ἀνέγνωσεν ὁ Καθηγητὴς κ. Εὐαγ. Θεοδώρου. Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος συγχάριρει τὸν Καρδινάλιον διὰ τὸ θεοφιλὲς ἔργον τοῦ Ἰδρύματος καὶ προσθέτει ἀπευθυνόμενος πρὸς αὐτόν: «Εὐχομαι ὅπως ὁ Θεὸς εὐλόγησιν τὰς εὐγενεῖς προσπάθειάς διὰ τὴν πραγμάτωσιν τοῦ τόσον εὐστόχως ριφθέντος ὑπὸ τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος συνθήματος, καθ' ὃ ὁ Οἰκουμενικὸς Διάλογος πρέπει νὰ μὴ εἴναι ἀπλῶς διάλογος, ἀλλὰ διάλογος ἀληθείας ἐν ἀγάπῃ...»⁷. Ἀπήντησεν ὁ Καρδι-

3. Εὐαγγέλου Θεοδώρου, Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Βιέννης Καρδινάλιος König μετ' ἐκπροσώπων τοῦ Ἰδρύματος Pro Oriente εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐν: Ἐκκλησία, Ἀθῆναι 1. Ὀκτ. 1984, τ. 19. Archimandrit Michael Staikos, Pro Oriente auf den Spuren des Apostels Paulus in Griechenland, ἐν: Ökumenisches Forum, Graz 1984, τ. 7, 187-192.

4. Κοινὸν ἀνακοινωθὲν ἀπὸ 23.6.1984 τοῦ Πάπα Ἰωάννου-Παύλου Β' καὶ τοῦ Συροϊτακωβίτου Πατριάρχου Ἰγνατίου Ζάκχα Ἰβας Α', γερμανιστί, ἐν: 20 Jahre Ökumenismus, σ. 128-130.

5. Tomos Agapis, Innsbruck-Wien-München 1978.

6. Ἀρχεῖον Ἱ. Μ. Αὐστρίας.

7. Ἐκκλησία, Ἀθῆναι 1. Ἀπριλίου 1985, τ. 7-8, σ. 254.

νάλιος, εκφράσας αίσθήματα ευγνωμοσύνης διὰ τὴν υποστήριξιν τοῦ ἔργου τοῦ Pro Oriente ἐκ μέρους ἰδίως τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ τὴν πολυπλευρον καὶ λίαν καρποφόρον συνεργασίαν των μετὰ τοῦ Ἰδρυματος καὶ τὴν συμπαράστασιν εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν σκοπῶν του.

Ἀποκορύφωμα τῶν ἐκδηλώσεων ἦτο ἡ μετὰ ταῦτα ἐορτὴ εἰς τὴν Αἰθουσαν Τελετῶν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βιέννης, εἰς τὴν ὁποίαν παρέστησαν ὁ Πρόεδρος τῆς Αὐστριακῆς Δημοκρατίας, ὁ Ὑπουργὸς Παιδείας, ὁ Δήμαρχος τῆς Βιέννης, οἱ Μητροπολίται Αὐστρίας, Ἑλβετίας καὶ Τυrolόης, Ἀρχιερεῖς ἐκπρόσωποι τῶν Πατριαρχείων Ρωσίας, Σερβίας, Ρουμανίας καὶ Βουλγαρίας, ὡς καὶ τῶν Ἀρχαίων Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν, ὁ Νούντιος τοῦ Πάπα, ὁ Πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος Γ. Κλαδάκης, ἡ ρωμαιοκαθολικὴ Ἱεραρχία τῆς Αὐστρίας, οἱ Ἐπίσκοποι τῆς Εὐαγγελικῆς καὶ τῆς Παλαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, οἱ Καθηγηταὶ Εὐαγ. Θεοδώρου καὶ Ἰ. Ἀναστασίου, οἱ Καθηγηταὶ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς καὶ τῆς Εὐαγγελικῆς Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ πλῆθος ἀκροατῶν. Μετὰ τὸν χαιρετισμὸν τοῦ Προέδρου Piffel-Percevic, τὸν λόγον ἔλαβεν ὁ Καρδινάλιος Κένιχ, εἰπὼν μεταξὺ ἄλλων: «Ἡ οἰκουμενικὴ κίνησις δὲν εἶναι μονόδρομος. Αἱ προσπάθειαι τῶν Καθολικῶν, διὰ νὰ ἔχουν ἀποτέλεσμα, θὰ πρέπει νὰ συναντηθῶν με σχετικὰς προτάσεις καὶ προσπάθειαι τῶν Ὁρθοδόξων εἰς τὰς διαφόρους Ὁρθοδόξους χώρας. Πρὸς τοῦτο θεωρῶ σκόπιμον καὶ προτείνω τὴν σύστασιν σχετικοῦ πρὸς τὸ Pro Oriente ἰδρυματος, ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν π.χ. Pro Occidente... Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἀπευθύνομαι πρὸς τὸν καθολικόν, πρὸς τὸν χριστιανικὸν κόσμον τῆς Αὐστρίας, πρὸς ὅλους τοὺς καθολικοὺς καὶ χριστιανοὺς τῆς χώρας αὐτῆς, μετὰ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ παρακαλέσετε τὰς Ἐκκλησίας, τοὺς Ἐπισκόπους καὶ αὐτὴν τὴν Ρώμην ἀκόμη νὰ δραστηριοποιηθῶν ἀκόμη περισσότερο. Τὸ πλῆρωμα θέλει τὴν ἐνότητα...»⁸. Ἐν συνεχείᾳ ὠμίλησεν ὁ Καρδινάλιος Βίλλεμπραντς, Πρόεδρος τῆς Γραμματείας τοῦ Βατικανοῦ διὰ τὴν Ἑνότητα, μετὰ θέμα «Ἡ προσφορὰ τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν προσέγγισιν Καθολικῆς καὶ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας», τονίσας, ὅτι «ἡ ἱστορία τῆς Βιέννης, ἡ γεωγραφικὴ της θέσις καὶ ἡ σημερινὴ πολιτικὴ οὐδετερότης τῆς Αὐστρίας, προσφέρουν δυνατότητας, ποὺ ἄλλοι δὲν ὑπάρχουν. Πολλοὶ τοπικαὶ Ἐκκλησίαι ἀντιπροσωπεύονται εἰς τὴν Βιέννην διὰ Ἐπισκόπων ἢ Ἱερέων καὶ οὕτω ὑπάρχει ἡ δυνατότης δημιουργίας ἐπαφῶν... Αὐτὴν τὴν οἰκουμενικὴν κλήσιν, μετὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ἐκκλησία τῆς Αὐστρίας καὶ ὁ Ἐπίσκοπος τῆς Βιέννης ἔχουν συνταυτισθῇ, περιέγραφε σαφῶς καὶ πειστικῶς ὁ Καρδινάλιος Κένιχ ὡς «Βιέννην-Γέφυραν πρὸς τὴν ἀνατολήν...» Τὸ Ἰδρυμα Pro Oriente ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ παραδειγματικὴν καὶ ἐνθαρρυντικὴν ἐργασίαν διὰ τὴν προσέγγισιν Καθολικῆς καὶ Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τὴν ἐπ' αὐτῶν τῶν, διὰ τὴν ὁποίαν ἐλπίζομεν καὶ προσευχό-

μεθα. Εἰς στενὴν σχέσιν μετὰ τῆς Ἱεραρχίας τῆς κατὰ τόπους Ἐκκλησίας καὶ μετὰ συνεχῆ καὶ ἀδελφικὴν συνεργασίαν μετὰ τὴν Γραμματείαν διὰ τὴν Ἑνότητα, τὸ Pro Oriente ἐπετέλεσε θαυμαστὸν καὶ καρποφόρον ἔργον... Ἡ Οἰκουμενικὴ Κίνησις βαδίζει τὴν ὁδὸν τῆς ὑπομονῆς, τῆς κατανοήσεως, τῆς θελήσεως καὶ τῶν πράξεων...»⁹.

Ἐπικολούθησεν ἐπίσημος δεξίωσις ἐκ μέρους τοῦ Δημάρχου τῆς Βιέννης εἰς τὰς ἱστορικὰς καὶ μεγαλοπρεπεῖς αἰθούσας τοῦ Δημαρχείου.

Τὴν ἐπομένην ὁ Καρδινάλιος Βίλλεμπραντς καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἑλβετίας κ. Δαμασκηνὸς ἔδωσαν, ἀπὸ κοινοῦ, συνέντευξιν εἰς τοὺς ἀνταποκριτὰς τῶν αὐστριακῶν, γερμανικῶν καὶ ἑλβετικῶν ἐφημερίδων, τῶν πρακτορείων εἰδήσεων καὶ τῆς αὐστριακῆς ραδιοφωνίας, εἰς τὸ μέγαρον τοῦ Νουντσίου. Τὸ ἐνδιαφέρον ὑπῆρξε μέγα καὶ δικαιολογημένον, λόγῳ τοῦ διεκκλησιαστικοῦ κύρους ἀμφοτέρων, οἱ ὅποιοι ἔλαβον θέσιν εἰς σύγχρονα ἐκκλησιαστικὰ καὶ θεολογικὰ προβλήματα γενικώτερον καὶ τὴν οἰκουμενικὴν κίνησιν εἰδικώτερον.

Αἱ ἐορταστικαὶ ἐκδηλώσεις, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων ἐτονίσθη ὅπως ἰδιαίτερος ὁ πρωταγωνιστικὸς ρόλος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἐκλείσαν δι' ἐπισήμου γεύματος τοῦ Καρδινάλιου πρὸς τιμὴν τῶν ὀρθοδόξων προσκεκλημένων εἰς τὸ ἀνάκτορον Schwarzenberg.

Τὸ Pro Oriente, διὰ τοῦ τρόπου τῆς ἐργασίας του καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς εἰκοσαετίας 1964-1984, ἐμπνεόμενον ἀπὸ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν προσωπικότητα τοῦ ἱδρυτοῦ του Καρδινάλιου Κένιχ, κατώρθωσε νὰ ἀποδείξῃ ὅτι «ὅταν τὰ κείμενα γίνονται πράξεις, τότε ἡ οἰκουμενικὴ κίνησις εἶναι ζωή»¹⁰ καὶ ἀπὸ μέσον προαγωγῆς τῆς οἰκουμενικῆς κινήσεως ἐντὸς μιᾶς τοπικῆς ἐκκλησίας νὰ ὑπερβῇ τὰ ὅρια της καὶ νὰ γίνῃ ὄργανον πολύτιμον τῆς διεκκλησιαστικῆς κινήσεως μετὰ τῆς Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, παράδειγμα πρὸς μίμησην καὶ ὑπόδειγμα τῶν κοινῶν προσπαθειῶν πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας, ἐντὸς τοῦ πνεύματος τοῦ ἐν ἀγάπῃ Διαλόγου τῆς ἀληθείας καὶ ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ ἐπισήμου Θεολογικοῦ Διαλόγου μετὰ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς καὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μύρων κ. Χρυσόστομος ἐχαράκτήρισεν τὸ Pro Oriente ὡς «Laboratorium unitatis — Ἐργαστήριον τῆς ἐνότητος»¹¹.

Ἀρχιμ. ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΪΚΟΣ

Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱ.Μ. Αὐστρίας

9. Ἀρχεῖον Pro Oriente.

10. Pierre Duprey, Geleitwort, ἐν: 20 Jahre Ökumenismus, σ. 7.

11. Metropolit Dr. Chrysostomos Konstantinidis, Laboratorium unitatis, ἐν: 20 Jahre Ökumenismus, σ. 327.

8. Ἀρχεῖον Pro Oriente.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

Η είδησι που μετέδωσε το επίσημο είδησεογραφικό Πρακτορείο της Κίνας «SINHWA», ότι τον περασμένο Οκτώβριο επανελειτούργησε ένας από τους ὀρθόδοξους Ναούς της πόλεως Χαρμπίν, βαθιά χαροποίησε τον χριστιανικό κόσμο. Μερικά ενδιαφέροντα στοιχεία από την πορεία της Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας στην Κίνα παρουσιάζονται στις γραμμές που ακολουθούν.

Ὡς γνωστόν, με την ιεραποστολική δραστηριότητα του Ρώσου Ἐπισκόπου INNOKENTII FIGOURON-SKY, περί τὰ τέλη τοῦ 19ου καὶ ἀρχές τοῦ 20οῦ αἰῶνος ἡ Ὁρθόδοξη Ἱεραποστολή ἀνεπτύχθη σὲ πολλές περιοχές τῆς Κίνας. Ἀργότερα, με την ἐπικράτησι τῆς μπολσεβίκικῆς ἐπαναστάσεως στή Ρωσία, πολλές χιλιάδες ὀρθόδοξων Ρώσων, ἑκατοντάδες Ἱερέων καὶ μερικοί Ἐπίσκοποι κατέφυγαν σὲ διάφορες περιοχές τῆς Κίνας. Ἔτσι, περί τὸ 1949 οἱ Ὁρθόδοξοι πιστοὶ στην Κίνα ἔφθαναν τὶς 270.000 περίπου.

Ὅπως ἦταν φυσικό, στην περίοδο αὐτὴ ἡ Ὁρθόδοξία στην Κίνα παρουσίασε ιδιαίτερη ἀνθησι. Ἀξιόλογα ιεραποστολικά κέντρα ἀνεπτύχθησαν σὲ ἐξῆς πόλεις:

—Στὸ Πεκίνο, πρωτεύουσα τῆς χώρας, ὅπου λειτουργοῦσε ὑποδειγματικὰ τὸ Θεολογικὸ Σεμινάριο γιὰ ὑποψηφίους κληρικούς, τρεῖς Ναοὶ καὶ δύο Μοναστήρια, ἀνδρικό καὶ γυναικεῖο. Στὸ Πεκίνο ἦταν ἡ ἔδρα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κίνας Βίκτωρος.

—Στὴ SHAGHAI, ἔδρα Ἐπισκόπου με 70.000 πιστοὺς καὶ με ἀξιόλογο Τυπογραφεῖο, ὅπου τυπώθηκαν ὅλα τὰ ἐκκλησιαστικὰ βιβλία στην κινεζικὴ.

—Στὸ Χαρμπίν τῆς Μαντζουρίας (βορειοανατολικὴ Κίνα, κοντὰ στὰ ρωσικὰ σύνορα), ἔδρα Μητροπολίτου, με περισσότερους ἀπὸ 100.000 πιστοὺς καὶ μεγάλο ἀριθμὸ Ἱερέων. Γιὰ τὴν ἐξυπηρέτησι τῶν θρησκευτικῶν ἀναγκῶν τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἀριθμοῦ πιστῶν, κτίσθηκαν πολλοὶ Ναοί, τοὺς ὁποίους ὁ σύγχρονος τουριστικὸς ὁδηγὸς τῆς Κίνας «A GUID TO ALL CHINA» ἀνεβάζει σὲ 30 (σελ. 60).

Ἀπὸ τὸ 1949, ὅμως, ἕως τὸ 1958 οἱ ἐγκατεστημένοι στην Κίνα Ρῶσοι ὑποχρεώθηκαν ἀπὸ τὸν MAO TSE TUNG νὰ ἐγκαταλείψουν τὴ χώρα. Μαζὶ με τοὺς πιστοὺς ἔφυγαν τότε καὶ ὅλοι οἱ Ρῶσοι Ἀρχιερεῖς καὶ Ἱερεῖς.

Ἀπέμειναν πλέον στην Κίνα ὁ Κινέζος Ἐπίσκοπος τῆς SHAGHAI Συμεών, ὁ ὁποῖος εἶχε χειροτονηθῇ τὸ 1950 καὶ ὁ Ἐπίσκοπος Πεκίνου Βασίλειος, ὁ ὁποῖος

χειροτονήθηκε στὴ Μόσχα τὸ 1957 εἰς ἀναπλήρωσι τοῦ Ρώσου Ἀρχιεπισκόπου, ποὺ εἶχε ἀποχωρήσει ἀπὸ τὴν Κίνα τὸ ἴδιο ἔτος.

Οἱ δοκιμασίες τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας στην Κίνα ἔφθασαν στὸ ἀποκορύφωμά τους κατὰ τὴ «μορφωτικὴ ἐπανάστασι» τοῦ MAO, τὴ δεκαετία 1966 - 1976. Ὡς γνωστόν, κατὰ τὴν περίοδο ἐκείνη εἶχαν κλείσει ὅλοι οἱ Ναοὶ καὶ εἶχε ἀπαγορευθῇ κάθε θρησκευτικὴ ἐκδήλωσι οἰουδήποτε θρησκευματος σὲ ὅλη τὴ χώρα. Τότε πολλοὶ Ναοὶ κατεστράφησαν καὶ ὅσοι ἀπέμειναν χρησιμοποιήθηκαν γιὰ ἄλλους σκοποὺς.

Μετὰ τὸ θάνατο, ὅμως, τοῦ MAO ὁ νέος Συνταγματικὸς Χάρτης τῆς Κίνας τοῦ 1978 προστατεύει κάθε θρησκεία. Κατόπιν αὐτοῦ, ἀπὸ ὅλους τοὺς Ὁρθόδοξους Ναοὺς τῆς Κίνας ἐπισκευάστηκε με ἔξοδα τοῦ κράτους ὁ ἱ. Ναὸς Ἀγίας Σκέπης στὸ Χαρμπίν καὶ ἐδόθη στὸ «HARBIN ORTHODOX PATRIOTIC ASSOCIATION», γιὰ τὶς λατρευτικὲς ἀνάγκες τῶν 200 περίπου Ὁρθόδοξων μελῶν του.

Στὸ Ναὸ αὐτόν, ποὺ εἶχε κτισθῇ τὸ 1931, τελεῖ τὴ θ. Λειτουργία στὰ ρωσικὰ κάθε Κυριακὴ καὶ τὶς μεγάλες γιορτὲς ὁ Κινέζος Ἱερεὺς κ. Γρηγόριος ZHU SHI FU, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀποφοιτήσῃ τὸ 1946 ἀπὸ τὸ Θεολογικὸ Σεμινάριο τοῦ Πεκίνου καὶ εἶχε χειροτονηθῇ ἀπὸ τὸν Ρῶσο Ἀρχιεπίσκοπο Πεκίνου Βίκτωρα. Ἐπιχοῦν δύο ἀκόμη Ὁρθόδοξοι Κινέζοι Ἱερεῖς, ὁ Ἱερομόναχος π. Σίμων BAI ZENG LIN, ἡλικίας 75 ἐτῶν καὶ ὁ π. Ἀλέξανδρος DU LEE FU, ἡλικίας 67 ἐτῶν.

Ἐκτὸς τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀγίας Σκέπης, στὸ Χαρμπίν ὑπάρχουν σήμερα τρεῖς ἀκόμη Ὁρθόδοξοι Ναοί. Οἱ δύο ἀπ' αὐτοὺς παραμένουν κλειστοί, ὁ δὲ τρίτος παραχωρήθηκε ἀπὸ τὸ κράτος στοὺς ρωμαιοκαθολικούς.

Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦταν ἡ ἀρμοδία ὑπηρεσία ἐπὶ τῶν θρησκευτικῶν ὑποθέσεων νὰ παραχωροῦσε γιὰ τὴν λατρεία τῶν Ὁρθόδοξων τοῦ Πεκίνου ἕναν ἀπὸ τοὺς κλειστοὺς Ναοὺς τῶν ρωμαιοκαθολικῶν (ἀφοῦ ὅλοι οἱ Ὁρθόδοξοι Ναοὶ τοῦ Πεκίνου ἔχουν καταστραφῇ), εἰς ἀντάλλαγμα τοῦ Ὁρθόδοξου Ναοῦ, ποὺ ἐδόθη στοὺς ρωμαιοκαθολικούς στὸ Χαρμπίν. Ἔτσι θὰ ἐξυπηρετοῦνται ὅχι μόνο οἱ Κινέζοι ὀρθόδοξοι ἀλλὰ καὶ Ἕλληνες ποὺ ἐργάζονται ἢ σπουδάζουν ἐκεῖ, καθὼς καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ὀρθόδοξοι διαφόρων ἐθνικοτήτων, ποὺ γιὰ ἐπαγγελματικὸς λόγους θρίσκονται στὸ Πεκίνο.

Ἀρχιμ. ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΤΡΑΜΠΑΣ

Η ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΟΥ ΟΦΦΙΚΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΧΟΝΤΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΝ ΠΑΝΤΕΛΗΝ ΠΡΕΒΕΛΑΚΗΝ

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀπένευμεν εἰς τὸν Ὁμότιμον Καθηγητὴν τῆς Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν καὶ Ἀκαδημαϊκὸν κ. Παντελὴν Πρεβελάκη τὸ ὄφφικιον τοῦ Ἀρχοντος Διδασκάλου τοῦ Γένους πρὸς ἐπιθράβεισιν κυρίως τῆς ἀκαταπονήτου δραστηριότητος αὐτοῦ πρὸς προβολὴν καὶ διάδοσιν τῶν μορφωτικῶν ἀξιῶν τῆς ἐλληνορθοδόξου παραδόσεως διὰ τοῦ διεθνῶς γνωστοῦ λαμπροῦ συγγραφικοῦ ἔργου του, ὅπερ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, περιλαμβάνει ποιητικὰς συλλογὰς, μυθιστορήματα, θεατρικὰ ἔργα, αἰσθητικὰς καὶ κριτικὰς μελέτας, δοκίμια Ἱστορίας τῆς Τέχνης καὶ μεταφράσεις ἀρχαίων καὶ ξένων συγγραφέων. Βιβλία του ἐξεδόθησαν ἐν μεταφράσει εἰς πολλὰς ξένας χώρας.

Ἡ εἰδικὴ τελετὴ τῆς χειροθεσίας ἐγένετο τὴν 28ην Μαΐου 1985 εἰς τὸ ὑποβλητικὸν περιβάλλον τοῦ Ἱ. Ναοῦ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐξαρχίας τοῦ Παναγίου Τάφου ὑπὸ τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας κ. Στυλιανοῦ, παρισταμένων τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου πρ. Καρπάθου κ. Γεωργίου, τοῦ Ἐξάρχου τοῦ Παναγίου Τάφου Πανιερωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἱεραπόλεως κ. Εἰρηναίου, τῶν συγγενῶν τοῦ τιμωμένου, τῆς κυρίας Σικελιανοῦ, τῶν Καθηγητῶν κ.κ. Εὐάγγ. Θεοδώρου, Γεωργίου Γαλίτη, Χρίστου Γιανναρά κ.ἄ.

Κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς τελετῆς ὁ Σεβ. Μητροπολίτης πρ. Καρπάθου κ. Γεώργιος ἀνέγνωσε τὸ σχετικὸν Πατριαρχικὸν Εὐεργετήριον Γράμμα, ὅπερ ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ἀριθ. Πρωτ. 366

Τοὺς εὐσεβεῖα καὶ ἀρετῇ κεκοσμημένους καὶ πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως χρησίμους καὶ εὐεργετικούς τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐαντιοὺς καταδεικνύοντας, ζήλω τε ἐνδὲφ περὶ τὰ κοινὰ ἀμφιπονουμένους, τιμᾶν οἶδε, χαίρουσα, ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία, ὀφφικίων τε ἀπονομαῖς τὴν πρὸς αὐτοὺς εὐκαίρως ἐνδείκνυσθαι εὐνοίαν.

Ἐπειδὴ τοίνυν τοιοῦτοις ἀγαστοῖς εὐσεβείας καὶ ἀρετῆς, ζηλωτῆς τε φιλοτιμίας καὶ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἀφοσίωσης, προτεινόμενοι κεκοσμημένους ἀποδεδεικται καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν κατὰ πνεῦμα νιδὸς Ἐντιμότατος κύριος Παντελὴς Πρεβελάκης, φιλευσεβῶς καὶ φιλογενῶς πολυτίμους προσφύρων ὑπηρεσίας τῷ καθ' ἡμᾶς Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ καὶ τῇ παιδείᾳ τοῦ Γένους, ἡ Μετριότης ἡμῶν, ἐπιβραβεῦσαι βουλομένη τὴν τοιαύτην αὐτοῦ ἀφοσίωσιν καὶ προσήλωσιν, ἔγνω, καὶ ἰδίαν Πατριαρχικὴν φιλοτιμίαν

καὶ προαίρεσιν, ἀπονείμει αὐτῷ τὸ ὄφφικιον τοῦ Ἀρχοντος Διδασκάλου τοῦ Γένους, τῆς εἰς τὸ ὀφφικιον τοῦτο προχειρίσεως αὐτοῦ ἐξ ὀνόματος ἡμῶν γενομένης ὑπὸ τοῦ Ἱερωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας κυρίου Στυλιανοῦ.

Ἐφ' ᾧ καὶ γράφοντες ἀποφαινόμεθα ἵνα ὁ ἐξονομασθεὶς Ἐντιμότατος κύριος Παντελὴς Πρεβελάκης ὑπάρχη ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ λέγηται Ἐντιμολογιώτατος Ἀρχων Διδάσκαλος τοῦ Γένους, τῆς προσηκούσης τῷ ὀφφικίῳ τούτῳ τιμῆς πάντοτε καὶ παρὰ πάντων ἀπολαύων καὶ ἀξιούμενος.

Ὅθεν εἰς ἐνδειξιν ἀπελύθη τὸ παρὸν ἡμέτερον Πατριαρχικὸν Εὐεργετήριον Γράμμα, δοθὲν μετ' εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν ἡμῶν τῷ Ἐντιμολογιωτάτῳ κυρίῳ Παντελῇ Πρεβελάκῃ, Ἀρχοντι Διδασκάλῳ τοῦ Γένους.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αἴϋε', κατὰ μῆνα Μάιον (δ')

Ἐπινεμήσεως Η'.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ἀποφαίνεται

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας κ. Στυλιανὸς προσεφώνησε τὸν τιμώμενον Ἀκαδημαϊκὸν κ. Π. Πρεβελάκη, εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

᾿Ακριβὲ καὶ σεπτέ μου φίλε καὶ συμπολίτῃ κ. Πρεβελάκη, τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, ἡ ἀνάματι αὐτῇ καὶ ἀδαπάνητῃ Μητέρᾳ καὶ Τροφὸς τοῦ Γένους, εἰς ἀναγνώριση τοῦ πανελληνίως πιδ καὶ οἰκουμενικῶς καταξιωμένου πνευματικοῦ Σας ἔργου, Σας ἀπένευμε "κατ' ἰδίαν Πατριαρχικὴν φιλοτιμίαν", τὸ περίσεπτο ὀφφικιον τοῦ Ἀρχοντος Διδασκάλου τοῦ Γένους.

Πόσο ἐπάξια, ἀλλὰ καὶ σὺγχρόνως πόσο ἀρμοσμένη εἶναι αὐτῇ ἡ τιμὴ μὲ τὸ ἔργο καὶ τὸ πρόσωπό Σας, τὸ διαπιστώνει κανεὶς ἂν πάρει ἕνα - ἕνα τὰ τρία μέρη τοῦ ἱερωτάτου αὐτοῦ τίτλου καὶ τὰ μετρήσει σὺς διαστάσεις τῆς ἀνεπιτήδευτης μεγαλοσύνης Σας.

Ἀρχοντα σ ὑπῆρξατε ἀπὸ καταβολῆς, καὶ αγωνιστήκατε μιὰ δλόκληρη ζωὴ νὰ μὴν προδώσετε τὴν εὐγενικὴ αὐτῇ καταγωγὴ Σας. Διδάσκαλος ἀναδειχθήκατε ὅχι μόνο διδάσκοντας ἀπὸ κα-

θέδρας για 35 δλόκληρα χρόνια την απόλυτη ταυτότητα του ὡ ρ α ί ο υ με τὸ ἄ γ ι ο καὶ τὸ ἁ λ η θ ι ν ό, ἀλλὰ καὶ διεγείροντας σὴν ψυχὴ τοῦ κάθε ἀναγνώστη Σας τὴν δύναμη “νὰ θαυμάζει τοὺς ἡρώες”, ἀκόμη καὶ ὅταν ὡς κοινὸς ἄνθρωπος σπανίως θὰ μπορούσε “νὰ ὑψωθεί σὸν ἐμπυροῖο τῆς θυσίας”, γιὰ νὰ χρησιμοποιήσω διατύπωση δική Σας. Τοῦ Γ έ ν ο υ ς, τέλος, σημειο προσανατολισμοῦ ὁφείλει νὰ Σᾶς χαρακτηρίσει κανεὶς, ἀξιολογώντας ὅχι μονάχα τὸ συγκεκριμένο έ ρ γ ο Σας, ἀλλὰ πρὸ πάντων θυθομετρώντας τὸ φ ρ ό ν η μ ᾶ Σας.

Σ’ αὐτὸ κυρίως τὸ μεῖζον στοιχεῖο τῆς παρουσίας Σας, πὸν ὑπερβαίνει ἀπειρώς τίς ἐξαριθμούμενες πραγματώσεις τῶν ὑπηρεσιῶν αἰτημάτων Σας, πρέπει νὰ ἀποβλέπει ὁ δίκαιος ἐκτιμητὴς τῆς συνολικῆς προσφοράς Σας.

Γιατὶ ἂν πράγματι με κάθε σελίδα Σας ὑπομνηματίζετε μνημειακὰ τὸ ἀρχετυπικὸ μεγαλεῖο τῆς φνσιογνωμίας τοῦ Νεοέλληνα, με τὸ ἀπειρώς εὐρύτερο καὶ βαθύτερο φ ρ ό ν η μ ᾶ Σας — πὸν ὁφείλει κανεὶς νὰ τὸ ἀπομαντεύσει κατὰ τὸ μέτρο τῆς προσωπικῆς του εὐαισθησίας — ὁμολογεῖτε ἕνα πανανθρώπινο καὶ κατ’ ἐξοχὴν χριστιανικὸ ἰδανικὸ σὶν σχέση τοῦ ἐπὶ μέρους προσώπου πρὸς τὸ σύνολο.

Αὐτὴ τὴν σχέση τὴν διατυπώσατε πέρυσι, κατὰ τὴν ἀναγόμενή Σας ὡς τοῦ πρώτου ἐπιτίμου Διδάκτορα τοῦ Παν/μίου Κρήτης, με τέτοιο τρόπο, πὸν μᾶς θυμίσατε — σὶν ἀναρχούμενη καὶ διεστραμμένη γενεὰ μας — γλώσσα μοναστικῆς ὑπακοῆς. Εἴπατε λοιπὸν πέρυσι σὶν Ρέθυμνο: “Τὴν φυλὴν του καὶ τὴν ἱστορία του, δηλαδὴ τὴ μοῖρα του, δὲν τὴν ἐφευρίσκει κανεὶς, παρὰ τὴ βρῖσκει μέσα του με πόνο καὶ ἀγώνα. Ἡ γλώσσα, τότε, ἡ μορφή τοῦ λόγου, τὰ διαθήματα τοῦ πνεύματος καὶ τὰ κινήματα τῆς ψυχῆς ὕ π α γ ο ρ ε ύ ο ν τ α ι. Τὸ ἱστορικὸ καί, γενικότερα, τὸ πατριδογνωστικὸ ὕλικο ἐπιβάλλεται σὶν φαντασία ὡς ἕνα σύνολο ἀπὸ ἀναγκαῖες μορφές. Ἡ μὲν προσκαλεῖ τὴν ἄλλη, καὶ ὅλες μαζὺ ἀποκρούουν τὸ ὑποκειμενικὸ ἐφεύρημα, ἂν δὲν εἶναι σύμφωνο με τὴν ὁμαδικὴν ψυχὴ”.

Ἐν ὀνόματι λοιπὸν αὐτοῦ τοῦ ἡθους καὶ αὐτοῦ τοῦ ὕφους, δηλαδὴ ἐν ὀνόματι αὐτοῦ τοῦ “προσκνηματικού”, θὰ ἔλεγα, φρονήματος, δικαιούσθε νὰ χαρακτηριθεῖτε Ἀρχων Διδάσκαλος τοῦ Γένους.

Ἀπονέμοντάς Σας τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο αὐτὸν τὸν ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων καθαιγιασμένο τίτλο, δὲν Σᾶς προσδίδει κάτι πὸν δὲν εἶχατε. Ἀπλῶς τὸ ἀναγνωρίζει καὶ τὸ ὁμολογεῖ καὶ τὸ ἐπενλογεῖ δημοσίᾳ. Ἡ Ὁρθοδοξία ἄλλωστε ἀκόμη καὶ σὶν περιήγηση ἐνὸς Ἀγίου δὲν “ἀγιοποιεῖ” τὸ πρόσωπο, ἀλλὰ “ἀναγνωρίζει” τὴν ἡδὴ θαυμασιῶς ἐπιβληθεῖσα ἀγιότητά του.

Ἐδῶ θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ κάμω ἕνα ἀκόμη παραλληλισμὸ πὸν δικαιώνει σαφέστερα τὴν ἀπὸ μέρους

τοῦ Πανσέπιου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἡθικὴ ἐπιβράβευση καὶ ἐπενλόγηση τοῦ ἔργου Σας. Ὅπως ὁ Ἐπίσκοπος σὶν Ἐκκλησία καθίσταται π α τ έ ρ α ς κατὰ τὸ μέτρο πὸν μπορεῖ νὰ γίνεῖ υ ί ό ς, με τοὺς φρικτοὺς ὅρκους πὸν κατὰ τὴν χειροτονία του ἔδωσε, ταυτίζοντας ἀνεπιφύλακτα τὴν συνείδησή του με τὴν παράδοση, εἶσι καὶ Ἐσεῖς ἀνυμνήκατε σὶν Διδάσκαλο τοῦ Γένους κατὰ τὸ μέτρο πὸν ἐταπεινωθήκατε πρὸς τὰ σὶν μεγαλεῖο τοῦ λαοῦ μας, τοῦ Γένους δηλαδὴ καὶ τῆς Ἐκκλησίας μας.

Εὐχομαι οἱ νεώτεροι καὶ οἱ ἐπιγινόμενοι νὰ φρονηματίζονται γιὰ πάντα ἀπὸ τοὺς δείχτες πορείας πὸν ἀφήσατε ἀνεξίτηλους σὶν μνήμη τοῦ Ἐθνους. Ἀμήν”.

Ὁ κ. Παντελῆς Πρεβελάκης ἐν πολλῇ συγκινήσει ἤρχισε τὴν ἀντιφώνησίν του, παραδῶσας ἐν συνεχείᾳ τὸ χειρόγραφόν του, ἵνα συνεχίσῃ τὴν ἀγάγωσιν τῆς ἀντιφωνήσεως ταύτης ὁ ἀδελφός του, διακεκριμένος ἱστορικός, κ. Ἐλευθέριος Πρεβελάκης. Ἡ ἀντιφώνησις τοῦ κ. Παντελῆ Πρεβελάκη ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Σεβασμιώτατε,

Ἀκουσα με τὸν προσήκοντα σεβασμὸ καὶ με εἰλικρινῇ ταπεινοφροσύνη τὸ εὐεργετήριον γράμμα με τὸ ὁποῖο ὁ Παναγιώτατος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἀγγέλλει σὶν μοῦ ἀπένειμε τὸ ὀφφίκιο τοῦ Ἀρχοντος Διδασκάλου τοῦ Γένους.

Με τὰ ἴδια συναισθήματα, ἀλλὰ καὶ με ἰδιαίτερη εὐφροσύνη, ἀκουσα, Ἐρωτάτε Ἀρχιεπίσκοπε Αὐστραλίας, τοὺς ἐμπνευσμένους καὶ ἱεροπρεπεῖς λόγους πὸν μοῦ ἀπευθύνετε προχειρίζοντάς με, ἐξ ὀνόματος τοῦ Παναγιώτου Πατριάρχου, σὶν ὀφφίκιο γιὰ τὸ ὁποῖο εὐδόκησε νὰ με κρίνει ἄξιο.

Συναισθάνομαι τὴν τιμὴ πὸν μοῦ ἔγινε. Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο γιὰ τὸν ὁρθόδοξο Ἕλληνα εἶναι ἡ ἀληθὺς Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία. Ὑπῆρξε, διὰ τῶν αἰώνων, κρηπὶς τῆς Ὁρθοδοξίας, φάρος ἐκχριστιανισμοῦ τῶν ὁμόρων λαῶν, βωμὸς μαρτυρίου καὶ μᾶς φωταγωγεῖ πάντοτε ὡς Σύμβολο ἱεροῦ προσορισμοῦ, σθένους καὶ καρτερίας.

Ὡς τί λογίζεται ἡ ταπεινότης μου πρὸς τὰ σὶν μεγαλεῖο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου;

Εἶναι ἀλήθεια σὶν φιλογενῶς ὑπηρετήσα τὸ Ἐθνος ἐπὶ τριάντα πέντε ἔτη ὡς διδάσκαλος, καὶ φιλευσεθῶς τὴν Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ με τὸ λογιεχνικὸ ἔργο μου, ἀνιστορώνας τοὺς ἄθλους καὶ τὰ πάθη τῶν ἱερέων Τῆς, εἶτε αὐτοὶ ἔδρασαν ἐν ζωῇ εἶτε ἐπλάσθησαν ἀπὸ τὴ φαντασία μου. Τοῦτο θὰ μπορούσε νὰ παραμείνει ἀπαράτηρητο. Ἀλλὰ ἡ δική Σας προσήγεια, Σεβασμιώτατε, Φίλε, καὶ Συνάδελφε σὶν Γράμματα, Σᾶς ὥθησε νὰ συμπιθῆσατε τὸν ἀγῶνα μου, καὶ μάλιστα νὰ τὸν ἐρμηνεύσατε με μιὰ πραγματεία θεολογικῶς καὶ φιλολογικῶς ἄφορη.

Ἡ μαρτυρία Σας προσέδωσε κῦρος σὶν ὄνομα

ΠΕΡΙ ΤΑΣ ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΑΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΘΕΟΛΟΓΩΝ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ ΕΝ ΟΨΕΙ ΤΗΣ Ζ' ΑΝΑΛΟΓΟΥ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΣ

ΕΝ ΚΑΒΑΛΑ 3—11 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1984*

Μητροπολίτης Μύρων: Πρέπει να διακρίνωμεν δύο στάδια επαφών, τ.ε.:

1. Πρωταρχικόν στάδιον επαφών μεταξύ ἐπὶ μέρους Διαμαρτυρομένων καὶ Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν.

2. Τὸ δευτέρον ἐξειργασμένον στάδιον επαφών μεταξύ τῆς Παλαιοθηρανικῆς καὶ ὁλοκληρῆς τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας.

Πρέπει νὰ ἀκολουθήσωμεν καὶ ἐπιδιώξωμεν τὰς ἐπαφὰς τοῦ δευτέρου σταδίου χωρὶς νὰ παρεμποδίζονται καὶ αἱ ἐπαφαὶ τοῦ πρώτου τοιούτου. Ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι ἐρχόμεθα εἰς ἐπαφὴν πρὸς τὰς λοιπὰς Ὁρθόδοξους Ἐκκλησίας, ὡς Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, δι' ὃ καὶ δεόν νὰ ἔχωμεν τὴν γνώμην ὁλοκληρῆς Λοιπῆς Ἐκκλησίας καὶ οὐχὶ μόνον ἐπὶ μέρους κλάδων αὐτῆς.

Α. Θ. Παναγιώτης: Ὁρθῶς. Τὸ ζήτημα θὰ τὸ φέρωμεν ἐνώπιον τῆς Μείζονος Ἐπιτροπῆς ἡμῶν.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 454 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 15-16 τεύχους.

μου καὶ τὸ κατέδειξε ὡς ἄξιο τῆς προσοχῆς τοῦ σεπτοῦ Προκαθημένου τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας. Τὸ ὀφείζω ποὺ ἡ Παναγιώτης Του μοῦ ἀπένευψε ἀποιελεῖ δικαίωση τοῦ βίου μου καὶ ἔπαυτο τῆς ἀφοσιώσεώς μου στὸ ἔργο ὅπου ἔταξα τὸν ἐναντίό μου. Τῇ δῆλωση αὐτῇ, μαζὶ μὲ τὴν ἔκφραση τῆς εὐλαβοῦς ἐγνωμοσύνης μου, Σὰς παρακαλῶ νὰ μεταφέρειτε σὺν Παναγιώτατο Πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως καὶ νὰ τὸν διαβεβαιώσετε διὰ διατελῶ πιστὸ τέκνο τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Ὅσο γιὰ Σὰς, Σεβασμιώτατε, ἡ ἀντιφώνησή μου ἐκφράζει ἀτελῶς τὴν ἀναγνώριση τῆς ὀφειλῆς μου πρὸς τὸ προσφιλὲς πρόσωπό Σας».

Μετὰ τὴν λήξιν τῆς τελετῆς τῆς χειροθεσίας προσεφέρθησαν ἀναψυκτικὰ εἰς τὰς ὥραιας καὶ εὐρυχώρους αἰθούσας τῆς Ἐξαρχίας τοῦ Παναγίου Τάφου.

Πρέπει νὰ ἐξετασθῇ μὲ σοβαρότητα. Χρειάζεται πολλὴ μελέτη καὶ προπαρασκευή. Ἀκολούθως θὰ γνωστοποιήσωμε αὐτὸ εἰς τὰς ἀδελφὰς Ὁρθόδοξους Ἐκκλησίας. Θὰ χαρῶμεν ἰδιαίτερος ἐὰν ἔχωμεν συντόμως τὴν ἀπάντησιν τῆς Παλαιοθηρανικῆς Ὁμοσπονδίας, καὶ ὠρισμένας μάλιστα λεπτομερείας, τὸν χρόνον τῶν επαφών, τὸν τόπον κλπ.

Sturperich: Αἱ ἐπαφαὶ τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μετὰ τῆς Παλαιοθηρανικῆς, ἀπαιτοῦν πολλὴ μεγαλότεραν καὶ μακροχρόνιον προετοιμασίαν ἀπὸ τὰς ἐπαφὰς μεταξύ τῶν Ὁρθόδοξων καὶ τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας τῆς Γερμανίας. Διότι, ὡς εἶπον προηγουμένως, εἰς τὴν Παλαιοθηρανικὴν Ὁμοσπονδίαν ὑπάγονται καὶ αἱ Λοιπῆς Ἐκκλησίαι τῆς Σουηδίας καὶ Ἀμερικῆς. Οὕτω τὸ ζήτημα καθίσταται δυσχερέστερον».

Ἡ ἐπὶ τοῦ διαλόγου μετὰ τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν Μείζων Ἐπιτροπὴ τῶν Πατριαρχείων, ἐκφέρουσα τὰς κρίσεις αὐτῆς, εἰς ἔκθεσιν αὐτῆς πρὸς τὴν Ἀγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον, ὑπὸ ἡμερομ. 1ης Ἰουνίου 1966³, ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω συνομιλιῶν, ὑπέβαλε τὰ ἀκόλουθα:

«Ὡς ὑπεδείχθη κατὰ τὰς συνομιλίας ταύτας πρὸς τὸν κ. Sturperich, ἡ τε Μήτηρ Ἐκκλησία καὶ αἱ λοιπαὶ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι, πρόθυμοι πάντοτε καὶ ἀνοικτοὶ πρὸς συνομιλίαν καὶ θεολογικὰς ἐπαφὰς πρὸς τὸν λοιπὸν χριστιανικὸν κόσμον, συνεπῶς δὲ καὶ πρὸς τὸ ἐπίταγμα τῆς Ἱστορίας ἀπὸ τοῦ ΙΣΤ' αἰῶνος καὶ ἐφεξῆς, ὅτε καὶ ἤρξατο ὁ πρῶτος θεολογικὸς διάλογος μετὰ τοῦ ἐν τῇ Ἀντικῇ Εὐρώπῃ Λοιπῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς μεταρρυθμίσεως ἐν γένει, ἔσονται διατεθειμένοι ὅπως περιλάβωσι καὶ τὸν καθόλου Λοιπῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸν κύκλον τῶν πρὸς θεολογικὸν διάλογον ἐνεργειῶν τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας.

Ἐπειδὴ ὁμοῦ ὁ Λοιπῆς Ἐκκλησίας σήμερον δὲν ἐκπροσωπεῖται μονομερῶς ἀπὸ ἐπιτοπίους ἐθνικοῦ χαρακτήρος Ἐκκλησίας, ὡς ἐν Ἀντικῇ Γερμανίᾳ, ἐν Σουηδίᾳ, Φινλανδίᾳ, Ἡν. Πολιτείαις καὶ ἀλλαχοῦ,

3. Ἀριθμ. Πρωτ. 491 καὶ ἡμερομ. ἐμφανίσεως 7ῃ Ἰουνίου 1966.

Ε. Δ. Θ.

ἀλλὰ συγκροτοῦνται κατὰ τὸ Ὁμοσπονδιακὸν σύστημα, ἔχει δὲ καὶ γενικὸν Παλλουθηρανικὸν Ὁμοσπονδιακὸν Διευθυντήριον, πᾶς διάλογος εἰς Πανορθόδοξον κλίμακα δέον ὅπως γίνηται κατόπιν εὐλημμένης Παλλουθηρανικῆς ἀποφάσεως καὶ ἀναλόγου ἐπισήμου ἀπὸ μέρους αὐτῶν πρὸς ἡμᾶς προτάσεως.

Τοῦτο δὲν σημαίνει ποσῶς ὅτι αἱ ἐπὶ μέρους Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίαι καὶ αἱ ἐπὶ μέρους Λουθηρανικαὶ τοιαῦται δὲν δύνανται ὅπως προέλθωσιν εἰς διμερεῖς θεολογικὰς ἐπαφὰς καὶ συνομιλίας, τοῦθ' ὅπερ ἐγένετο ἄλλωστε μέχρι τοῦ νῦν, εἶναι δὲ μία τάξις πραγμάτων ἢ ὁποία ἐτηρήθη ἀπὸ Ὁρθοδόξου πλευρᾶς προκειμένου διὰ τὰς ἐπαφὰς μετὰ τῶν λοιπῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν.

Κατόπιν τούτων ἡ Ἐπιτροπὴ εἰσηγεῖται τὰ ἀκόλουθα:

1. Ἀναμείνη ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία τὰς ἐκ Λουθηρανικῆς πλευρᾶς περαιτέρω ἐξελίξεις,

2. Ἀρξεται ἡ σχετικὴ ἐν Ἐπιτροπῇ προπαρασκευὴ διὰ τοῦ κατατισμοῦ κατὰ πρῶτον σχετικοῦ φακέλλου ἐπὶ τῆς ἱστορίας καὶ τῶν θεολογικῶν προβλημάτων ἐν ταῖς ὑπὸ σκέψιν ἐπαφαῖς μετὰ τοῦ Λουθηρανισμοῦ, ἵνα εὐθὺς ὡς ληφθῇ ἡ σχετικὴ ἀνακοίνωσις γνωστοποιηθῇ ταῖς ἀδελφαῖς Ἐκκλησίαις διὰ τὰ περαιτέρω».

Ὁ Καθηγ. Robert Stupperich, ἅμα τῇ ἐπανόδῳ του εἰς Γερμανίαν, ἀπέστειλεν ἐνημερωτικόν, ὑπὸ ἡμερομ. 1ης Αὐγούστου 1966, γράμμα πρὸς τὸν Πατριάρχην Ἀθηναγόραν, διὰ τοῦ ὁποίου ἐνημερώνει τὴν Παναγιότητά Του ἐπὶ τῶν ἐπαφῶν του διὰ τὸν μέλλοντα διάλογον καὶ τὸ ὅποιον ἔχει οὕτως:⁴

«Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν μου οἶκαδε, πρῶτον μου καθήκον ἐθεώρησα νὰ ἔλθω εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῶν ἀρχηγῶν τῆς Ἐκκλησίας, πρὶν ἢ σχετικῶς πληροφορήσω τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα. Κατόπιν μακρᾶς συνομιλίας μετὰ τοῦ Ἐπισκόπου Δρος Scharf, ὅστις ἐπιδεικνύει πολὺ ἐνδιαφέρον διὰ τὸν διάλογον καὶ ἐχάσθη ἐπὶ τῇ δυνατότητι τῆς ἐνάρξεως αὐτοῦ, ἐξέθεσα ἐν συνεχείᾳ αὐτῷ λεπτομερῶς, ποῖα τὰ οὐσιώδη καθήκοντα ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας. Διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον, διὰ νὰ ὁλοκληρωθῇ τὸ ὅλον νόημα τοῦ Διαλόγου, ἔχω τὴν ταπεινὴν γνώμην ὅτι καλὸν θὰ ἦτο μία προσωπικὴ συνάντησις μεταξὺ Αὐτῆς καὶ τοῦ Ἐπισκόπου Scharf.

Ὅθεν θὰ παρεκάλουν τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα ὅπως καλέσῃ εἰς Κπολιν τὸν Ἐπίσκοπον Scharf, ἵνα ὁργανωθῇ ἀπὸ κοινοῦ ὁ τρόπος τοῦ Διαλόγου μεταξὺ τῶν Θεολόγων. Εἴθε ὁ Θεὸς νὰ εὐλογήσῃ τὴν ἀρχὴν ταύτην...».

Ἐκ πάντων τῶν ἀνωτέρω καταφαίνεται ὅτι, αἱ σχέσεις καὶ ὁ μελετώμενος διάλογος μετὰ τῶν Λου-

θηρανῶν, εὐθὺς μετὰ τὴν πρώτην ταύτην συνάντησιν μετὰ τοῦ ἐκπροσώπου τῆς ἐν Γερμανίᾳ Λουθηρανικῆς Ἐκκλησίας κ. Stupperich, ἔλαβον τὴν μόνην φυσικὴν καὶ ἀναμενόμενην ἐξελίξιν των, ἥτοι ὁ μὲν εὐρύτερος καὶ εἰς ἐπίπεδον Πανορθόδοξον καὶ Παλλουθηρανικὸν Θεολογικὸς Διάλογος ἀφῆθη εἰς τὴν φυσικωτέραν του πορείαν, τὸν διὰ τῶν ἀπαραιτήτων δῆλον ὅτι ἐνδορθοδόξως καὶ ἐνδολουθηρανικῶς διαδικασιῶν καθορισμὸν τοῦ χρόνου καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐπισήμου ἐνάρξεώς του, ὁ δὲ στενότερος διάλογος εἰς ἐπίπεδον ἐκπροσώπων Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ Εὐαγγελικῆς Γερμανικῆς Λουθηρανικῆς Ἐκκλησίας ἐτέθη ἀμέσως εἰς ἐφαρμογὴν, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τόσοι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τοῦ Προκαθημένου αὐτοῦ, ὅσον καὶ τοῦ ἐκπροσώπου τῆς ὡς ἄνω ἐν Γερμανίᾳ Λουθηρανικῆς Ἐκκλησίας κ. Stupperich οὗτινος ἡ εἰς Φανάριον ἀποστολὴ ἀποδεδειγμένως ἀπέβλεπεν εἰς τοῦτο.

Καρπὸς ἀκριβῶς τῆς τοιοῦτοτρόπου ἀνεξίσεως τῶν πραγμάτων ἦτο ἡ πρόσκλησις καὶ ἐπίσκεψις εἰς Φανάριον ἀπὸ μέρους τοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρου, εἰδικῆς ἀντιπροσωπείας τῆς ἐν Γερμανίᾳ Εὐαγγελικῆς Λουθηρανικῆς Ἐκκλησίας, περὶ τῆς ὁποίας ἤδη ἀνεφέραμεν καὶ προηγουμένως.

Εἰς τὴν συνέχειαν, ἐκ τοῦ Πατριαρχικοῦ Γράμματος, ὑπ' ἀριθμ. 268 καὶ ἡμερομ. 23ης Μαρτίου 1967, πρὸς τὸν Αἰδεσιμολ. κ. Ἀντρέ Ἀππέλ, Γενικὸν Γραμματέα τῆς Παγκοσμίου Λουθηρανικῆς Ὁμοσπονδίας, βλέπομεν ὅτι ἐγένοντο αἱ προβλεπόμεναι ἐπισκέψεις εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον κατόπιν προσκλήσεως καὶ τὰ σχετικὰ ἐμπεριέχονται εἰς τὸ Γράμμα τὸ Πατριαρχικόν, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀναφέρονται καὶ τὰ ἀκόλουθα:

«Ἐντεῦθεν καὶ αἱ πρὸς τὸ καθ' ἡμᾶς Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, γενόμεναι ἐναγχος φιλάδελφοι ἐπισκέψεις, τοῦ τε Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Φινλανδίας κ. Μάρτι Σιμονγιόκι καὶ τῆς ὑμετέρας Αἰδεσιμολογιότητος, καὶ τῶν Σεβασμιωτάτων Ἐπισκ. Βερολίνου κ. Κονρτ Σάρφ καὶ Σεβασμιωτάτου Ἐπισκ. Ἀδόλφου Βίσμαν, Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων τῆς Γερμανικῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας, ὡς καὶ αἱ ἐπὶ τῇ ἐνκαιρίᾳ ταύτῃ μεταξὺ ὑμῶν καὶ ἡμῶν γενόμεναι ἐπαφαί, μεγάλης χαρᾶς καὶ βαθείας ικανοποιήσεως πρόξενον ἐγένοντο τῇ περὶ ἡμᾶς Ἀγίᾳ καὶ Ἱερᾷ Συνόδῳ καὶ ἡμῖν προσωπικῶς.

Ἐν βαθείᾳ ἐκτιμῆσει τῶν πρὸς ἡμᾶς ἐπισκέψεων τούτων, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἱερᾷ ἐπιθυμίᾳ ὅπως τὴν, εὐλογία τοῦ Παναγάρχου Θεοῦ, ἀρξαμένην νέαν καὶ ἐλπιδοφόρον περίοδον ἐν ταῖς σχέσεσι μεταξὺ τῆς Παγκοσμίου Λουθηρανικῆς Ὁμοσπονδίας καὶ τοῦ καθ' ἡμᾶς Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἐμπλουτίσωμεν δι' ἐπικοινωνιῶν καὶ ἔργων προοδευτικῆς οἰκοδομῆς, ἐγνωμεν μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, ὅπως ὁ Ἁγιώτατος καὶ Ἀποστολικὸς οὗτος θρόνος, ἀνταποδώσῃ τὰς ἀπὸ τῆς ὑμετέρας πλευρᾶς γενομένας πρόφρονας ἐπισκέψεις διὰ τῆς ἀπο-

4. Ἀριθμ. Πρωτ. 875 καὶ ἡμερομ. ἐμφανίσεως 13η Ἰουλίου 1966.

Η ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΔΙΑΦΑΙΝΟΜΕΝΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΙΔΙΟΤΗΣ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ

Ὡς γνωστόν, ὁ συγγραφέας τὸ ἱερὸν βιβλίον τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς, ὑπῆρξεν ἱατρός. Τὴν πληροφορίαν ταύτην δίδει ἄλλωστε αὐτὸς οὗτος ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἑθνῶν καλούμενος οὐρανοβάμων Παῦλος λέγων: «Λουκᾶς ὁ ἱατρός ὁ ἀγαπητός»¹.

Ἐκ τῆς ἐρεῦνης τοῦ βιβλίου τούτου, ἣν διενήργησα προέκυψεν, ὅτι ἐν αὐτῷ διαφαίνεται ἡ ἱατρικὴ ἰδιότης τοῦ ἱεροῦ συγγραφέως του. Συγκεκριμένως ὁ ἐν λόγῳ συγγραφεὺς φιλεῖ τὴν περιγραφὴν ἐξ ἐνὸς μὲν τῶν θεραπειῶν, ἐξ ἑτέρου δὲ τῶν παθήσεων, τῆς βαρύτητός των, τῶν συνοδευόντων αὐτὰς συμπτωμάτων καὶ ἐπὶ πλέον τῆς ἀναρρώσεως.

Παραθέτομεν κατωτέρω τὰ ἐκ τῆς ἐρεῦνης ταύτης προκύψαντα σχετικὰ στοιχεῖα.

1) **Θεραπεία δι' ἐπικλήσεως τῆς θείας ἱαματικῆς ἐπεμβάσεως.**

Τὰς ἐν λόγῳ θεραπείας διενήργησαν οἱ κάτωθι:

α') Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος. Οὗτος ἐθεράπευσεν ἐκ γενετῆς χωλόν, τοῦ ὁποῦ ἡ ἀναπηρία ἐξικνεῖτο εἰς τοσοῦτον βαθμὸν, ὥστε ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀνάπηρος

νὰ δύναται νὰ βαδίξῃ μόνον βασταζόμενος ὑπὸ ἐτέρων προσώπων. Ἴδου τί ἐν προκειμένῳ ἀναφέρει τὸ ἱερὸν κείμενον: «ἄνθρωπος χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπαρχὼν ἐβαστάζετο... εἶπε δὲ Πέτρος... ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου ἔγειρε καὶ περιπάτει. καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρε· παραχρῆμα δὲ ἐστερεώθησαν αὐτοῦ αἱ βάσεις καὶ τὰ σφυρά, καὶ ἐξαλλόμενος ἔστη καὶ περιεπάτει»².

Ὁ αὐτὸς Ἀπόστολος ἐθεράπευσε τὸν Αἰνέαν, ὅστις ἔπασχεν ἐκ παραλύσεως, συνεπεία τῆς ὁποίας ὁ ἀσθενὴς οὗτος ἦτο κατάκοιτος ἐπὶ ὀκτὼ συναπτὰ ἔτη. Τὴν ἐν προκειμένῳ δραστηριότητα τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου τὸ ἱερὸν κείμενον περιγράφει ὡς ἑξῆς: «εὗρε δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα Αἰνέαν ὀνόματι, ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενον ἐπὶ κρεβάτῳ, ὃς ἦν παραλελυμένος. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος· Αἰνέε, ἰσθαι σε ὁ Ἰησοῦς Χριστός· ἀνάστηθι καὶ στρώσον σεαυτῷ, καὶ εὐθέως ἀνέστη»³.

β') Ὁ Διάκονος Φίλιππος ἐθεράπευσε πολλοὺς παραλύτους καὶ χωλοὺς. Κατὰ τὸ ἱερὸν κείμενον «πολλοί... παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν»⁴ ὑπ' αὐτοῦ.

2. Πράξ. γ'. 2, 6-8.

3. Ἐνθ' ἄνωτ. θ', 33, 34.

4. Ἐνθ' ἄνωτ. η', 7.

1. Κολοσ. δ', 14.

στολῆς ἡμετέρου ἐκτάκτου Πατριαρχικοῦ ἀπεσταλμένου, ἀναθέσαντες τὴν ἀποστολὴν ταύτην τῷ Ἱεροτάτῳ Μητροπολίτῃ Χαλκηδόνος καὶ λίαν ἡμῖν ἀγαπητῷ ἐν Χριστῷ ἀδελφῷ Κυρίῳ Μελίτωνι, ὃς καὶ μέλλει ἵνα ἐπὶ τούτῳ ἐπισκεπτόμενος τὴν ἐν Γενεύῃ ἑδραν τῆς Γενικῆς Γραμματείας τῆς Παγκοσμίου Λουθηρανικῆς Ὁμοσπονδίας, κομίσῃ τὸν ἐγκάρδιον ἀσπασμὸν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τῇ σεβασμίᾳ Λουθηρανικῇ Ὁμοσπονδίᾳ, ἀνταλλάξῃ δὲ μετὰ τῆς ὑμετέρας ἀγαπητῆς Αἰδεσιμολογιότητος καὶ σκέψῃς ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ μέλλοντος ἵνα διεξαχθῇ Διαλόγος.

Μὴ καθισταμένης δυνατῆς, ἐν γε τῷ παρόντι, τῆς ἐπισκέψεως ἰδιαιτέρως πρὸς τοὺς κατὰ τόπους σεβασμίους καὶ λίαν ἡμῖν ἀγαπητοὺς Λουθηρανούς ἡγέτας, προεκρίθη ἡ πρὸς τὴν καθ' ὑμᾶς Γενικὴν Γραμματεῖαν πραγματοποιήσις τῆς ἐπισκέψεως, ἐχούσης τὴν ἔννοιαν ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ τῆς ὑμετέρας Αἰδεσιμολογιότητος, γίνεται αὕτη πρὸς τὴν ἀνὰ τὸν κόσμον Λουθηρανικὴν Ὁμοσπονδίαν.

Εὐελπιστοῦντες ὅτι ἡ ἐπίσκεψις αὕτη καὶ ἡ ἀνταλ-

λαγὴ ἀπόψεων, θὰ σημειώσωσι περαιτέρω πρόοδον ἐν τῇ καλλιέργειᾳ τῶν σχέσεων ἡμῶν, ἀπευθύνομεν ἅπανσι τοῖς ἀγαπητοῖς ἀδελφοῖς Λουθηρανοῖς ἐγκάρδιον Πασχάλιον χαιρετισμὸν, ἐπὶ πάντας ἐπικαλούμενοι τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν εἰρήνην τοῦ Ἀναστάντος Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Οὕτως ἐξελίχθησαν τὰ πράγματα καὶ οὕτω κατόπιν σκέψεως, ἐπαφῶν, ἐπισκέψεων, ἀλληλογραφίας καὶ ἄλλων προκαταρκτικῶν ὥριμασεν ἡ σκέψις καὶ ἤχθησαν αἱ δύο πλευραὶ εἰς τὴν ἑναρξιν τῶν διμερῶν μεταξὺ των Συναντήσεων περὶ ὧν ὁ λόγος ἐνταῦθα.

Καιρὸς ὅμως νὰ ἀναφερθῶμεν κατὰ σειράν εἰς τὰς γενομένας διμερεῖς ταύτας Συναντήσεις μεταξὺ Θεολόγων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας τῆς Γερμανίας.

(Συνεχίζεται)

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΚΑΛΑΪΤΖΗΣ

Πατριαρχικὸς Διάκονος

γ') 'Ο 'Ανανίας ἐθεράπευσε τὸν Παῦλον ἐκ τῆς τυφλώσεως. Συγκεκριμένως ὁ 'Ανανίας εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθείς ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπε: 'Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ Κύριος ἀπέσταλκέ με, Ἰησοῦς... καὶ εὐθέως ἀπέπεσον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὥσει λεπίδες, ἀνέβλεψέ τε... καὶ λαβὼν τροφὴν ἐνίσχυσεν»⁵. Σημειώτεον, ὅτι ὁ Παῦλος ὑπέστη εἰς τοσοῦτον βαθμὸν τυφλωσιν, οὕτως ὥστε «ἀνεωγμένων τε τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ οὐδένα ἔβλεπε»⁶.

δ') 'Ο 'Απόστολος Παῦλος ἐθεράπευσε χολὸν ἐκ γενετῆς, τοῦ ὁποῦ ἡ ἀναπηρία ἦτο τοσαύτη, ὥστε ὁ ἀσθενὴς οὕτος οὐδέποτε περιεπάτησε. 'Ο ἐν λόγῳ 'Απόστολος ἀποταθεὶς ἐν προκειμένῳ πρὸς τὸν χολὸν «εἶπε μεγάλη τῇ φωνῇ· ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός. καὶ ἤλατο καὶ περιεπάτει»⁷. 'Ο οὕτω ἰαθεὶς ἦτο κατὰ τὸ ἱερὸν κείμενον «ἀνὴρ... ἀδύνατος τοῖς ποσίν... χολὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων, ὃς οὐδέποτε περιεπεπατήκει»⁸.

'Επίσης τὰ ἐνδύματα τοῦ Παύλου ἐχρησιμοποιοῦντο δι' ἱαματικὸν σκοποῦς. Ἰδοὺ τί σχετικῶς ἀναφέρει τὸ ἱερὸν κείμενον: «Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχοῦσας ἐποιεῖ ὁ Θεὸς διὰ τῶν χειρῶν Παύλου, ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενούντας ἐπιφέρεισθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουνδάρια ἢ σμικίνθια καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους»⁹.

Προσέτι ὁ ἐν λόγῳ 'Απόστολος ἐθεράπευσεν καὶ ἑαυτὸν ἐκ δῆγματος ἐχιδνῆς. Συγκεκριμένως «ἐχιδνα... καθήψε τῆς χειρὸς αὐτοῦ». Εὐθὺς ἀμέσως ἐκεῖνος «ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ ἔπαθεν οὐδὲν κακόν», ἐνῶ «οἱ βάρβαροι, οἵτινες «εἶδον... κρεμᾶμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ... προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι ἢ καταπίπτειν ἄφνω νεκρόν»¹⁰. 'Ομοίως ὡς αὐτοθεραπεῖα δύναιται νὰ χαρακτηρισθῇ τὸ γεγονός, ὅτι καίτοι οὗτος ὑπέστη λιθοβολισμόν, οὐδόλως ὑπέστη βλάβην τινὰ ἢ ὑγεία του. Ἰδοὺ τί σχετικῶς διαλαμβάνει τὸ ἱερὸν κείμενον: «λιθάσαντες τὸν Παῦλον ἔσυραν ἔξω τῆς πόλεως, νομίσαντες αὐτὸν τεθνάναι. κυκλωσάντων δὲ αὐτὸν τῶν μαθητῶν ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν»¹¹.

'Επιπλέον ὁ 'Απόστολος οὗτος ἐθεράπευσε τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου, ὅστις ἔπασχεν ἐκ δυσεντερίας καὶ ἐνεφάνιζε πυρετόν. Κατόπιν τούτου πολλοὶ πάσχοντες προσήρχοντο εἰς τὸν Παῦλον καὶ ἐθεραπεύοντο. Ἰδοὺ

τί ἐν προκειμένῳ ἐξιστορεῖ τὸ ἱερὸν κείμενον: «ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου πυρετοῖς καὶ δυσεντερίᾳ συνεχόμενον κατακεῖσθαι· πρὸς δὲ ὁ Παῦλος εἰσελθὼν καὶ προσευξάμενος καὶ ἐπιθείς τὰς χεῖρας αὐτῷ ἰάσατο αὐτόν. τούτου οὖν γενομένου καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἔχοντες ἀσθενείας ἐν τῇ νήσῳ προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο»¹².

'Εξ ἄλλου ὁ 'Απόστολος Παῦλος δι' ἐπικλήσεως τῆς Θεῆς Δικαιοσύνης προὐκάλεσε τυφλωσιν εἰς τὸν 'Ελύμαν. 'Ο Παῦλος συγκεκριμένως εἶπεν εἰς αὐτόν: «καὶ νῦν ἰδοὺ χεὶρ Κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ ἔσθι τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ. παραχρῆμα δὲ ἔπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος, καὶ περιάγων ἐζήτει χειραγωγούς»¹³.

ε') 'Απαντες οἱ 'Απόστολοι ἐθεράπευον ἀσθενεῖς, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐξῆς περικοπῆς: «συνήρχετο... τὸ πλῆθος... φέροντες ἀσθενεῖς... οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες»¹⁴.

Εἰς τὰς ἀνωτέρω περιγραφόμενας θεραπείας ἀναφέρονται αἱ ἐξῆς παθήσεις: Ἡ χολότης («χολὸς... ἀδύνατος τοῖς ποσίν»), ἡ παράλυσις («παραλελυμένος»), τὸ δῆγμα ὀφews («ἐχιδνα... καθήψε τῆς χειρὸς»), ἡ δυσεντερία («δυσεντερίᾳ συνεχόμενον») καὶ ἡ τύφλωσις, τῆς ὁποίας περιγράφεται ἡ ταχέια, ἀλλὰ καὶ βαθμιαία συγχρόνως ἐπέλευσις («παραχρῆμα... ἔπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος»). 'Επίσης λαμβάνει χώραν περιγραφή τῆς βαρύτητος τῶν ἐν λόγῳ παθήσεων («ἀνὴρ χολὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ... ἐβαστάζετο». 'Ετερος «ἀνὴρ... ἀδύνατος τοῖς ποσίν... χολὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ... οὐδέποτε περιεπεπατήκει». 'Ο Αἰνέας «ἦν παραλελυμένος» κατακεῖμενος «ἐξ ἐτῶν οκτώ... ἐπὶ κραβάτῳ». 'Ο πατὴρ τοῦ Ποπλίου παρέμεινε κατὰκοιτος «κατακεῖσθαι». 'Ο Παῦλος ὑπῆρξε τυφλὸς εἰς τοσοῦτον βαθμὸν, ὥστε «ἀνεωγμένων... τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ οὐδένα ἔβλεπε» καὶ ἡ τύφλωσις τοῦ 'Ελύμα ἐξικνεῖτο μέχρι τοῦ σημείου ὥστε οὗτος «μὴ βλέπων τὸν ἥλιον... ἐζήτει χειραγωγούς». 'Επίσης διαλαμβάνονται τὰ συνοδεύοντα τὰς ἀνωτέρω παθήσεις συμπτώματα. 'Ἦτοι τὸ οἶδημα («πίμπρασθαι»), ὁ πυρετὸς («πυρετοῖς... συνεχόμενον») καὶ ἡ προηγηθεῖσα τῆς πλήρους τυφλώσεως «ἀχλὺς», ἀλλὰ καὶ τὸ συνοδεῦον τὴν εἰς τοσοῦτον βαθμὸν τυφλωσιν «σκότος». 'Επιπροσθέτως λαμβάνει χώραν περιγραφή τῆς ἀναρρώσεως εἰς τέσσαρας περιπτώσεις («ἐστερεώθησαν» τοῦ χολοῦ «καὶ βάσεις καὶ τὰ σφυρά». 'Ο παράλυτος μετὰ τὴν θεραπείαν του «εὐθέως ἀνέστη». 'Ο Παῦλος «λαβὼν τροφὴν ἐνίσχυσεν». 'Ο χολὸς εὐθὺς μετὰ τὴν θεραπείαν του «ἤλατο καὶ περιεπάτει»).

5. 'Ενθ' ἀνωτ. θ', 17, 18.

6. 'Ενθ' ἀνωτ. θ', 8.

7. 'Ενθ' ἀνωτ. ιδ', 10.

8. 'Ενθ' ἀνωτ. ιδ', 8.

9. 'Ενθ' ἀνωτ. ιθ', 11, 12.

10. 'Ενθ' ἀνωτ. κη', 3-6.

11. 'Ενθ' ἀνωτ. ιδ', 19, 20.

12. 'Ενθ' ἀνωτ. κη', 8,9.

13. 'Ενθ' ἀνωτ. ιγ', 11.

14. 'Ενθ' ἀνωτ. ε', 16.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Ἡ Ὁρθόδοξος Κατήχησις.

Ἡ Ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου, ἥτις εἰσάγει εἰς τὴν νέαν ἐνιαύσιον ἐκκλησιαστικὴν περίοδον, σημαίνει τὴν ἀναζωπύρωσιν πασῶν τῶν πυχῶν τοῦ κηρυκτικοῦ καὶ διαφωτιστικοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας ἐν τοῖς πλαισίοις τῆς ἐνοριακῆς ζωῆς.

Μία τῶν σημαντικωτέρων πυχῶν τούτων εἶναι τὰ Κατηχητικά καὶ τὰ Ἐνοριακά Τῆς Κέντρα, εἰς τὰ ὁποῖα ἀναφέρεται ἡ πρὸς τὸ Χριστιανισμὸν πλήρωμα τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν Ἐγκύκλιος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Σεραφεῖμ, ἥτις ὠρίσθη νὰ ἀναγνωσθῇ, ἀντὶ θ. κηρύγματος, κατὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν τῆς Κυριακῆς 15ης Σεπτεμβρίου 1985.

Ἐν τῇ Ἐγκυκλίῳ ταύτῃ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, παρουσιάζονται συνοπτικῶς μερικὰ κύρια σημεῖα τῆς πρὸς τοὺς νέους ὀρθοδόξου ἐκκλησιαστικῆς διδασκῆς: «Ἡ ἀληθινὴ Ὁρθόδοξη Κατήχησις δὲν φτιάχνει ἐξωπραγματικά ὄντα. Τὸ περιεχόμενό της δὲν προσφέρεται ποτὲ ὡς μιὰ ἀσάφεια θεωρητικῆ, ποὺ ἡγεῖ μόνον τὴν ἀκοή καὶ ἀπωθεῖ ἀντὶ νὰ διδάσκη. Γι' αὐτό, ποτὲ δὲν θὰ παροτρύνῃ τὰ παιδιὰ νὰ γίνουν οἱ δραπέτες τῆς γῆινης πραγματικότητος. Καὶ ποτὲ δὲν θὰ τὰ παρακινήσῃ νὰ παραιτηθοῦν ἀπὸ τὰ πρακτικὰ καὶ φλέγοντα προβλήματα τῆς ζωῆς... Καταργώντας ἢ Ἐκκλησία τις καταστάσεις ἐκεῖνες ποὺ ντροπιάζουν τοὺς νέους, τοὺς τονίζει ὅτι μὲ μεγάλο

ἐνδιαφέρον ἀκούει τὸν κόσμο, σχετίζεται μὲ ἀγῶνες καὶ θυσίες γιὰ χάρη τοῦ καὶ προσπαθεῖ νὰ συμβάλῃ στὴν ἀνακαίνισή του «ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ».

Προσκαλεῖ ἡ Κατήχησις τοὺς Νέους νὰ πιστέψουν «σὲ ἀξίες σταθερὰς καὶ ἀναλλοίωτες, ἀφοῦ εἶναι ἐνσάρκωμένες στὸ μοναδικὸ ὑπόδειγμα τοῦ Θεανθρώπου, ποὺ εἶναι ἡ ἴδια ἡ οὐσία τῆς Ἐκκλησίας. Σὲ ἀξίες, ποὺ δὲν θὰ τοὺς ἀφήσουν ποτὲ νὰ σκλαβωθοῦν σὲ ποικίλους τυχάνους... Ἡ Ἐκκλησία... δὲν ἀφιονίζει μὲ τὴ διδασκαλία Τῆς τὸν ἀνθρώπο, οὔτε τὸν ἐξαπατᾷ, θυθίζοντάς τον σὲ ἓνα τῶπο ζωῆς, ὅπου θὰ ζῇ σὺν δουλικῷ ὑποχείριον, ἀλλὰ τὸν καλεῖ ἐλεύθερα σὲ μιὰ μεταμόρφωση καὶ ἀνάσταση».

Δύο μέτρα καὶ δύο σταθμά.

Εἰς μίαν περίοδον, κατὰ τὴν ὁποῖαν, καθ' ἃ ἀνεγράφησαν εἰς τὸν Τύπον, ἡ Κυβέρνησις μελετᾷ τὸ ζήτημα τῆς ἀρρεῶς τῆς ἐμπολέμου καταστάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ἀλβανίας, δέον νὰ ληφθοῦν σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν τὰ ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δρυϊνουπόλεως κ. Σεβαστιανοῦ προσφάτως ἐπισημανθέντα.

Ὡς εὐστόχως τονίζει ἐν ἐγκυκλίῳ τοῦ ὁ ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐν Β. Ἠπείρῳ ἀδελφῶν μας σθεναρῶς ἀγωνιζόμενος Ἱεράρχης, τὸ ὑπὸ ἐπισήμων χειλέων λεχθέν, ὅτι «ἀφοῦ εἰς τὴν Ἀλβανίαν εἶναι κλειστὰ καὶ τὰ τζαμιά, ἄρα οὔτε καὶ ἡμεῖς δικαιού-

2) Ἱατρικαὶ πράξεις.

Αἱ εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο διαλαμβανόμεναι ἱατρικαὶ πράξεις εἶναι αἱ ἑξῆς:

α') Ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν προέβη εἰς χειρουργικὴν ἐξαίρεσιν τῆς ἀκροποσθίας τοῦ Τιμοθέου, ἥτοι διενήργησε περιτομήν. Κατὰ τὸ ἱερὸν κείμενον «ὁ Παῦλος... περιέτεμεν» τὸν Τιμόθεον¹⁵.

β') Ὡς ἱατρικὴ πράξις δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Ἀπόστολος οὗτος καίτοι θανατοῦργικῶς ἐν προκειμένῳ δράσας ἐπέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἐκ τοῦ τρίτου ὁρόφου καταπεσόντος Εὐτύχου. Ἰδοὺ τί ἀναφέρει περὶ τῆς δραστηριότητος ταύτης τοῦ Παύλου ἡ σχετικὴ περικοπή. «Εὐτυχός... ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστεγίου κάτω καὶ ἤρθη νεκρός. καταβάς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ καὶ συμπεριλαβὼν εἶπε... ἡ... ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστίν... ἤγαγον δὲ τὸν παῖδα ζῶντα»¹⁶.

γ') Ἱατρικὴν πράξιν ἀποτελεῖ ἐπίσης ἡ δραστηριότης τοῦ δεσμοφύλακος, ὅστις «παραλαβὼν» τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν, «ἔλουσεν» αὐτοὺς «ἀπὸ τῶν πληγῶν»¹⁷.

Συμπέρασμα

Ἐκ τῆς ἐρεῦνης τοῦ βιβλίου τῶν πράξεων τῶν Ἀποστόλων προκύπτει, ὅτι ἐν αὐτῷ διαφαίνεται ἡ ἱατρικὴ ιδιότης τοῦ ἱεροῦ συγγραφέως τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ. Συγκεκριμένως ἐκ τῆς ἐνδελεχοῦς μελέτης τοῦ ἐν λόγῳ βιβλίου καθίσταται δῆλον, ὅτι ὁ συγγραφεὺς οὗτος μετ' εὐχερείας περιγράφει τὰς θεραπείας, τὰς παθήσεις, τὴν βαρύντητά των, τὰ συνοδεύοντα αὐτὰς συμπτώματα καὶ τὴν ἀνάρρωσιν, χρησιμοποιῶν τοὺς καταλλήλους ἐπιστημονικοὺς ὅρους.

Δρ ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἱατρός Παθολόγος

Διευθυντὴς τῆς Ἐπιθεωρήσεως τῶν Ὑγειονομικῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἀμ.σθ.ς Ἐπίχ. Καθηγητῆς Παν/μίου Ἀθηνῶν

15. Ἐνθ' ἄνωτ. ιστ', 3.

16. Ἐνθ' ἄνωτ. κ', 9, 10, 12.

17. Ἐνθ' ἄνωτ. ιστ', 33.

μεθα νὰ ἀπαιτήσουμε νὰ ἀνοίξουν οἱ ἐκκλησίες», εἶναι ἀσυμβίβαστον πρὸς τὸ γεγονός, ὅτι «τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν τῆς Πατρίδος μας διαμαρτυρεῖται ἐντόνως κατὰ τῶν Τούρκων, οἱ ὁποῖοι ἐγκρέμισαν μέρος τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἐν Κωνσταντινουπόλει». Τὸ νὰ χρησιμοποιῶνται δύο μέτρα καὶ δύο σταθμὰ εἰς τὰ ἐθνικά μας θέματα εἶναι ἀδικαιολόγητον. «Διατὶ δηλαδή, διὰ οἱ Τούρκοι γκρεμίζουν μίαν ἐκκλησίαν διαμαρτυρούμεθα —καὶ καλῶς πράττουμεν—, ἐνῶ σιωπῶμεν καθ' ὃν χρόνον οἱ Ἀλβανοὶ ἔχουν γκρεμίσει ἢ μετατρέψει εἰς σταύλους καὶ ψυχαγωγικά κέντρα ὅλους τοὺς ναοὺς, ἔχουν ἀποσηματίσει ἢ φυλακίσει τοὺς Ἱερεῖς, συνεχίζουν δὲ καὶ σήμερον Νερόννειον διωγμὸν κατὰ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐν Βορείῳ Ἠπείρῳ; Διατὶ; Καὶ δὲν σιωπῶμεν μόνον, ἀλλὰ, ἀκόμη, ἀμνησιεύομεν τὰ ἐγκλήματα τοὺς μὲ τὸ αἰτιολογικόν, ὅτι δὲν ἠμποροῦμε νὰ ἐπέμβουμε εἰς τὰ ἐσωτερικά τους. Δὲν εἶναι, μήπως, κατωχρωμένα διὰ διεθνῶν συμβάσεων (Πρωτόκολλον Κερκύρας, Διεθνὲς Δικαστήριον τῆς Χάγης τὸ 1935, Ο.Η.Ε. κ.λπ.) τὰ δικαιώματα καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Βορείου Ἠπείρου, ὅπως καὶ τῆς ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνικῆς μειονότητος»;

Οἱ λόγοι οὗτοι ἐπισημαίνουν, ὅτι πρὸ πάσης ἁρσεως τῶν μετὰ τῆς Ἀλβανίας ἐκκρεμοτήτων, πρέπει νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ κατοχύρωσις τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων τῶν Ἑλλήνων τῆς Β. Ἠπείρου.

Ἀρχων, Διδάσκαλος τοῦ Γένους.

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον συνεχίζει ἀξιεπαίνως τὴν λαμπρὰν αὐτοῦ παράδοσιν τῆς ἀπονομῆς ὁφφικίων εἰς «τοὺς εὐσεβεῖς καὶ ἀρετῇ κεκοσμημένους καὶ πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως χρησίμους καὶ εὐεργετικούς τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐσσινοὺς καταδεικνύοντας, ζήλω τε ἐνθέῳ περὶ τὰ κοινὰ ἀμφιπονουμένους» καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον προβάλλοντας τὴν ἑλληνορθόδοξον παράδοσιν καὶ τὰ ἀνθρωπιστικὰ ἰδεώδη αὐτῆς.

Οὕτως ἐξηγεῖται διατὶ ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης δι' εἰδικοῦ «Πατριαρχικοῦ Εὐεργετηρίου Γράμματος» ἀπένειμε πρὸ τινων ἐβδομάδων εἰς τὸν γνωστὸν διακεκριμένον Ἀκαδημαϊκὸν κ. Παντελὴν Πρεβελάκη τὸ ὁφφίκιον τοῦ Ἐντιμολογιατοῦ Ἀρχοντος Διδασκάλου τοῦ Γένους, «τῆς εἰς τὸ ὁφφίκιον προχειρίσεως» ἐξ ὀνόματος τοῦ Παναγιωτάτου «γενομένης ὑπὸ τοῦ Ἱερωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας κυρίου Στυλιανοῦ».

Κατὰ τὴν σχετικὴν τελετὴν, ἣτις ἀναφέρεται ἐν εἰδικῷ Χρονικῷ τοῦ παρόντος τεύχους τῆς «Ἐκκλησίας», ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Αὐστραλίας κ. Στυλιανός, προσφωνῶν τὸν ἐπαιζῶς τιμηθέντα εἶπεν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων: «Ἀ ρ χ ο ν τ α ς ὑπῆρξας ἀπὸ καταβολῆς καὶ ἀγωνιστήκατε μὴ δλόκληρη ζωὴ νὰ μὴ προδώσετε τὴν εὐγενικὴ αὐτὴ καταγωγὴ Σας. Δ ι δ α σ κ α λ ο ς ἀναδειχθήκατε ὅχι μόνον διδάσκον-

τας ἀπὸ καθέδρας γιὰ 35 δλόκληρα χρόνια» διὰ τὴν σχέσιν τοῦ ὠραίου πρὸς τὸ ἅγιον καὶ τὸ ἀληθινόν, «ἀλλὰ καὶ διεγείροντας στὴν ψυχὴ τοῦ κάθε ἀναγνώστη Σας τὴ δύναμιν «νὰ θαυμάζει τοὺς ἥρωες»... Τοῦ Γ έ ν ο υ ς, τέλος», ὡς πιστοποιεῖ οἰοσδήποτε, «ἀξιολογώντας ὅχι μονάχα τὸ συγκεκριμένο ἔργο Σας, ἀλλὰ πρὸ πάντων βυθομετρώντας τὸ φρόνημά Σας».

Εἰς τὴν ἀντιφώνησιν τοῦ ὁ τιμώμενος καὶ διακρινόμενος διὰ τὴν σεμνότητά του διαπρεπῆς λογοτέχνης Ἀκαδημαϊκὸς προσέειπε εἰς τὴν ἐξῆς βαρυσήμαντον διακήρυξιν: «Συναισθάνομαι τὴν τιμὴν ποὺ μοῦ ἔγινε. Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο γιὰ τὸν Ὁρθόδοξο Ἑλληνα εἶναι ἡ ἀληθὺς Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία. Ὑπῆρξε, διὰ τῶν αἰώνων, κρηπὶς τῆς Ὀρθοδοξίας, φάρος ἐκχριστιανισμοῦ τῶν ὁμῶρων λαῶν, δωμὸς μαρτυρίου καὶ μᾶς φωταγωγεῖ πάντοτε ὡς Σύμβολο ἱεροῦ προσορισμοῦ, σθένους καὶ καρτερίας. Ὡς τί λογίζεται ἡ ταπεινότης μου μπροστὰ σὲ τὸ μεγαλεῖο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου; Εἶναι ἀλήθεια δι' φιλογενῶς ὑπηρέτησα τὸ Ἔθνος ἐπὶ τριάντα πέντε ἔτη ὡς διδάσκαλος καὶ φιλενσεβῶς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ μὲ τὸ λογοτεχνικὸ ἔργο μου, ἀνιστορώντας τοὺς ἄθλους καὶ τὰ πάθη τῶν ἱερέων Της, εἴτε αὐτοὶ ἔδρασαν ἐν ζωῇ εἴτε ἐπλάσθησαν ἀπὸ τῆς φαντασίας μου... Διατελῶ πιστὸ τέκνο τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ».

Ὁ ἐκχυδαῖσμός τῶν κωμωδιῶν τοῦ Ἀριστοφάνους.

Πρὸ διετίας εἰχομεν γράφει ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ τὰ ἐξῆς: «Ἀρὰ γε αἱ κωμωδίαι τοῦ Ἀριστοφάνους προτιμῶνται διὰ τὰ μηνύματά των, τὰ ὅποια τῷ ὄντι εἶναι ἀξιόλογα, ἢ μήπως διότι ἡ καταιοητὴ εἰς τὰ θεατρικὰ πλαίσια τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀριστοφάνους ἀνυποστομία του δίδει ἀφορμὴν καὶ ἄλλοι εἰς σημερινὸς σκηνοθέτας —διὰ καθαρῶς ἐμπορικούς λόγους— ὅχι ἀπλῶς νὰ τὴν «ἐτεροχρονίσουν», ἀλλὰ καὶ νὰ τὴν ἐκχυδαίσουν; Ὁ ἐκχυδαῖσμός γίνεται δι' αὐθαιρέτου κακοποιήσεως τῶν κειμένων καὶ παραποιήσεως τοῦ ἀκριβοῦς νοήματος τῶν λέξεων καὶ συχνάκις ἐποπτικῶς διὰ χυδαίων κινήσεων καὶ χειρονομιῶν ἀπαδουσῶν τόσο εἰς τὰ σημερινὰ ἠθικά καὶ αἰσθητικά κριτήρια, ὅσον καὶ εἰς τὸ γεγονός, ὅτι κατὰ κανόνα δὲν εἶναι ἐξηφολισμένη ἡ παρεμπόδις τῆς παρακολούθησεως τῶν χυδαιότητων τούτων καὶ ὑπὸ μικρῶν παιδίων».

Οὕτω τὸ κακὸν τοῦτο συνεχίζεται ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι ὁ διακεκριμένος συγγραφεὺς, κριτικὸς καὶ δημοσιογράφος κ. Κώστας Γεωργουσόπουλος εἰς ἄρθρον του (ἐφημ. «Τὰ Νέα», 26.8.85) ἐπισημαίνει, ὅτι εἰς προσφάτους παραστάσεις ἔργων τοῦ Ἀριστοφάνους «ἀπάρχον» ἐξωφρενισμοί, ἀκρότητες, ἀκόμη καὶ χυδαιότητες, «ἀπόφεις δημαγωγικῆς, ἀφελείας καὶ ἀποπροσανατολιστικῆς γιὰ τὸ κοινόν», «αὐτοσχεδιαστικοὶ δερβισισμοὶ καὶ αἰσθητικῆς μουντζούρες», «δ-

λων τῶν εἰδῶν οἱ βωμολογίες καὶ ὅλων τῶν εἰδῶν οἱ ἄσμενες χειρονομίες», «βόθρος καὶ παραλήρημα βρομιάς», «ἄπολο παιγνίδι ἀποπροσανατολισμοῦ τοῦ κοινοῦ» κ.τ.λ.

Εἶναι τόσο ἐγγλωτιστοὶ αἱ διαπιστώσεις αὐταὶ τοῦ δοκιμωτάτου ἀρθρογράφου, αἵτινες εἶναι κατὰ πάντα σύμφωνοι πρὸς ὅ,τι πρὸ δύο ἡδὴ ἐτῶν ἐπεσημίναμεν, ὥστε τὰ περαιτέρω σχόλια περιτεύουν.

Ἐν πολλοῖς ἀπλοῦν... «εὐχολόγιον».

Οἱ πρόσφατοι ἐορτασμοὶ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει δεκαετίας ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς τελικῆς πράξεως τοῦ Ἑλσίνκι, ἥτις ἀποβλέπει εἰς τὴν κατοχύρωσιν καὶ προστασίαν τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, κατέστησαν συνειδητόν, ὅτι ἡ πράξις αὕτη παραμένει ἐν πολλοῖς ἀπλοῦν... «εὐχολόγιον», ἐφ' ὅσον καταφώρως παραβιάζεται ἀκόμη καὶ ὑπὸ κυθερνήσεων, αἱ ὁποῖαι ἐπισήμως ὑπέγραψαν ταύτην.

Οὐδεὶς παροικῶν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀγνοεῖ, ὅτι, ἐὰν ἡ ἀξιέπαινος συμφωνία τοῦ Ἑλσίνκι ἐμπνέη ἐλκρινῶς πολλὰς προσπαθείας πρὸς ἀφοπλισμὸν καὶ ἐξασφάλισιν τῶν προϋποθέσεων τῆς ἀληθοῦς εἰρήνης, ἀντιθέτως εἰς ὅλον τὸν κόσμον ὅχι μόνον πολλὰ τῶν «εἰρηνιστικῶν κινήματων» διέπονται ὑπὸ τῆς τάσεως πρὸς πραγμάτωσιν ἱμπεριαλιστικῶν ἐπιδιώξεων καὶ πρὸς ἐπίτευξιν ἰδεολογικῆς συγχύσεως καὶ ἀποπροσανατολισμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ ὑπάρχουν ἀύστολοι παραβιάσεις τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων ἐν τῷ ὁλοκληρωτικῶν καθεστώτων (λ.χ. διώξεις ἀντιφρονούντων πρὸς τὴν ἀθεΐαν διὰ τῶν σχολείων καὶ τῶν μέσων ἐνημερώσεως ἄνευ δυνατότητος ἀντιλόγου· κατάργησις τῆς ἀνεμπόδιστου διακινήσεως τῶν ἰδεῶν· σιγήσεις τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου, τοῦ ἐντύπου, τῆς μετακινήσεως, τῆς δημοσίας κοινωνικῆς δράσεως, τοῦ δικαιώματος τῆς αὐτοδιαθέσεως). Ἔστω ἐπὶ πλέον ὡς παράδειγμα τὸ ὁρθῶς προβληθὲν ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν γεγονὸς τῆς θανάτου συμπεριφορᾶς τοῦ Ἀτίλλα ἐν Κύπρῳ.

Εἶναι ἐπὶ τέλους καιρὸς νὰ γίνῃ ὑπὸ πάντων συνειδητόν, ὅτι ἡ τελικὴ πράξις τοῦ Ἑλσίνκι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ τύχῃ γενικῆς καὶ καθολικῆς ἐφαρμογῆς καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν πλήρη προστασίαν τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, ἐὰν ἔθνη, λαοὶ καὶ κράτη δὲν ἐμπνέονται ὑπὸ τῶν χριστιανικῶν, ἀνθρωπιστικῶν, κοινωνικῶν καὶ πολιτιστικῶν ἀρχῶν.

Ὁ Κίτρος Βαρνάβας (†)

Τὰ ἐκ πασῶν τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν καὶ ἐκ τῶν ἐσχατιῶν τῆς Χριστιανικῆς Οἰκουμένης καταφθάνοντα εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος συλλυπητήρια τηλεγραφήματα καὶ γράμματα διὰ τὴν πρὸς Κύριον ἐκδημίαν τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Κίτρος Βαρνάβα ἀποδεικνύουν τὸ διεθνὲς κῆρος, τὴν

διορθόδοξον προβολὴν καὶ τὴν οἰκουμενικὴν ἀκτινοβολίαν τοῦ ἐκλιπόντος διακεκριμένου Ἱεράρχου.

Ὡς ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τοῦ εἰς τὰς σ. 487 ἐξ. δημοσιευμένου ἐμπεριστατωμένου καὶ γλαφυροῦ ἐπικηδείου λόγου, τὸν ὁποῖον ἐντολῇ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐξεφώνησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμος, ὁ ἐξ ἡμῶν μεταστὰς εἶχε διαπρέψει ἡδὴ ὡς νεαρὸς κληρικός. Τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δαριλῶς δωρηθέντα εἰς αὐτὸν πνευματικὰ τάλαντα ἢ λαμπρὰ θεολογικὰ μόρφωσις καὶ αἱ σχετικαὶ πρὸς τὰς νομικὰς σπουδὰς του γνώσεις ἢ μεγάλη διαλεκτικὴ ἱκανότης του ἢ συναρπάζουσα εὐγλωττία αὐτοῦ ὡς ἱεροκήρυκος καὶ ὡς κατηχητοῦ ἢ πεφωτισμένη ἐνοριακὴ του δραστηριότης ἢ ὑπ' αὐτοῦ ἐκδόσεις τοῦ ἐκλεκτοῦ ποιότητος περιοδικοῦ «Ἀναγέννησις» ἢ διοργάνωσις πνευματικῶν καὶ δὴ νεανικῶν κύκλων, ἐκ τῶν ὁποίων ἀνεδείχθησαν πολλὰ στενὰ συνδεδεμένα μετὰ τῆς Ἐκκλησίας πνευματικὰ του τέκνα, τὰ ὁποῖα μέχρι τέλους παρέμειναν πιστὰ καὶ ἀφωσιωμένα εἰς τὸν πνευματικόν των πατέρα καὶ ἐξεδήλωσαν ποικιλοτρόπως τὴν πρὸς αὐτὸν συμπαράστασιν των πάντοτε καὶ ἰδιαίτερος κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς μεγάλης δοκιμασίας του ἐκ τῆς φοβερᾶς νόσου ἢ ἡγετική του συμβολὴ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἔργου τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας» καὶ ἰδίως εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων καὶ εἰς τὴν ἀνανέωσιν τοῦ Ἀναλυτικοῦ Προγράμματος τῶν ἐν αὐτοῖς μαθημάτων ἢ ὑπ' αὐτοῦ διοργάνωσις τῆς ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ Χρυσοσπηλαιωτίσεως Ἀθηνῶν («Προπαρασκευαστικῆς Σχολῆς Διακονιστῶν»), ἥτις κατέστησε πλέον συνειδητὴν τὴν ἀναγκαιότητα τῆς ἰδρύσεως τῆς «Σχολῆς Διακονιστῶν» ἢ ὑπ' αὐτοῦ ἐμφύχως διαφόρων κοινωνικῶν δραστηριοτήτων (ὡς λ.χ. τοῦ δέματος ἐπαναπατριζομένου, τοῦ ἐράνου ἀνεγέρσεως ἰ. ναῶν, τοῦ ἐράνου ὑπὲρ τῶν σεισμοπλήκτων τῶν Ἰονίων νήσων, τῆς διαμαρτυρίας κατὰ τοῦ «παιδομαζώματος»)· αἱ ἐπιτυχεῖς καὶ καρποφόροι ἐκκλησιαστικαὶ ἀποστολαὶ του εἰς Ἀμερικὴν, Ἀγγλίαν, Σκωτίαν, Ἑλβετίαν καὶ Γαλλίαν — πάντα ταῦτα καὶ πολλὰ ἄλλα συνετέλεσαν, ὥστε νὰ ἐκλεγῇ ὡς Μητροπολίτης τῆς ἰσοστάς ποιμαντικὰ προβλήματα παρουσιαζούσης Ἱ. Μητροπόλεως Κίτρος.

Ἡ δραστηριότης τοῦ Μητροπολίτου Κίτρος Βαρνάβα διακρίνεται διὰ τὴν εὐστοχίαν καὶ πλουσίαν καρποφορίαν τῆς. Ἡ ἐπαγρύπνησις καὶ ἡ ὁργάνωσις τοῦ ἀντιστασιακοῦ ἀγῶνος πρὸς προστασίαν τοῦ ποιμνίου του ἐναντίον τῶν ἐτεροδόξων προπαγανδῶν ἢ ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Κίτρος ἰδρυσίς πολλῶν πνευματικῶν κέντρων καὶ ἰδρυμάτων κοινωνικῆς διακονίας καὶ εὐποιίας ἢ προβολὴ τῆς λειτουργικῆς ζωῆς ἢ τακτικὴ ἐπαφὴ του μετὰ τὴν νεολαίαν τῆς ἐπαρχίας του ἢ συμμετοχὴ του εἰς νομοπαρασκευαστικὰ ἐπιτροπὰς ἢ θετικὴ συμβουλευτικὴ του γνώμη διὰ πάντα τὰ ἀπαροχολοῦντα τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Ἱεραρχίαν τῆς Ἑλλάδος προβλήματα ἢ ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐκδόσεις τοῦ λαμπροῦ περιοδικοῦ «Ὁρθόδοξος Ἐπιστάσις» ἢ συμπλήρωσις τοῦ παλαιότερου πλουσίου ἐποικοδομητικοῦ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Δελτίον Τύπου

τῆς 20ῆς Αὐγούστου 1985

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεὶμ ἀπηύθυνε τὴν παρακάτω ἐκκλήση πρὸς τὸν ἑλληνικὸ λαὸ γιὰ τὴν κατάσβεση τῶν πυρκαγιῶν:

«Ὅλοι μας ζοῦμε τὸν τελευταῖο καιρὸ τῆ φοβερῆς καταστροφῆς ἀπὸ τὶς πυρκαγιὰς τοῦ δασικοῦ πλούτου τῆς χώρας μας. Ἐπειδὴ ἡ καταστροφὴ αὕτῃ τῆς φύσεως συνεπάγεται δλεθρίες ἐπιπτώσεις στὴν υἱεία καὶ τῇ ζωῇ ἀκόμη τῶν ἀνθρώπων παρακαλοῦμε θερμὰ γιὰ τὸ καλὸ αὐτοῦ τοῦ τύπου νὰ εἰσακουσθῇ καὶ ἡ ἀγωνιώσας φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ ἐνισχυθοῦν οἱ φιλότιμες προσπάθειες ὅλων τῶν ἀρμοδίων νὰ σταματήσουν οἱ ἐγκληματικὲς αὐτὲς ἐνέργειες. Ἀπευθύνουμε θερμὴ ἐκκλήση πρὸς ὅλους τοὺς Ἕλληνες νὰ συμβάλλουν στὴν κατάσβεση τῶν πυρκαγιῶν καὶ ἀπευθυνόμενοι πρὸς τοὺς ἐπιπόλαια σκεπτόμενους ἐμπρηστὲς τοὺς κα-

λοῦμε νὰ ἀναλογισθοῦν τὴν εὐθύνη τους ἀπέναντι στὴν πατρίδα. Τὰ δάση ἀποτελοῦν δημιουργήματα τοῦ Ἀγίου Θεοῦ γιὰ νὰ τὰ χαίρεται καὶ νὰ τὰ ἀπολαμβάνῃ ὁ ἄνθρωπος. Ὅλοι ἔχομε καθῆκον νὰ τὰ προστατεύωμε».

Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Ἀνακοινωθέν

Ἡ ἀμερικανικὴ ἐταιρία «Σκοπιά» ὁργανώνει τὸν Αὐγουστο στὴν Ἀθῆνα καὶ στὴ Θεσσαλονίκῃ διεθνὲς συνέδριο μὲ θέμα «Οἱ διακρατοῦντες ἀκεραιότητα». Μὲ δεκάδες διαλέξεις ποὺ ἐτοιμάσθηκαν ἀπὸ τὸ κέντρο τῆς ἐταιρίας ποὺ θρίσκεται στὸ Μπρούκλιν θὰ κληθῇ τὸ Ἑλληνικὸ κοινὸ νὰ ἀπαρνηθῇ τὰ Ἑλληνικὰ συμφέροντα καὶ νὰ ὑπηρετήσῃ μὲ θρησκευτικὸ φανατισμὸ τὰ συμφέροντα τῆς ξένης ἐταιρίας. Πρὶν ἀπὸ τὴν ἐναρξὶ τοῦ συνεδρίου (22.8.85) χιλιάδες «μάρτυρες τοῦ Ἰεχωῦα» μὲ προκλητικὸ τρόπο θὰ λάβουν ἐντολὴ νὰ μοιράζον διαφημιστικὲς προσκλήσεις γιὰ

συγγραφικοῦ τοῦ ἔργου διὰ σπουδαίων ἐπιστημονικῶν συγγραφέων, αἱ ὁποῖαι παρουσιάζουν τοὺς θεσμοὺς διοικήσεως τῶν διαφόρων Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν ἢ ἐκπροσώπησις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς διορθόδοξα καὶ διεκκλησιαστικὰ συνέδρια καὶ εἰς ἐκκλησιαστικὰς ἀποστολάς πρὸς πάντα τὰ Ὁρθόδοξα Πατριαρχεῖα καὶ τὰς ἐπὶ μέρους Ὁρθόδοξους Ἐκκλησίας· τὸ ὅτι ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ διετέλεσε Πρόεδρος τῆς Συνδικτῆς Ἐπιτροπῆς Διορθόδοξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων· τὸ ὅτι πάντα ταῦτα συνετέλεσαν ὥστε ὁ Μητροπολίτης Κίτρους Βαρνάβας νὰ ἐκλεγῇ ἀντιπροσέλλων μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, νὰ χαίρῃ ἐκτιμῆσεως ἐν τῇ καθ' ὅλον Χριστιανικῇ Οἰκουμένῃ καὶ ἐν πάσαις ταῖς Ὁρθόδοξοις Ἐκκλησίαις, νὰ τιμᾶται συνεχῶς διὰ πολλῶν παρουσιῶν καὶ ἄλλων τιμητικῶν διπλωμάτων καὶ διακρίσεων καὶ νὰ ἀνακηρύσσεται ἐπανειλημμένως Ἐπίτιμος Διδάκτωρ ἢ Ἐπίτιμος Καθηγητὴς Πανεπιστημίων καὶ Ὁρθόδοξων Θεολογικῶν Σχολῶν — πάντα ταῦτα καὶ πολλὰ ἄλλα χαρακτηρίζουν τὴν ὑπερβιαστικὴν ἀρχιερατικὴν διακονίαν του.

Ὁ ἀείμνητος Ἱεράρχης διεκρίνεται ἐπὶ πλέον διὰ τὴν ἐν παντὶ σύνεσιν διὰ τὴν συλλογιστικὴν του εὐστροφίαν διὰ τὴν εὐγλωττίαν, μεθοδικὴν καὶ πεισιτικὴν διατύπωσιν τῶν σκέψεών του· διὰ τὸν ἐναρμονισμὸν προοδευτικοῦ πνεύματος καὶ προσηλώσεως εἰς τὰς ὀρθόδοξους παραδόσεις· διὰ τὴν ὑγιὰ κοινωνικότητά του· διὰ τὴν σύνδεσιν του μετὰ πάντων τῶν μελῶν πολλῶν χριστιανικῶν οικογενειῶν καὶ διὰ τὴν συμμετοχὴν του εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν προβλημάτων τῶν διὰ τὸ ὅτι ὁ λόγος του ἦτο «πάντοτε ἐν χάριτι, ἁλατι ἡρτυμένος» (Κολ. δ' 6)· διὰ τὴν εὐπροσηγορίαν καὶ τὸ πηγαῖον «χιοῦμορ» του· διὰ τὴν εὐαισθησίαν του· διὰ τὸ ὅτι πάντοτε ἦτο «φρόνιμος ὡς οἱ ὄφεις καὶ

ἀκέραιος ὡς αἱ περιστεραὶ» (Ματθ. ι' 16)· διὰ τὴν ἐκτίμησιν, μετὰ τῆς ὁποίας τὸν περιέβαλλον οἱ ἀρμονικώτατα συνεργαζόμενοι μετ' αὐτοῦ ἐκπρόσωποι τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, καὶ γενικῶς διὰ τὴν κατὰ πάντα ἀριάν καὶ φωτεινὴν παρουσίαν του ἐν τῇ καθ' ὅλον ἐκκλησιαστικῇ καὶ πνευματικῇ ζωῇ τοῦ τόπου.

Ὁ Κίτρους Βαρνάβας μέχρι τῆς τελευταίας του πνοῆς παρέμεινεν ὁρθὸς ἐπὶ τῶν ἐπάλλεων. Ἐνῶ τὸ σῶμά του εἶχε καταρρεύσει ἐκ τῆς καταρρυχούσης αὐτοῦ ἀσθενείας καὶ εἶχε κυριολεκτικῶς ἀποστεωθῇ καὶ ἐνῶ οἱ ὀφθαλμοὶ του εἶχον βυθισθῇ μέσα εἰς τὰς κόγχας τῶν, αὐτὸς ἀπίότητος «ἐξηγοράζετο τὸν καιρὸν» (Ἐφ. ε' 15), συνεχίζων μέχρι τῆς τελευταίας πνοῆς του ἀκαταπόνητος νὰ σχεδιάζῃ καὶ νὰ ἐπιβλέπῃ τὴν πορείαν τῶν ἐργασιῶν πρὸς πραγμάτωσιν τῶν ἀνακαινιστικῶν δραματισμῶν του, νὰ διμιλῇ πρὸς τοὺς ἀποδήμους ἐν Γερμανίᾳ, νὰ συνεργάζεται μὲ ἀρμοδίους, νὰ στέλλῃ εὐχετήρια εἰς ἐορτάζοντας, νὰ χειροτονῇ, νὰ εὐλογῇ γάμους, νὰ ἀνεγείρῃ Ἐπισκοπικὸν Μουσεῖον καὶ Ἐκκλησιαστικὴν Βιβλιοθήκην, νὰ ἐπεκτείνῃ τὸ Γηροκομεῖον, νὰ διατηρῇ μέχρι τέλους ἀκεραίας τὰς πνευματικὰς του δυνάμεις καὶ τὴν δροσερότητα καὶ ζωηρότητα τοῦ λόγου του, νὰ διμιλῇ ἐπιχαρίτως καὶ νὰ ἐνισχύῃ αὐτὸς πάντας τοὺς θέλοντας νὰ ἐνισχύσουν αὐτὸν εὐρισκόμενον ἐπὶ τῆς ἐπιθανατοῦ κλίνης, ἐκ τῆς ὁποίας μετέστη εἰς τὰς σκηνὰς τῶν δικαίων καὶ εἰς τὴν «ἐν ἀγῇφ μακαριότητι» ἀνάπαισιν.

Ἐτῇ αἰωνία ἡ μνήμη του!

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

τὸ συνέδριο σὲ ὅλους τοὺς δρόμους καὶ τὶς πλατεῖες τῆς περιοχῆς.

Μὲ θάσι τὸ θέμα τοῦ συνεδρίου, ὅποιος ὑπηρετεῖ τὰ ἔθνη μὰς συμφέροντα, δὲν «διακρατεῖ ἀκεραιότητα» διαπράττει πνευματικὴ πορνεία καὶ μοιχεία καὶ ὑπηρετεῖ τὸν Διάβολο (Δημιουργία, σ. 248)· μόνο ὅσοι ὑπηρετοῦν τὰ συμφέροντα τῆς ἐταιρίας ὑπηρετοῦν τὸν «Ἰεχωῦᾶ» καὶ «διακρατοῦν ἀκεραιότητα».

Ἡ ἀδίστακτη αὐτὴ ἐταιρία καλεῖ τοὺς ὁπαδοὺς της νὰ μιμηθοῦν τὴν πόρνη Ραῶβ (Ἰησοῦς Ναυῆ 6' 1-7) καὶ νὰ γίνουν κατὰσκοποι σὲ θάρος τοῦ ἔθνους των (Σκοπιὰ 15.9.84, σ. 11), ἐπανδρώνοντας τὶς τάξεις τῶν σκλάβων της στὴν Ἑλλάδα.

Τὸ θέμα τοῦ συνεδρίου εἶναι σαφές· δὲν πρέπει νὰ παρασυρθοῦμε ἀπὸ ὁποιοδήποτε διαβεβαιώσεις νομιμοφροσύνης τῆς ἐταιρίας στὴν Ἑλληνικὴ κυθέρνῃσι, γιὰ τὸ Μητροκλιν χρησιμοποιεῖ τὴν «στρατηγικὴ πολέμου» (Σκοπιὰ 1956, σ. 159) καὶ προτρέπει τοὺς ὁπαδοὺς της νὰ μιμηθοῦν τὴν «στρατηγικὴ τῆς Ἰαήλ» (Κριταί, 8' 11-21), δηλαδὴ νὰ καθησυχάσουν τὸν ἀντίπαλο, νὰ «ἀποκοιμηθῇ», γιὰ νὰ τὸν κτυπήσουν ὑπουλά (Ἐπιθώση, ἔκδ. 1984, σ. 128).

Μὲ τὴ θασικὴ διδασχὴ της πὼς ἐκπροσωπεῖ τὴν «θεοκρατικὴν κυθέρνῃσι» (Σκοπιὰ 1955, σ. 321) καὶ σ' αὐτὴ ἀνήκει ἡ ἀκεραιότητά μας, ἐνῶ οἱ ἔθνικες κυθέρνῃσι εἶναι παράνομες, ὑπηρετοῦν τὸν Διάβολο (Προφητεία, σ. 284-285) καὶ πρέπει νὰ κόψουμε κάθε σχέσι μαζί τους, καλλιεργεῖ τὸν ἔθνικὸ διχασμὸ καὶ δημιουργεῖ πανικὸ σὲ ἀνῶριμα κυρίως άτομα, πού κορυφώνεται μὲ τὸ δῖλημα: «Ἡ ἀπόφασι πού πρέπει νὰ πάρτε εἶναι νὰ ὑπηρετήσετε τὸν Ἰεχωῦᾶ... γιὰ τὴν ἑξινᾶτε, ἂν δὲν ὑπηρετήσετε τὸν Ἰεχωῦᾶ, τότε ὑπηρετεῖτε τὸν Σατανᾶ» (Μπορεῖτε νὰ ζήτε..., σ. 216).

Μ' αὐτὰ τὰ δεδομένα οἱ ἐφημέριοι τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, πού συγκεντρωθήκαμε σήμερα, Τρίτη, 25 Ἰουνίου 1985, στὸν Ἱερό Ναὸ Ἀγίου Δημητρίου Ἀμπελοκήπων, μὲ πλήρη συναίσθησι τῆς ποιμαντικῆς μας εὐθύνης,

1) Ἐπισημαίνουμὲ τὸν κίνδυνον ἀπὸ τὸ κήρυγμα αὐτοῦ τῆς ξένης ἐταιρίας, πού τὸ 1984 μεταδόθηκε ἀπὸ σπῆτι σὲ σπῆτι ἐπὶ 3.769.326 ὥρες (Σκοπιὰ 1.5.85, σ. 20) καὶ τίθεται σὰν κύριον θέμα στοῦ χιλιαστικοῦ συνεδρίου τοῦ Αὐγούστου.

2) Ἐκφράζουμὲ θλίψι γιὰ τὸ ὅτι ἀδίστακτη ἀμερικανικὴ ἐταιρία ἐξαπάτησε χιλιάδες πλανημένους Ἑλληνες ἀδελφοὺς καὶ τοὺς μετέτρεψε σὲ σκλάβους της γιὰ νὰ ἐξυπηρετοῦν τὰ οἰκονομικοπολιτικὰ της σχέδια, χρησιμοποιῶντας θρησκευτικὸ προσπεῖο.

3) Παρακαλοῦμὲ τὴν Ἑλληνικὴν κυθέρνῃσι:

α) Νὰ ἀφαιρέσῃ τὴν ἀτέλεια χάρτου γιὰ τὰ ἐντυπα τῆς ἐταιρίας «Σκοπιὰ», στὰ ὁποῖα δὲν ἀναγνωρίζεται ἡ νόμιμη ὑπόστασις τοῦ ἔθνους μας καὶ μὲ ψυχολογικὴ θία ἀποτρέπονται Ἑλληνες πολῖτες νὰ ὑπηρετοῦν τὰ συμφέροντα τῆς Ἑλλάδος (Δημιουργία, σ. 248).

β) Νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν δημόσια καὶ τὴν «ἀπὸ σπῆτι σὲ σπῆτι» διανομὴ καὶ πώλησι τῶν ἐντύπων αὐτῶν καὶ ὑποχρέωσιν τὴν ἐταιρίαν νὰ κυκλοφορῇ τὰ ἐντυπα τῆς μόνο μέσω πρακτορείων καὶ βιβλιοπωλείων, γιὰ τὴν ὁποῖαν τὸν τρόπον πού σήμερα χρησιμοποιεῖ γιὰ τὴν διαφήμισιν καὶ τὴν διάθεσιν ἐντύπων πού προσβάλλουν τὰ χρηστὰ

ἦθη καὶ τὴν δημόσια τάξι προκαλοῦν τὸ δημόσιο αἶσθημα.

γ) Νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ χιλιαστικοῦ συνεδρίου μὲ θέμα «Οἱ διακρατοῦντες ἀκεραιότητα», γιὰ τὴν μὲ τὸ θέμα αὐτὸ καὶ μὲ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι τὸ συνέδριο εἶναι ἀπόλυτα νόμιμον, θέτει σὲ ἀμφισβήτησιν τὴν νομιμότητα τοῦ ἔθνους μας, ὑπονομεύει τὴν δημόσια τάξι, καὶ οἱ χιλιάδες τῶν «μαρτύρων τοῦ Ἰεχωῦᾶ», πού θὰ λάθουν μέρος, θὰ μεταφέρουν τὰ διαβρωτικὰ γιὰ τὴν χώρα μας συνθήματα τοῦ συνεδρίου καὶ στὰ πὶδὸ ἀκριτικὰ χωριά τῆς Ἑλλάδος, παρακινούντες Ἑλληνες πολῖτες νὰ ὑπηρετήσουν ξένα συμφέροντα σὲ θάρος τῶν ἑλληνικῶν (Σκοπιὰ 15.9.1985, σ. 11).

4) Πιστεύουμὲ πὼς ἡ νομοθεσία τῆς χώρας μας δὲν προστατεύει μόνο τὰ συμφέροντα ξένων ἐταρειῶν, ἀλλὰ, κυρίως, τὰ δικὰ μας, ἑλληνικὰ συμφέροντα· τὴν πνευματικὴ καὶ πολιτιστικὴ μας κληρονομιά, τὶς ἠθικὰς μας ἀξίες, τὴν ἔθνικὴ, κοινωνικὴ καὶ πολιτικὴ ζωὴ τῆς χώρας. Τὸ Ἑλληνικὸ Σύνταγμα δὲν κατοχυρώνει «ἀνθρώπινα δικαιώματα» ξένων ἐταρειῶν, ἀλλὰ, κυρίως, τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα τῶν ἑλλήνων πολιτῶν, ἀκόμη καὶ ἐναντὶ τῶν ἐταρειῶν αὐτῶν, πού παραβιάζουν θάναυσαν τὶς προσωπικὰς ἐλευθερίας τῶν ὁπαδῶν τους, ἀπαγορεύουν τὴν ἐλεύθερη σκέψιν καὶ ἑκφρασί καὶ τὴν ἐλεύθερη λήψιν καὶ μετάδοσιν πληροφοριῶν (Σκοπιὰ 1952, σ. 156. 1959, σ. 341. 1974, σ. 373. 1.8.1983, σ. 24. 1.9.1984, σ. 31. 15.9.1984, σ. 17). Τὸ Ἑλληνικὸ Σύνταγμα προβλέπει ἀκόμα καὶ τὶς περιπτώσεις περιορισμοῦ τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, ὅταν, ἐπὶ παραδείγματι, ἀπειλεῖται ἡ δημόσια τάξι καὶ προσβάλλονται τὰ χρηστὰ ἦθη.

Γι' αὐτὸ παρακαλοῦμε τὸν κ. Εἰσαγγελεᾶ νὰ ἐξετάσῃ μὲ προσοχὴ τὸ ζήτημα καὶ νὰ ἀπαγορεύσῃ στὴν ἐταιρίαν «Σκοπιὰ» νὰ χρησιμοποιοῦσιν τοὺς Ἑλληνες σκλάβους της κατὰ τὴν πρώτην μέραν τοῦ συνεδρίου (22.8.1985) γιὰ νὰ μοιράσουν σ' ὅλην τὴν Ἀθήναν καὶ τὴν Θεσσαλονικὴν προπαγανδιστικὸν ὕλικόν καὶ προσκλήσεις γιὰ τὸ συνέδριον. Τοῦτο γιὰ τὴν ἑξινᾶται πὼς τὰ «δόγματα» καὶ ἡ «λατρεία» τῆς ἐταιρίας αὐτῆς, πού εἶναι δεσμευτικὰ γιὰ τοὺς Ἑλληνες ὁπαδοὺς της, προσβάλλουν τὴν δημόσια τάξι καὶ τὰ χρηστὰ ἦθη καὶ καταπατοῦν στοιχειώδη ἀνθρώπινα δικαιώματα ἑλλήνων πολιτῶν.

5) Ἀποφασίζουμὲ εἰδικὴν σύναξιν τῶν ὑπευθύνων ἐφημερίων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς γιὰ τὸ δευτέρον δεκαπενθήμερον τοῦ Αὐγούστου γιὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ χιλιαστικοῦ συνεδρίου στὴν περίπτωσιν πού θὰ πραγματοποιηθῇ.

6) Παρακαλοῦμὲ τὰ κρατικὰ μέσα ἐνημέρωσεως καὶ τὸν καθημερινὸν Τύπον τῆς χώρας νὰ μεταφέρουν τὸ «Ψήφισμά» μας αὐτὸ στοῦ Ἑλληνικοῦ κοινῶ.

(25.6.1985)

Ἱερά Μητρόπολις Δημητριάδος

Ἐκ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως ἐστάλη ἡμῖν ἡ ἀκόλουθος εἰδησις:

Ἡ πρώτη κατασκηνωτικὴ περίοδος ἀγοριῶν Γυμνασίου καὶ Λυκείου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος λειτούργησε ἀπὸ 2 - 18 Ἰουλίου μὲ 110 παιδιὰ ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ἀρχιμ. Θεοκλήτου Κουμαριανοῦ, καὶ μὲ ἑμπειρὰ στελέχη τῆς Ἐκκλησίας. Στὴ διάρκειά της τὰ παιδιὰ ἐφήρμοσαν εἰδικὸ πρόγραμμα κοινοτικῆς

ζωής διηνησιμένο με μελέτη, θεία λατρεία, ψυχαγωγία, εργασία και άσκηση. Οί 10 ομάδες, στις οποίες είχαν κατανεμηθή οι κατασκηνωτές, επέδειξαν ανεπτυγμένο πνεύμα ευγενικής άμιλλας και ή κάθε μία διακρίθηκε σε καλές επιδόσεις. Τα παιδιά προήρχονταν από τις ένοριες της μητροπολιτικής μας περιφέρειας, ώνόμασαν δε την έφετεινή Κατασκήνωση «ΕΙΡΗΝΗ» και έκαμαν πολλές κατ' ίδιαν και καθ' ομάδες συζητήσεις για τον τρόπο παγίωσης της ειρήνης στον κόσμο. Καταστάλαγμα των συζητήσεων υπήρξε ότι χωρίς Χριστόν, δηλ. χωρίς πνευματική καλλιέργεια, ο κόσμος δέν μπορεί να αλλάξει και ή ειρήνη θά παραμείνει όνειρο άπατηλό.

Ύπαρχηγός της Κατασκήνωσης ήταν ο κ. Έμμ. Παυλής, ως στελέχη δε χρησιμοποιήθηκαν οι φοιτητές Δημ. Ρήγας, Σοφ. Γεωργιάδης, Χρ. Παπαϊωάννου, Κων. Ακριβόπουλος, Στυλ. Χίος, Τριαντάφυλλος Πασιδάς, Δημ. Κατούνης, Χαρίλαος Παπαγεωργίου, Γεώρ. Γκαβαρδίνας, Ίω. Πάτερος και Κων. Οικονόου. Την ύπηρεσία της κουζίνας ανέλαβαν έθελοντικά κυρίες των ένοριών μας.

Την παραμονή της αναχώρησης των παιδιών έγινε έσπερινη θεία Λειτουργία στο ύπαιθρο, στη διάρκεια της οποίας όλα τα παιδιά προσήλθαν στη θεία Μετάληψη. Στη συνέχεια και μέσα στη νύκτα ακολούθησε λαϊκό πανηγύρι με χορούς, τραγούδια και ψητά, με πρόγραμμα ψυχαγωγικό που τα ίδια τα παιδιά έτοιμασαν. Η έκδήλωση αυτή έσφράγισε τις 17 ημέρες της κατασκηνωτικής ζωής και άφησε άνεξίτηλα ίχνη άναμνήσεως στις καρδιές των παιδιών.

Η άλλη κατασκηνωτική περίοδος για κορίτσια κάλυψε την περίοδο από 22 'Ιουλίου - 7 Αυγούστου, στον ίδιο χώρο, με 110 κορίτσια υπό την πνευματική καθοδήγηση του αιδ. π. Αντωνίου Ζούπη.

Ίερά Μητρόπολις Κερκύρας και Παξών

Ο Πρόεδρος κ. JIMY CARTER μετά τη συνεργασία που είχε με τον Πρωθυπουργό κ. Ανδρέα Παπανδρέου στην Κέρκυρα, είχε συναντήσεις και φιλοξενήθηκε από τον Σεβ. Μητροπολίτη Κερκύρας και Παξών κ. Τιμόθεο. Ο Πρόεδρος κ. CARTER με τον Μητροπολίτη κ. Τιμόθεο και με μέλη της ακολουθίας του Προέδρου και τον Κερκυραίο Μητροπολίτη Ν. Ίερσέης κ. Σίλα επισκέφθηκε Μονές της Μητροπόλεως Κερκύρας.

Το Σάββατο το απόγευμα ο Μητροπολίτης Κερκύρας δεξιώθηκε τον κ. CARTER στη Μονή της Παλαιοκαστρίτσας και το θρόνυ του πρόσφερε δεξίωση σε ξενοδοχείο της Κερκύρας, όπου παρακάθισαν επίσης ο Νομάρχης και ο Δήμαρχος Κερκύρας. Ο Μητροπολίτης κ. Τιμόθεος προσφώνησε τον κ. CARTER και έτόνισε την ανάγκη ανάπτυξεως της ειρήνης στον κόσμο ενώ εξέφρασε τη χαρά του, και εκ μέρους του Κερκυραϊκού Λαού, για τη συνάντηση που είχε με τον Πρωθυπουργό κ. Ανδρέα Παπανδρέου και με τον Πρόεδρον της Δημοκρατίας κ. Σαρτζετάκη που θά συναντήσει, για την άμοιβαία κατανόηση και τη στενότερη ανάπτυξη φιλικών σχέσεων μεταξύ των δύο Λαών.

Ο Πρόεδρος κ. CARTER άπαντών θερμά ευχαρίστησε τον Μητροπολίτη και έτόνισε τη θετική σημασία που είχε ή συνάντησή του στην Κέρκυρα με τον κ. Πρωθυπουργό και στη συνέχεια με τον Μητροπολίτη της Κερκύρας κ. Τιμόθεο.

Την επόμενη μέρα Κυριακή ο κ. CARTER και ή σύζυγός του, τα μέλη της ακολουθίας του και ο Σεβ. Ν. Ίερσέης κ. Σίλας παρακολούθησαν τη Θ. Λειτουργία στον Άγιο Σπυρίδωνα, όπου ο Σεβ. Μητροπολίτης σε λόγο του έτόνισε τη θετική σημασία της συναντήσεως του κ. Προέδρου με τον κ. Πρωθυπουργό για τη διεθνή ύφεση και ειρήνη και την ανάπτυξη άγαθών σχέσεων μεταξύ των δύο Λαών.

Ο κ. CARTER εξέηρε τη μεγάλη σημασία της συναντήσεως με τον κ. Πρωθυπουργό και έδωσε έμφαση στο μεγάλο και θετικό ρόλο της Έκκλησίας και του Χριστιανισμού για τη συναδέλφωση των Λαών.

Στη συνέχεια ο κ. CARTER συνοδευόμενος από τον Μητροπολίτη, Νομάρχη και Δήμαρχο και άλλους έπίσημους μετέβησαν στο Δημαρχείο και ακολούθως σε αίθουσα της πόλης. Ο Λαός παντού έκδήλωσε τη χαρά του για την επίσκεψη αυτή του Προέδρου CARTER στο νησί της Κερκύρας.

(Έκ του Γραφείου Τύπου της Ί. Μητροπόλεως)

Ίερά Μητρόπολις Κίτρους

Ο άείμνηστος Μητροπολίτης Κίτρους Βαρνάβας μέχρι της τελευταίας του πνοής έμεινε επί των επάλξεων αγωνιζόμενος προς εκπλήρωση των ποιμαντικών καθηκόντων του και προς πραγμάτωση των δραματισμών του.

Κατά τους μήνας 'Ιούνιον και 'Ιούλιον έλειτούργησε και ώμίλησεν εις τους έν Κατερίνη Ίερούς Ναούς Αγίας Τριάδος (3 'Ιουνίου) πανηγυρίζοντα και Αγίας Παρασκευής (23 'Ιουνίου), όπως επίσης εις τους Ί. Ναούς Αγίου Παύλου έν Μεθώνη (30 'Ιουνίου) πανηγυρίζοντα και Αγίας Παρασκευής έν Κατερίνη (26 'Ιουλίου) πανηγυρίζοντα (μετά του Θεοφ. Έπισκόπου Θεουπόλεως κ. Παντελεήμονος).

—Ο άείμνηστος Ίεράρχης κατά την αυτήν περίοδον έχειροτόνησε διάκονον τον Θωμάν Κατογιάννην, άπόφοιτον Λυκείου και του Έκκλησ. Φροντιστηρίου και πρεσβυτέρους τους διακόνους φοιτητάς της Θεολογίας Άθανάσιον Βασιλείου και Κών)νον Πιτσιάθαν.

—Ο Μητροπολίτης Κίτρους κυρός Βαρνάβας συνειργάσθη την 10ην 'Ιουνίου έ.ξ. μετά της Νομάρχου Πιερίας κ. Μ. Αρσένη, την 24ην του αυτού μηνός μετά του Διευθυντού του Μουσείου Δίου Καθηγητού κ. Δ. Παντερμαλή, την 25ην 'Ιουλίου έ.ξ. μετά των μελών του Πρεσβυτερίου των έν Κατερίνη «Ευαγγελικών», κατ' επανάληψιν δε μετά ειδικών και τεχνικών δια τα άνεγειρόμενα εκκλησιαστικά ιδρύματα. Έξ άλλου την 30ην 'Ιουνίου παρέστη εις τα έπίσημα εγκαίνια του Άγροτικού Ίατρείου Μεθώνης. Επίσης, είχε συνομιλία μετά πολλών εκκλησιαστικών προσωπικοτήτων και επισήμων, οίτινες έπεσκέφθησαν αυτόν.

—Υπό την έπιστάσιαν του εκλιπόντος Ίεράρχου ήρξαντο προσφάτως άνεγειρόμενα ή έπεκτεινόμενα με γοργόν ρυθμόν διάφορα εκκλησιαστικά ιδρύματα, έν ως 1) το Έπισκοπικόν Μουσείον Πιερίας, όπερ άνεγείρεται παραπλεύρως του Μητροπολιτικού Μεγάρου και προορίζεται να περιλάβη ό,τι διασώζεται εκ της επισκοπικής Ιστορίας του Νομού· 2) Έκκλησιαστική Βιβλιοθήκη, ήτις άνεγείρεται επί ιδιοκτητήν χώρον και της οποίας την βάσιν θά άποτελέση ή προσώπική Βιβλιοθήκη του έξ ήμών μεταστάντος Μητροπολίτου, ήτις περιλαμβάνει μέγαν αριθμόν βιβλίων θεολογικού, νομικού και άλλου γενικωτέρου πνευματικού περιεχο-

μένου· 3) ὁ 3ος ὄροφος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Γηροκομείου.

—Ὁ Μητροπολίτης Βαρνάβας, ὡς Πρόεδρος τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων, ἐντὸς τοῦ Ἰουνίου, ἐπελήφθη θεμάτων, ἀφορώντων εἰς τὴν ἐν λόγῳ Ἐπιτροπὴν, ὡς καὶ εἰς τὴν ὑποεπιτροπὴν ὑποτροφιῶν.

—Ἐξ ἄλλου τὴν 28ην Ἰουνίου εἰς τὸν ἐν Ἀθήναις Ἱ. Ναὸν τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου, συνιερούργησε μετὰ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Σεραφεῖμ εἰς τοὺς γάμους τοῦ υἱοῦ τοῦ διακεκριμένου Καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Βελιγραδίου κ. Στόγιαν Γκόσεβιτς, Κωνσταντίνου μετὰ τῆς Δ)δος Ἀφροδίτης Σκαλίγκου.

Κατὰ μῆνα Ἰούλιον τέλος ἐπισκέφθη τὰς εἰς τὴν Μητροπολιτικὴν περιφέρειάν του λειτουργούσας κατασκηνώσεις ἀρρένων καὶ θηλέων.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τὴν Παρασκευὴν, 19ην Ἰουλίου 1985, μετ' ἐκδηλώσεων χαρᾶς, τιμῆς καὶ ἐγκαρδιότητος ἐγένετο δεκτὸς εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ὁ ἐξοχ. Πρῶην Πρόεδρος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῆς κ. Τζίμμυ Κάρτερ μετὰ τῆς εὐγεν. συζύγου αὐτοῦ κ. Ροζαλίας.

Ἡ Α. Ἐξοχότης, ὁ κ. Πρόεδρος, ἀφίκετο εἰς τὰ Πατριαρχεῖα περὶ ὥραν 8.45 π.μ., γενόμενος δεκτὸς ἐν τῇ ἐξωτερικῇ Πύλῃ τῶν Πατριαρχείων ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Μελητηνῆς κ. Ἰωακείμ, Πρωτοσυγκελευόντος, καὶ Φιλαδελφείας κ. Βαρθολομαίου, Διευθυντοῦ τοῦ Ἰδιατέρου Πατριαρχικοῦ Γραφείου, οἵτινες ὡδήγησαν αὐτὸν ἐν πομπῇ εἰς τὸν Πάνσεπτον Πατριαρχικὸν Ναὸν, τῶν κωδῶνων κρουομένων χαρμοσύνως. Ἐν τῷ Ναῷ ὁ κ. καὶ ἡ κυρία Κάρτερ ἡσπάσθησαν τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ εἶπα, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πέργης κ. Εὐαγγέλου, ἐψάλη δοξολογία.

Εἰς τὴν Δοξολογίαν προσῆλθον πλεῖστοι πιστοί, ἐπευφημήσαντες ζωηρῶς τὸ Προεδρικὸν ζεύγος κατὰ τὴν εἴσοδον καὶ κατὰ τὴν ἐξοδον αὐτοῦ ἐκ τοῦ Πανσέπτου Πατριαρχικοῦ Ναοῦ.

Ἐν συνεχείᾳ, ὁ κ. Πρόεδρος καὶ ἡ εὐγενεστάτη κυρία Κάρτερ ἀνῆλθον εἰς τὸ Πατριαρχικὸν Μέγαρον, ἐνθα ἐγένοντο δεκτοὶ ὑπὸ τῶν Θεοφίλ. Ἐπισκόπων Ἀριανζοῦ κ. Γερμανοῦ καὶ Τράλλων κ. Γερμανοῦ.

Ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὑπεδέχθη τοὺς ὑψηλοὺς ξένους ἔμπροσθεν τοῦ Ἰδιατέρου Πατριαρχικοῦ Παρεκκλησίου καὶ ἀφοῦ προσεκύνησαν ὁμοῦ ἐν αὐτῷ ὡδήγησεν αὐτοὺς εἰς τὸ ἐπίσημον Πατριαρχικὸν Γραφεῖον ἐνθα παρῴστανεν εἰς αὐτοὺς τὰ μέλη τῆς ἐνταῦθα Ἱεραρχίας τοῦ Θρόνου. Ἀκολούθως ἀντηλλάγησαν μετὰ τοῦ Α.Θ. Παναγιότητος καὶ τῆς Α. Ἐξοχότητος προσφωνήσεις καὶ ἀντιφωνήσεις, μεταγλωττίζοντος τοῦ ἑλλογιμ. Καθηγητοῦ κ. Βασιλείου Σταυρίδου, ὡς καὶ ἀναμνηστικὰ δῶρα, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἐπηκολούθησεν ἰδιατέρᾳ συνομιλία κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὁποίας προσεφέρθησαν ἀναψυκτικά.

Μετὰ τὸ τέλος τῶν συνομιλιῶν τούτων, ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Πατριάρχης συνῴδευσε τοὺς ἐπισκέπτας αὐτοῦ μέχρι τῆς ἐξωτερικῆς κλίμακος τῶν Πατριαρχείων, ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς ὁποίας καὶ ὑλόγησε τοὺς ἐπευφημοῦντας τὴν αὐτοῦ Ἐξοχότητα πιστοῦς. Τέλος οἱ ὑψηλοὶ ἐπισκέπται ἀνεχώρησαν ἐκ τῶν Πατριαρχείων προπεμφθέντες τιμητικῶς, τῶν κωδῶνων τοῦ Πατριαρχικοῦ Ναοῦ κρουομένων καὶ αὖθις χαρμοσύνως.

Αἱ προσφωνήσεις — ἀντιφωνήσεις

Προσφωνῶν τὸν ὑψηλὸν ἐπισκέπτην ὁ Παναγιώτατος εἶπε, μετὰ τοῦ ἄλλων:

Ἐξοχώτατε,

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἡμεῖς προσωπικῶς ὑποδεχόμεθα μετὰ πολλῆς χαρᾶς καὶ ἐγκαρδιότητος τὴν Ὑμετέραν ἐρίτιμον καὶ περισπούδαστον ἡμῖν Ἐξοχότητα καὶ τὴν Εὐγενεστάτην κυρίαν Κάρτερ καὶ εὐχαριστοῦμεν Ὑμῖν θερμῶς διὰ τὴν τιμὴν τῆς πρόφρονος καὶ εὐλαθοῦς ἐπισκέψεως ταύτης πρὸς τὸ ἱερὸν τοῦτο Κέντρον τῆς Ὁρθοδοξίας.

Καὶ ἡ ἐπίσκεψις αὕτη, κύριε Πρόεδρε, δεικνύει τὴν θαθεῖαν Ὑμῶν θρησκευτικότητα, περὶ ἧς πολλάκις πολλὰ ἔχομεν πληροφορηθῇ, καὶ ἐφ' ἣ συγχαίρομεν Ὑμῖν ὀλοκαρδίως. Εὐχὴ καὶ προσευχὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ τούτου Πατριαρχείου, καθὼς καὶ ὅλης τῆς Ὁρθοδοξοῦ Ἐκκλησίας, εἶναι νὰ ἀναδεικνύῃ ἐκάστοτε ὁ Κύριος πιστοὺς ἄρχοντας μὲ φόβον Θεοῦ καὶ μὲ ἀγάπην πρὸς τοὺς πολίτας τῆς χώρας των, ὥστε καὶ οἱ πολῖται «ἐν τῇ γαλήνῃ αὐτῶν ἤρεμον καὶ ἡσύχιον θίον διαγῶσιν, ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι».

Ἰδιαίτερος ὁ ἐκάστοτε Πρόεδρος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῆς, αἱ ὁποῖαι ἡγοῦνται τοῦ ἐλευθέρου κόσμου, πρέπει νὰ ἐμφορῇται ὑπὸ θαθείας πίστεως καὶ νὰ εἶναι ἀφωσιωμένος εἰς τὴν θρησκείαν, διότι ἐλευθερία πραγματικὴ μακρὰν τοῦ Θεοῦ δὲν ὑπάρχει. Δὲν ὑπάρχει ἐλευθερία ἐξωτερικὴ ὅταν δὲν ὑπάρχῃ ἐσωτερικὴ ἐλευθερία, ἐλευθερία «ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, ποῦ γεννᾷ τὸν θάνατον, τὴν κατ' ἐξοχὴν δουλείαν, καὶ ἀπὸ τὰ πάθη, ποῦ κατασκευάζουν τὴν ἀφεγγὴ νύκτα τῆς καρδίας, τὴν κατ' ἐξοχὴν φυλακὴν».

Κύριε Πρόεδρε,

Εἰς Ὑμᾶς καὶ εἰς τὴν ἐκλεκτὴν σύντροφον Ὑμῶν εὐχόμεθα μακρότητα ἡμερῶν, ψυχικὴν εἰρήνην καὶ ἀληθὴ εὐτυχίαν, εἰς συνέχισιν τῆς εὐεργετικῆς Ὑμῶν δραστηριότητος. Εὐχαριστοῦμεν Ὑμῖν καὶ αὖθις διὰ τὴν προσκυνηματικὴν ταύτην ἐπίσκεψιν. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἐκτιμῶν ὅλως ἰδιαίτερος τὴν θαθεῖαν πίστιν καὶ τὴν εὐλάβειαν τῆς Ὑμετέρας ἀγαπῆτης Ἐξοχότητος, προσφέρει αὐτῇ, κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην στιγμήν, ἱερὰν εἰκόνα τῆς Παναγίας Τριάδος, εἰς εὐλογία Ἀυτῆς καὶ τοῦ εὐσεβοῦς Οἴκου Αὐτῆς.

Κατὰ τὴν ἀντιφωνήσιν του ὁ κ. Κάρτερ εἶπε, μετὰ τοῦ ἄλλων:

Παναγιώτατε,

Δι' ἐμὲ προσωπικῶς καὶ διὰ τὴν σύζυγόν μου ἀποτελεῖ μεγάλην τιμὴν καὶ εὐτυχίαν τὸ γεγονὸς ὅτι εὐρισκόμεθα ἐδῶ, εἰς τὸ Κέντρον τῆς παγκοσμίου Ὁρθοδοξίας, εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, καὶ ὅτι ἐγενόμεθα δεκτοὶ ὑπὸ τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος.

Εἶναι μεγάλη εὐτυχία δι' ἐμὲ προσωπικῶς καὶ διὰ τὴν σύζυγόν μου νὰ συμμετέχω τὴν στιγμήν ταύτην ὁμοῦ μετὰ δεκάδων ἐκατομμυρίων χριστιανῶν ἐξ ὀλοκλήρου τοῦ κόσμου, εἰς τὴν τιμὴν καὶ τὸν σεβασμὸν πρὸς τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα, ὡς Προκαθημένον τῆς Ἐκκλησίας ταύτης.

Ἡ παρουσία τῶν ὀλίγων χιλιάδων ὀρθοδόξων χριστιανῶν εἰς τὴν Πόλιν ταύτην μαρτυρεῖ καὶ ἀποδει-

κνύει τὸ θάρρος, τὴν ἀντοχὴν καὶ τὴν πιστότητα τῶν χριστιανῶν καὶ τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἐπέζησε καὶ ἐξειλίχθη εἰς τοὺς χώρους τούτους διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

Οἱ πάντες γνωρίζομεν ὅτι εἶναι εὐλογία Θεοῦ τὸ νὰ δυνάμεθα νὰ λατρεύομεν τὸν Θεὸν εἰς ἓν τοιοῦτον ἱστορικὸν Κέντρον, ὡς εἶναι τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ εὐδὶον λιμένα διὰ τοὺς πιστοὺς αὐτοῦ εἰς τὰς δυσκολίας καὶ τὰ παθήματα τῆς ζωῆς καὶ εἰς τὰς ἐλπίδας τῶν διὰ τὸ μέλλον.

Παναγιώτατε,

Κομίζω εἰς Ὑμᾶς τὸν σεβασμόν, τὴν ἀγάπην καὶ τοὺς χαιρετισμοὺς τῆς Αὐτῆς Σεβασμιότητος, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς κ. Ἰακώβου, ὡς ἐπίσης καὶ πολλῶν Ἱεραρχῶν, κληρικῶν καὶ λαϊκῶν τῆς Ἀμερικῆς, καθὼς καὶ ὄλων ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐπληροφορήθησαν τὴν πρόθεσίν μου νὰ ἐπισκεφθῶ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον.

Ἡ Αὐτοῦ Σεβασμιότης, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς, προσμένει καὶ προσθλέπει μετὰ πολλῆς χαρᾶς καὶ νοσταλγίας πρὸς τὴν ἐπίσκεψιν αὐτοῦ πρὸς Ὑμᾶς, Παναγιώτατε.

Κατὰ τὰ τελευταῖα 30 - 40 ἔτη, ἡμεῖς οἱ ἐν Ἀμερικῇ, διαρκῶς μιμνησόμεθα τοῦ Κέντρου τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ προσευχόμεθα ὑπὲρ αὐτοῦ.

Παναγιώτατε,

Εἴμεθα θαθεῶς εὐγνώμονες πρὸς Ὑμᾶς διότι μᾶς ἐδέχθητε σήμερον καὶ ἐπιθυμῶ ἵνα ἰδιαιτέρως συνομιλήσωμεν διὰ τὸ μέλλον τῆς Ἐκκλησίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις:

α) τῶν ἀρθρῶν 38 πργρ. 2, καὶ 67 τοῦ Ν. 590)77, β) τοῦ Ν.Δ. 1398)73, γ) τοῦ Ν. 673)77 ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2799)16.12.1982 Ἀπόφασιν Ἡμῶν «Περὶ κατανομῆς τῶν ὁργανικῶν θέσεων Διακόνων εἰς Ἑνοριακοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν», καὶ προκειμένου, ἵνα προθῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ Ἀγ. Παντελεήμονος - ὁδοῦ Ἀχαρνῶν, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους, ἵνα καταλάβωσιν τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 34)1α τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ, «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 8ῃ Αὐγούστου 1985

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 37, πργρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590)1977, «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ὡς καὶ

τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 33 καὶ 34 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2) 1969 Κανονισμοῦ, «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου, ἵνα προθῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν κενῆς θέσεως τακτικοῦ Ἐφημερίου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ Ἀγίου Παύλου - ὁδοῦ Ψαρῶν, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους, ἵνα καταλάβωσιν τὴν Ἐφημεριακὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 34)1α τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 14ῃ Αὐγούστου 1985

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις:

α) τῶν ἀρθρῶν 38 πργρ. 2, καὶ 67 τοῦ Ν. 590)77, β) τοῦ Ν.Δ. 1398)73, γ) τοῦ Ν. 673)77 ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2799)16.12.1982 Ἀπόφασιν Ἡμῶν «Περὶ κατανομῆς τῶν ὁργανικῶν θέσεων Διακόνων εἰς Ἑνοριακοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν», καὶ προκειμένου, ἵνα προθῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ Ἀγίου Ἐλευθερίου - Ἀρεῶς, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους, ἵνα καταλάβωσιν τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 34)1α τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ, «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 14ῃ Αὐγούστου 1985

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ἱερά Μητρόπολις Φθιώτιδος

Προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν Ἱ. Ναοῦ Ἀγίων Θεοδώρων Ἀταλάντης καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῆς κειμένης Νομοθεσίας «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, ἐνοριῶν καὶ ἐφημερίων» προβλεπόμενα προσόντα ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Λαμῇ τῇ 17ῃ Ἰουνίου 1985

† Ὁ Φθιώτιδος ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Κεφαλληνίας

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις: α) Τῶν ἀρθρῶν 38 πργρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590)77, β) τοῦ Ν.Δ. 1398)1973 καὶ γ) τοῦ Ν. 673)1977 ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 21 (Ἀριθ. 838/10.7.85) ἀπόφασιν ἡμῶν, περὶ κατανομῆς ὁργανικῶν θέσεων Διακόνων εἰς Ἑνοριακοὺς Ἱ. Ναοὺς τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Κεφαλληνίας καὶ προκειμένου ἵνα προθῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῶν κενῶν Διακονικῶν θέσεων ἐν τοῖς Ἱ.

Ναοῖς: 1) Ἀγ. Ἐλευθερίου Ἀργοστολίου, 2) Ταξιάρχων Ἀργοστολίου, 3) Ἀγ. Νικολάου Ἀργοστολίου καὶ 4) Ὑπ. Θεοτόκου Σισσιωτίσσης Ἀργοστολίου, καλοῦμεν τοὺς θουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 34) 1α τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2) 1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω Διακοινικῶν θέσεων.

Ἐν Ἀργοστολίῳ τῇ 10ῃ Ἰουλίου 1985

† Ὁ Κεφαλληνίας ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παράγρ. 2 τοῦ Ν. 590) 1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2) 1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἑφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Ἐλευθερίου Ἀργοστολίου, καλοῦμεν τοὺς θουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω θέσεως.

Ἐν Ἀργοστολίῳ τῇ 21ῃ Αὐγούστου 1985

† Ὁ Κεφαλληνίας ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ἱερὰ Μητρόπολις Σάμου καὶ Ἱκαρίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ ὑπ' ἀρ. 2) 1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν ναῶν, ἐνοριῶν καὶ ἑφημερίων» καλοῦμεν τοὺς θουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὴν «ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ, μετὰ σχετικῆς αἰτήσεως, πρὸς κατάληψιν τῆς κενῆς θέσεως Διακόνου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίων Θεοδώρων Δήμου Σαμίων.

Ἐν Σάμῳ τῇ 1ῃ Αὐγούστου 1985

† Ὁ Σάμου καὶ Ἱκαρίας ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ν. Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παράγρ. 2 τοῦ Ν. 590) 1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων

33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2) 1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἑφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίας Τριάδος Ἡρακλείου Ἀττικῆς, καλοῦμεν τοὺς θουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω θέσεως.

Ἐν Ν. Ἰωνίᾳ τῇ 7ῃ Αὐγούστου 1985

† Ὁ Ν. Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας ΤΙΜΟΘΕΟΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παράγρ. 2 τοῦ Ν. 590) 1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2) 1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἑφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν 1) Ἀγίων Ἀναργύρων Ν. Ἰωνίας καὶ 2) Ἀγίου Κοσμά Αἰτωλοῦ Ν. Φιλαδελφείας, καλοῦμεν τοὺς θουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Ν. Ἰωνίᾳ τῇ 26ῃ Αὐγούστου 1985

† Ὁ Ν. Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας ΤΙΜΟΘΕΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παράγρ. 2 τοῦ Ν. 590) 1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2) 1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἑφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν 1) Κοιμήσεως Θεοτόκου Περάσματος καὶ 2) Ἀγίου Γεωργίου Ἀνθοχωρίου, καλοῦμεν τοὺς θουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Νέᾳ Ζίχνῃ τῇ 16ῃ Αὐγούστου 1985

† Ὁ Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ἱερὰ Μητρόπολις Γυθείου καὶ Οἰτύλου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παράγρ. 2 τοῦ Ν. 590)1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὁργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν 1) Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Ἀγ. Νίκωνος, 2) Ἀγίου Ἀθανασίου Ἀλτομυρῶν, 3) Ἀγίου Ἰωάννη Ν. Οἰτύλου, 4) Ἀγίας Τριάδος Βρυκίου, 5) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κάτω Χώρας, 6) Ἀγίων Ἀποστόλων Κίττας, 7) Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κόκκινων Λουρίων, 8) Ἀγίου Γεωργίου Κουτήφαρι, 9) Γεννήσεως Θεοτόκου Μαραθέας, 10) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Μίνας, 11) Κοιμήσεως Θεοτόκου Μπουλαριῶν, 12) Ἀγίου Γεωργίου Νικανδρίου, 13) Ταξιαρχῶν Πηγαδίων, 14) Ἀγίων Θεοδώρων Σελεγουδίου, 15) Γεννήσεως Θεοτόκου Σκυφιανίκων, 16) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Σταυροπηγίου, 17) Ζωοδόχου Πηγῆς Σωτηριανίκων, 18) Ἀγίας Κυριακῆς Τσικαλιῶν καὶ 19) Ἀγίου Βασιλείου Ἀγ. Βασιλείου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Γυθείῳ τῇ 19ῃ Αὐγούστου 1985

† Ὁ Γυθείου, Οἰτύλου καὶ πάσης Μάνης ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ἱ. Μητρόπολις Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παράγρ. 2 τοῦ Ν. 590)1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὁργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν 1) Δώδεκα Ἀποστόλων Βρυσσέλας, 2) Κοιμήσεως Θεοτόκου Κορώνης, 3) Ἀγ. Νικολάου Μουζακαϊκῶν, 4) Ἀγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Νεράιδας, 5) Ἀγίου Γεωργίου Πλακωτῆς, 6) Ἀγ. Μηνᾶ Προδρομίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Παραμυθίᾳ τῇ 23ῃ Αὐγούστου 1985

† Ὁ Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου ΤΙΤΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Τρίκκης καὶ Σταγῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παράγρ. 2 τοῦ Ν. 590)1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὁργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν 1) Ἀγίας Παρασκευῆς ἐν Ἀετῷ, 2) Ἀγίων Ἀναργύρων ἐν Λιλῇ, 3) Ἀγίας Παρασκευῆς ἐν Στεφανίῳ, 4) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἐν Νέᾳ Πεύκῃ, 5) Ἀγίας Παρασκευῆς ἐν Κλεινῷ καὶ 6) Προφ. Ἡλιοῦ ἐν Δέσῃ, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω θέσεων.

Ἐν Τρικάλοις τῇ 26ῃ Αὐγούστου 1985

† Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν ΑΛΕΞΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Πατρῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παράγρ. 2 τοῦ Ν. 590)1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὁργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου, πτυχ. Θεολογίας, ἐν τῷ ἱ. ναῷ Ἀγίου Διονυσίου Πατρῶν, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω θέσεως.

Ἐν Πάτραις τῇ 27ῃ Αὐγούστου 1985

† Ὁ Πατρῶν ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἱεραπύτνης καὶ Σητείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200)1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» ὡς ἐτροποποιήθη, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ πιστοποιητικὰ πρὸς κατάληψιν τῆς κενῆς Ὁργανικῆς θέσεως τοῦ Ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου τῆς Ἐνορίας Λαπίθου Σητείας.

Ἐν Ἱεραπύτρᾳ τῇ 8ῃ Αὐγούστου 1985

† Ὁ Ἱεραπύτνης καὶ Σητείας ΦΙΛΟΘΕΟΣ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Ίερά Μητρόπολις Καρπενησίου

Έχοντες υπ' όψιν τὸ ἄρθρον 20 τοῦ Ν. 1476)1984 (ΦΕΚ. 136/18.9.84, τεύχ. Α'), 6) τὴν υπ' ἀριθ. Φ. 031) 259) Α1) 31) 18.1.85 (ΦΕΚ. 128) 12.3.85, τεύχ. Β') Ἀποφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, γ) τὴν υπ' ἀριθ. 3) 13.6.1985 Πράξιν τοῦ Α.Υ.Σ.Ε. καὶ δ) τὸ ἄρθρον 15 τοῦ υπ' ἀριθ. 5) 1978 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, προκειμένου νὰ πληρώσωμεν μίαν θέσιν Ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου, κλάδου ΜΕ ἢ ΣΕ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἱερᾷ Μητροπόλει, καλοῦμεν τοὺς θυλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ἀνάλογα προσόντα, ὅπως ἐντὸς 20ῆμερου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Καρπενησίῳ τῇ 1ῃ Ἰουλίου 1985

† Ὁ Καρπενησίῳ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ίερά Μητρόπολις

Ίερισσοῦ, Ἀγ. Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου

Έχοντες υπ' όψει: 1) Τὸ ἄρθρον 42 παρ. 2 τοῦ Ν. 590) 77, 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Ν. 1476) 84, 3) Τὴν υπ' ἀριθ. Φ. 031) 259) Α1) 31) 18.1.1985 ἀποφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, 4) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ 5) 1978 Κανονισμοῦ, 5) Τὰς ἀπὸ 9.5.1985 καὶ 14.6.1985 ἀποφάσεις τῆς Δ.Ι.Σ., 6) Τὴν υπ' ἀριθ. 3) 13.6.85 πρᾶξιν τοῦ Α.Υ.Σ.Ε. καλοῦμεν τοὺς θυλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα (Κλάδου ΜΕ) διὰ τὴν κατάληψιν μιᾶς θέσεως κανονικοῦ ὑπαλλήλου τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως.

Ἀρναίᾳ, τῇ 2ῃ Ἰουλίου 1985

† Ὁ Ἱερισσοῦ, Ἀγ. Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Γυθείου καὶ Οἰτύλου

Έχοντες υπ' όψει τὸ ἄρθρον 20 τοῦ Νόμου 1476) 84, τὴν υπ' ἀριθμ. Φ. 031) 259) Α1) 31) 18.1.1985 Ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ τὴν υπ' ἀριθμ. 3) 13.6.1985 Πράξιν τοῦ Α.Υ.Σ.Ε. προκηρύσσομεν τὰς θέσεις: α) Γραμματέως - Λογιστοῦ καὶ β) Κλητῆρος - Ὁδηγοῦ καὶ προσκαλοῦμεν τοὺς θυλομένους νὰ καταλάβωσιν αὐτὰς καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς εἰκοσιν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως, διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω θέσεων.

Ἐν Γυθείῳ τῇ 3ῃ Ἰουλίου 1985

† Ὁ Γυθείου καὶ Οἰτύλου ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Ἀρτης

ΠΡΑΞΙΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 368

Έχοντες υπ' όψει: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Ν. 1476) 1984 «περὶ διορισμοῦ σὲ μόνιμες θέσεις τοῦ Προσωπικοῦ μὲ σχέση ἐργασίας ἰδιωτικοῦ

δικαίου τοῦ Δημοσίου, τῶν Ν.Π.Δ.Δ., τῶν Ο.Τ.Α. καὶ ἄλλες διατάξεις», 2) τὴν υπ' ἀριθ. Φ. 031) 259) Α1) 31) 18.1.1985 Ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ 3) τὴν υπ' ἀριθ. 3) 13.6.1985 Πράξιν τοῦ Α.Υ.Σ.Ε., ἐγκριθεῖσαν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Συνεδρίᾳ Αὐτῆς τῆς 14.6.1985, προκειμένου, ἵνα προθῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πληρῶσιν μιᾶς κενῆς θέσεως Ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀρτης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ υπ' ἀριθ. 5) 1978 Κανονισμοῦ «περὶ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων», καλοῦμεν τοὺς θυλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς 20ῆμερου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ», ὑποβάλλωσιν ἡμῖν αἴτησιν διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως τοῦ Κλάδου ΜΕ.

Ἐν Ἀρτῇ τῇ 5ῃ Ἰουλίου 1985

† Ὁ Ἀρτης ΙΓΝΑΤΙΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Θηβῶν καὶ Λεβαδείας

Προκειμένου νὰ πληρώσωμεν μίαν θέσιν λαϊκοῦ ὑπαλλήλου (Μ.Ε.) εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως προσκαλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους, ὅπως ἐντὸς εἰκοσι ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν τὰ σχετικὰ δικαιολογητικά.

Ἐν Λεβαδίᾳ τῇ 5ῃ Ἰουλίου 1985

† Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου

Διὰ τὴν δι' ἐπιλογῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ 5) 1978 Κανονισμοῦ πληρῶσιν μιᾶς (1) θέσεως λαϊκοῦ ὑπαλλήλου, Κλάδου ΣΕ ὁδηγοῦ - κλητῆρος, τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱ. Μητροπόλεως (ἄρθρον 20 τοῦ Ν. 1476) 84 καὶ υπ' ἀριθ. Φ. 031) 259) Α1) 31) 18.1.1985 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους ὅπως ἐντὸς εἰκοσιν (20) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης ὑποβάλλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Μητροπόλεως αἴτησιν μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται διὰ πλείονας πληροφορίας ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν (τηλ. 223.141), παρ' αὐτῆς δὲ ἐγγράφως θὰ ἐνημερωθοῦν περὶ τῆς ἡμέρας καὶ τῆς ὥρας τῆς ἐπιλογῆς.

Ἐν Καθάλα τῇ 5ῃ Ἰουλίου 1985

† Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

Ίερά Μητρόπολις Ἐλευθερουπόλεως

Έχοντες υπ' όψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Ν. 1476) 1984, τὴν υπ' ἀριθμ. 3) 13.6.85 Πράξιν τοῦ Α.Υ.Σ.Ε. ὡς καὶ τὸ υπ' ἀριθ. 1884) 1089) 27.6.85 ἐγγράφον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου περὶ πληρώσεως μιᾶς θέσεως ΑΤ ἢ ΜΕ Ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου, ὡς τὸ ἄρθρον 15 τοῦ 5) 1978 κανονισμοῦ, καλοῦμεν τοὺς ἐπιθυμοῦντας καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ὅπως ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα δικαιολογητι-

κά μετὰ σχετικῆς αἰτήσεως, διὰ τὴν κατάληψιν τῆς θέσεως.

Ἐν Ἐλευθερουπόλει τῇ 8ῃ Ἰουλίου 1985

† Ὁ Ἐλευθερουπόλεως ΕΥΔΟΚΙΜΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Λήμνου

Προκειμένου νὰ πληρωθῇ μία θέσις Κλητῆρος - Ὁδηγοῦ Αὐτοκινήτου ὑπὸ λαϊκοῦ Κλάδου Σ.Ε. (ἄρθρον 20 τοῦ Ν. 1476) 1984 καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. Φ. 031)259) Α1)31)18.1.1985 Ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων) καλοῦμεν τοὺς ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα ὅπως ἐντὸς 20ημέρου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης Προκηρύξεως υποβάλλωσι ἡμῖν Αἴτησιν μετὰ δικαιολογητικῶν.

Ἐν Μυρίνῃ τῇ 8ῃ Ἰουλίου 1985

† Ὁ Λήμνου ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ἱερὰ Μητρόπολις Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν

Προκειμένου ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν νὰ προβῇ εἰς τὴν πλήρωσιν δι' ἐπιλογῆς, μιᾶς θέσεως λαϊκοῦ ὑπαλλήλου, τοῦ Κλάδου ΑΤ ἢ ΜΕ, κατόπιν τοῦ Ν. 1476) 1984, ἄρθρον 20 καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. Φ. 031)259) Α1)31)18.1.1985, καλεῖ τοὺς θυλομένους, ὅπως ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς προκηρύξεως εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τῆς Ἐφημερίδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ», υποβάλλουν αἴτησιν μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν.

Ἐν Χίῳ τῇ 12ῃ Ἰουλίου 1985

† Ὁ Χίου ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Σερρῶν καὶ Νιγρίτης

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν μιᾶς θέσεως (ΣΕ) Κλητῆρος - Ὁδηγοῦ Αὐτοκινήτου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους, ὅπως ἐντὸς εἰκοσήμερου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης υποβάλλωσι εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν κατὰ Νόμον ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν. Οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὴν κατάληψιν τῆς θέσεως ταύτης δέον νὰ ἔχωσι πέραν τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀδείας δηγήσεως καὶ τὰ λοιπὰ δι' ἐκκλησιαστικὸν ὑπάλληλον προσόντα, ὡς ταῦτα ὀρίζονται ὑπὸ τῶν ἄρθρων 6 ἕως 13 τοῦ Κανονισμοῦ 5) 1978 «Περὶ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων». Ὁ διορισμὸς εἰς τὴν ὡς ἄνω θέσιν ἐνεργηθήσεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ.

Ἐν Σέρραις τῇ 17ῃ Ἰουλίου 1985

† Ὁ Σερρῶν καὶ Νιγρίτης ΜΑΞΙΜΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Σάμου καὶ Ἱκαρίας

Ἐχοντας ὑπ' ὄψει: 1) Τὴν ὑπ' ἀριθ. Φ. 031)259) Α1)31)18.1.1985 Ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 3)13.6.1985 Πρᾶξιν τοῦ Α.Υ.Σ.Ε. καὶ 3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15

τοῦ 5) 1978 Κανονισμοῦ «Περὶ πληρώσεως μιᾶς (1) θέσεως Ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σάμου καὶ Ἱκαρίας ἄνευ διαγωνισμοῦ, δι' ἐπιλογῆς ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου», καλοῦμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα Κλάδου ΑΤ ἢ ΜΕ, ὅπως, ἐντὸς εἰκοσι ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ», υποβάλλωσι εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Σάμου καὶ Ἱκαρίας ἅπαντα τὰ δικαιολογητικά (Αἴτησιν, Ἀντίγραφον Πτυχίου, κ.λπ.).

Σάμος, 21 Ἰουλίου 1985

† Ὁ Σάμου καὶ Ἱκαρίας ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Ἱερὰ Μητρόπολις Σισανίου καὶ Σιατίστης

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐξαίρεσιν δι' ἐπιλογῆς, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 5) 1978 Κανονισμοῦ, πλήρωσιν μιᾶς (1) θέσεως λαϊκοῦ ὑπαλλήλου κλάδου ΑΤ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, καλοῦμεν τοὺς θυλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων καὶ Κανονισμῶν προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς 20ημέρου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, υποβάλλουν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν.

Ἐν Σιατίστῃ τῇ 23ῃ Ἰουλίου 1985

† Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης ΑΝΤΩΝΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Μεγάρων καὶ Σαλαμίνος

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐξαίρεσιν δι' ἐπιλογῆς, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 5) 1978 Κανονισμοῦ «Περὶ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων», πλήρωσιν μιᾶς (1) θέσεως λαϊκοῦ ὑπαλλήλου Κλάδου ΑΤ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱ. Μητροπόλεως Μεγάρων καὶ Σαλαμίνος, καλοῦμεν τοὺς θυλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων καὶ Κανονισμῶν προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς εἰκοσήμερου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, υποβάλλωσι ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν.

Ἐν Μεγάροις τῇ 1ῃ Αὐγούστου 1985

† Ὁ Μεγάρων καὶ Σαλαμίνος ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Διορθοδόξου Κέντρου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπευθύνει θερμὴν ἐκκλήσιν εἰς τὸν πνευματικὸν κόσμον, ὅπως ἔλθῃ ἀρωγὰς εἰς τὸν ἐμπλουτισμὸν τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Κέντρου διὰ τῆς ἀποστολῆς παντὸς εἶδους συγγράμματος ἀναφερομένου εἰς τὴν Θεολογίαν καὶ γενικώτερον εἰς τὸ ἀντικείμενον μελέτης πασῶν τῶν θεωρητικῶν ἐπιστημῶν.

Διεύθυνσις: Διορθόδοξον Κέντρον Ἐκκλησίας Ἑλλάδος

Ἰασιού 1, 115 21 Ἀθῆναι.

ΜΙΑ ΧΡΗΣΙΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ τοῦ Ἐπισήμου Δελτίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῶν ἐτῶν 1923/4 - 1973. συνταχθὲν ὑπὸ Ἀδαμαντίου Στ. Ἀνεστίδου. Τόμος Α', σσ. π + 1 - 572, Τόμος Β', σσ. 573 - 1070. Ἀθήναι 1978.

Εἰς τὰ πάλαια τῆς συντάξεως εὑρετηρίων τῶν περιοδικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐξεδόθη εἰς 2 τόμους τὸ εὑρετήριο τῶν πρώτων πενήντα τῶν τῆς «Ἐκκλησίας», ἡ ὁποία, ὡς γνωστόν, εἶναι τὸ ἐπίσημον δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Πρόκειται δι' ἓν εὑρετήριο ἀπολύτως χρηστικόν, τὸ ὁποῖον εἰς τὸ πρῶτον μέρος ταξινομεῖ τὸ σύνολον τῶν πάσης μορφῆς δημοσιευμάτων τοῦ περιοδικοῦ καὶ εἰς τὸ δεύτερον εὑρετηριάζει κάθε τί. Τὸ πρῶτον μέρος περιλαμβάνει 27.133 λήμματα ταξινομημένα εἰς 17 πίνακας, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνονται πίνακες τῶν νόμων, πράξεων, ἐγγράφων κ.λπ. τοῦ ἐλληνικοῦ κράτους καὶ τῶν ξένων κρατῶν, πίνακες πράξεων καὶ ἐγγράφων τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τῶν συνοδικῶν ὁργανισμῶν, τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ τῶν λοιπῶν Ἱ. Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καθὼς καὶ τῶν διαφόρων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ὅπως καὶ τῶν ἐτεροδόξων. Εἰς ἰδίους πίνακας ταξινομοῦνται αἱ μελέται, αἱ προσφωνήσεις, οἱ λόγοι, αἱ περιστατικαὶ εὐχαί, τὸ θεῖον κήρυγμα, τὰ σημειώματα τῆς «Παρατηρήσεων Στήλης», ἡ κριτικὴ τοῦ βιβλίου, τὰ χρονικά κ.ἄ.

Εἰς τὸ δεύτερον μέρος δημοσιεύονται 38 εὑρετήρια μὲ τὰ ὁποία ἐπιχειρεῖται μιὰ ἐξονυχιστικὴ ταξινόμησις τῶν συντακτῶν καὶ τῶν περιεχομένων τῶν διαφόρων ἐγγράφων, νόμων, ἐγκυκλίων, πράξεων τοῦ ἐλληνικοῦ κράτους καὶ τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν συγγραφέων καὶ τῶν περιεχομένων τῶν μελετῶν, ἄρθρων, προσφωνήσεων, λόγων, διδωλοκρισιῶν, παρατηρήσεων κ.λπ.

Τὸ ἔργον διατίθεται ἐν τῇ συνόλῳ τοῦ ἀντὶ 2.000 δραχμῶν ἐν τοῖς γραφείοις τῶν ἐκκλησιαστικῶν περιοδικῶν (Ἰωάννου Γενναδίου 14, 115 21 Ἀθήναι).

Παρακαλοῦνται ὅσοι ἀποστέλλουν ταχυδρομικὰς ἐπιταγὰς πρὸς τὰ περιοδικὰ «Θεολογία», «Ἐκκλησία» καὶ «Ἐφημέριος», νὰ σημειώσουν καὶ τὴν αἰτία τῆς ἀποστολῆς.

«ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Μεγάρων καὶ Σαλαμίνος ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

† Ὁ Γρεβενῶν ΣΕΡΓΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Καθηγητὴς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Α) Ἑσωτερικοῦ : Δραχμαὶ 300 ἑτησίως.

Β) Ἐξωτερικοῦ : Δολλάρια 20 ἑτησίως.

Τιμὴ ἑκάστου τεύχους μετὰ τοῦ «ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ»
δρχ. 15.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν, Ἐκκλησία καὶ Κοινωνισμός.

Ἡ συγκρότησις τῶν Συνοδ. Δικαστηρίων. Μέλη—Σύνδεσμοι τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν,

Ἡ Δ.Ι.Σ. τῆς 129ης περιόδου (φωτογραφία).

Ἰωάννου Ν. Καμίρη, Ἡ κοσμικὴ διάστασις τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας.

Μητροπ. Σισανίου Ἀντωνίου, Σύντομος ἱστορικὴ ἀνασκόπησις τοῦ θεσμοῦ τῆς κοινοκτημοσύνης καὶ χριστιανικῆ θεώρησις τοῦ πλοῦτος.

Μητροπ. Γρεβενῶν Σεργίου, Ἡ Ἐκκλησία τῶν Γρεβενῶν (Τοπωνυμία—Ἰδρυσις—Διατελέσαντες Ἀρχιερεῖς).

Μητροπ. πρ. Παραμυθίας Τίτου, Ὁμολογία πίστεως πρὸς τὸν Θεὸν ἐπιστήμονος τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν ἐν στίχοις ποιητικοῖς.

Ἀρχιμ. Δημ. Μπεκιάρη, Τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἀποστόλου Παύλου.

Μητροπ. Ἀλεξανδρουπόλεως Ἀνθίμου, Ἐπικείμενος λόγος εἰς τὸν Μητροπ. Κίτρου κυρὸν Βαρνάβαν.

Ἀρχιμ. Μιχαὴλ Σταΐκου, Ἰδρυμα Pro Oriente. Εἴκοσιν ἔτη προσφοράς εἰς τὸν Διάλογον.

Ἀρχιμ. Σωτηρίου Τράμπα, Στοιχεῖα ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξίαν στὴν Κίνα.

Ε.Δ.Θ., Ἡ ἀπονομὴ τοῦ ὁφικίου τοῦ Ἀρχοντος Διδασκάλου τοῦ Γένους εἰς τὸν ἀκαδημαϊκὸν Παντελεὼν Πρεβελάκη.

Χρυσόστομος Καλαϊτζῆ, Πατριαρχικοῦ Διακόνου, Περὶ τὰς διμερεῖς θεολογικὰς Συναντήσεις μεταξὺ θεολόγων τοῦ Οἴκ. Πατριαρχείου καὶ τῆς Ε.Κ.Δ. ἐν ὅψει τῆς Ζ' ἀναλόγου συναντήσεως (ἐκ Καβάλας 3 — 11. 10. 84).

Ἰω. Γ. Παπαγιαννοπούλου, Ἡ εἰς τὰς Πράξεις διαφανομένη ἱατρικὴ ἰδιότης τοῦ Λουκᾶ.

Παρατηρήσεις καὶ Σχόλια.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Παράρτημα.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ Ἀθήναι, Ἰασιῶν 1 — Τηλ. 721.075

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Ἰωάννης Μιχαήλ. Ἀναστασάκη 3, Ζωγράφου. Τηλ. 7787.978.